

S T Y R E T

har møte

Onsdag 14. juni 2017, kl. 08.00 – 16.00
Møtested: Hovedbygget, Gløshaugen, Rom 220 Rådssalen

-
- S-sak 15/17 Virksomhetsrapport 1. tertial 2017**
Notat
- S-sak 16/17 Justering av styrets forretningsorden**
Notat
- S-sak 17/17 Universitetsavisa: Rapport fra redaksjonsrådet 2017**
Notat
- S-sak 18/17 Utpeking av rektors stedfortreder**
Notat
- S-sak 19/17 Status for videreutvikling av det integrerte universitetssykehuset**
Notat
- S-sak 20/17 Utvikling av studieporteføljen**
Notat
- S-sak 21/17 Utdanning for flyktninger**
Notat
- S-sak 22/17 Skikkethetsnemnda ved NTNU – oppnevning av nytt medlem**
Notat
- S-sak 23/17 Godkjenning av protokoll fra styrets møte 14.6.2017**

Orienteringssaker:

- O-sak 13/17 Rektors orienteringer**
- O-sak 14/17 NTNUs engasjement i Scholars at Risk (SAR)**
Notat

O-sak 15/17 NTNUs forbedringsprogram (status administrativ forbedring)
Notat

O-sak 16/17 Samlokalisering som følge av fusjon
Notat

O-sak 17/17 Campusutvikling - orientering om status
Notat

O-sak 18/17 Universitetssamarbeidet mellom UiB, UiO, NTNU og UiT (BOTT) om administrative systemer
Notat

O-sak 19/17 Riksrevisjonens beretning om årsregnskapet for 2016
Notat

O-sak 20/17 Status for Bedre sammen-prosjektet
Notat

* * * * *

Neste møte i Styret er torsdag 24.8.2017

* * * * *

Sakskart, saker og protokoller for styrets møter legges ut på flg. adresse:
<http://www.ntnu.no/adm/styret>

N O T A T

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Virksomhetsrapport 1. tertial 2017

Tilråding:

1. Styret tar status for gjennomføringen av vedtatte virksomhetsmål for 2017 til etterretning.
 2. Styret tar den økonomiske gjennomgangen pr 1. tertial til etterretning. Prognosen tilsier ikke at det er nødvendig å iverksette ytterligere tiltak.
 3. Styret tar statusrapportering for HMS-tiltak pr 1.tertial til orientering
 4. Styret tar til etterretning at vi når målet om administrativ effektivisering i henhold til styrevedtaket i sak S49/16
 5. Styret tar til etterretning at ny RFM (rammefordelingsmodell) implementeres i henhold til styresak S2/17
-

Formål:

Formålet med saken er å gi styret en orientering om status innenfor følgende områder:

- Gjennomføringen av NTNUs virksomhetsmål for 2017
- Økonomisk status pr 1.tertial og prognose for årsresultat 2017,
- Satsningsområder og status innenfor HMS-området
- Gjennomføringen av styrets effektiviseringskrav for 2017, herunder utviklingen i innleie av vikarer og konsulenter
- Implementering rammefordelingsmodell.

Oppsummering: (for detaljer vises til vedlegg)

1. Status på gjennomføring av hovedprioriteringene. (vedlegg 1)

Det overordnede bildet at vi er i rute på de fleste områder. Det er ikke identifisert vesentlige forsinkelser eller behov for omprioriteringer.

I første tertial har det vært høy oppmerksomhet på implementering av ny organisering, og det er blant annet iverksatt arbeid med utvikling av felles faglige plattformer eller strategier for de nye fakultetene.

På utdanningsområdet har det i første tertial vært fokus på videreutvikling, koordinering og effektivisering av porteføljen. Dette inkluderer arbeid med faglig integrasjon og innføring av fellesemner/områdeemner. Lederutviklingsprogram for studieprogramledere er gjennomført og evaluert. I forbindelse med Forbedringsprogrammet er det foretatt en grundig gjennomgang og

kartlegging av studieplanprosessen. Arbeidet med å utvikle et tilbud for utdanningsfaglig basiskompetanse er startet opp, og det er lagt opp til at muligheten for å søke om å bli merittert underviser skal komme før sommeren. Framdriften i arbeidet med NTNUs hovedprioriteringer er som planlagt i henhold til årsplan.

Det arbeides systematisk med gjennomgang og styrking av innovasjonsaktivitetene rettet mot studenter. Tilsvarende arbeides med å styrke organiseringen og videreutvikle nyskappingsaktivitetene ved fakultetene. Begge deler bidrar til å styrke innovasjonsdimensjonen i utdannings- og forskningsvirksomheten til NTNU. Dette, sammen med at RSA'ene (Råd for samarbeid med næringslivet) nå er i funksjon, vil styrke NTNUs bidrag til omstilling både i næringslivet og offentlig sektor.

Roller som internasjonal aktør innenfor forskning er styrket gjennom økende deltakelse i EUs rammeprogram Horisont 2020 og flere initiativer rettet mot blant annet Kina og Japan. Utreisepolitikken for vitenskapelig ansatte er iverksatt. Det arbeides med deltakelse i flere KICs. Innenfor utdanning er andelen studenter som reiser ut synkende som følge av fusjonen, mens aktiviteten mot Erasmus+ er økende. Det arbeides med å implementere *Publiseringspolitikken* i hele organisasjonen og med spesiell oppmerksomhet mot fagmiljøer med svak forskningstradisjon. Dette er et langsiktig arbeid. Implementering av *Handlingsplan for åpen tilgang til NTNUs forskningspublikasjoner* er godt i gang. Det systematiske arbeidet med å heve kvaliteten i forskningen og utvikle flere fagmiljøer på høyt internasjonalt nivå videreføres med stor styrke bl.a. gjennom nye ansettelser på innstegsvilkår gjennom programmet Onsager Fellows og oppstart av ny pulje innenfor Stjerneprogrammet.

2. Status økonomi og prognose pr 1. tertial – bevilgningsøkonomien (vedlegg 2)

NTNU har totalt sett et mindreforbruk ift budsjett på 77 mill.kr. ved utgangen av 1.tertial. Dette forklares i stor grad av periodiseringsavvik ved biblioteket og de nasjonale sentraene, samt at det foreløpig er noe mindreforbruk på Campusutvikling i forhold til det som var planlagt. Budsjettet for 2017 tilsier et negativt resultat (nedbygging av ubrukte bevilgninger) på 162,5 mil.kr. Prognosen for 2017 tilsier et årsresultat med en nedbygging på mellom 100 og 200 mill. kr. Den største usikkerhetsfaktoren er knyttet til campusprosjektet.

3. Bidrag- og oppdragsfinansiering aktivitet (BOA) (vedlegg 3)

Oppsummert antas total BOA-omsetning i 2017 å bli anslagsvis 1950 mill.kr. Justert for pris- og lønnsvekst tilsier dette en aktivitet som er på nivå med 2016.

4. Status HMS - oppfølging fra årsrapport (vedlegg 4)

- Det jobbes med tiltak innenfor angitte innsatsområder i 2017/2018.
- Sykefraværet ved NTNU er totalt sett noe lavere hittil i år enn samme periode i fjor.
- Det er i perioden 01.01.2017 - 19.05.2017 meldt 341 HMS-avvik, hvorav 203 er lukket.
- HMS-seksjonen har bistått Eiendomsavd. med risikovurdering av prosessene som pågår i samlokaliseringssprosjektet ved NTNU. Totalt sett indikerer den foreløpige kartleggingen at det er viktig for NTNU å la flytteprosessene foregå i et tempo som tillater at alle faser av prosjektet blir gjort grundig og med god medvirkning fra alle involverte.

5. Utvikling i administrative årsverk og konsulentkostnader (vedlegg 5)

Gjennomgående rapporterer enhetene å være i rute med gjennomføringen av effektiviseringskravet knyttet til administrative årsverk, og målet vurderes å bli oppnådd innen oktober for NTNU samlet sett.

6. Status implementering ny rammefordelingsmodell (RFM)

Styret vedtok i styremøte den 23. januar ny rammefordelingsmodell for NTNU. Styret ba videre rektor «*iverksette nødvendige prosesser slik at rammefordelingsmodellen kan tas i bruk og gis budsjettvirkning fra og med budsjettåret 2018*».

Arbeidet med å forberede implementeringen er inndelt i 5 delprosjekter, og er gjennomført i samspill med fakultetene, ledergruppene i fellesadministrasjonen, i tillegg til rektorat og dekanmøte. Implementeringen er i rute. RFM vil bli lagt til grunn for fastsettelsen av NTNUs planleggingsrammer for budsjett 2018, som blir lagt fram for NTNUs styre for beslutning i styremøte 22. - 23. august i år.

Vedlegg 1: Status på gjennomføring av hovedprioriteringene

Vedlegg 2: Status økonomi og prognose ved 1. tertial – bevilgningsøkonomien

Vedlegg 3: Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) – 1. tertial

Vedlegg 4: Utvikling adm årsverk og konsulentkostnader

Vedlegg 5: Tertialrapport HMS

Vedlegg 1: Status på gjennomføring av hovedprioriteringene

NTNUs årsplan for 2017 ble vedtatt av styret i desember 2016, sak 80/16. For 2017 ble det vedtatt tre likeordnede hovedprioriteringer med tilhørende virksomhetsmål og tiltak, samt resultatindikatorer for 2017. Fem av virksomhetsmålene inngår i utviklingsavtalen som NTNU har inngått med KD.

Det overordnede bildet at vi er i rute på de fleste områder. Det er ikke identifisert vesentlige forsinkelser eller behov for omprioriteringer.

1.1 Hovedprioritering 1: Ett NTNU

Hovedprioriteringen *Ett NTNU* har følgende tre virksomhetsmål for 2017:

- Vi skal implementere ny organisering som fremmer kvalitet og skaper faglig synergi.
- Vi skal heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering.
- Vi skal forbedre, standardisere og digitalisere utvalgte arbeidsprosesser.

Vi skal implementere ny organisering som fremmer kvalitet og skaper faglig synergi

Fra 2017 ble ny organisasjonsstruktur iverksatt ved NTNU. Dette skjedde etter omfattende utredninger og styrebehandlinger av ny fakultets- og instituttstruktur i 2016. Faglig tilhørighet er hovedprinsippet for den nye organisasjonsstrukturen. Det innebærer faglig integrasjon av fagmiljøene på tvers av Trondheim, Ålesund og Gjøvik. Organisasjonen består nå av 8 fakultet og 54 institutt. Også ny administrasjonsstruktur ble iverksatt fra 2017 etter forutgående utredninger og innplasseringsprosess i 2016.

Som ledd i den faglige integrasjonen ble det satt ned arbeidsgrupper som skulle utrede og gi tilrådinger om et samordnet og helhetlig studietilbud på områdene helse, IKT, lærer/lektor, naturvitenskap, teknologi og økonomi/ledelse. Utredningene ble levert ved årsskiftet 2016/2017. Tilrådingene er fulgt opp gjennom studieporteføljeprosessene, og endringsforslag vil bli styrebehandlet i tida framover.

I første tertial har flere fakultet gjennomført større arrangementer for å markere oppstart av ny organisering og iverksatt arbeid med utvikling av felles faglige plattformer eller strategier for de nye fakultetene.

NIFU utfører et 3-årig følgeforskningsprosjekt om NTNU-fusjonen og integrasjonsarbeidet. Prosjektet vil gjennom delrapporter belyse i hvilken grad vi får til å ta ut synergier fra fusjonen, hva de viktigste driverne for å få dette til er, og hvilke barrierer hindrer eventuelt det vi ønsker å få til. Følgeevalueringen avsluttes våren 2019 med en oppsummerende rapport og konferanse. Neste underveisrapport fra evalueringen forventes å foreligge våren 2018.

Vi skal heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering

Pågående studieplanarbeid omfatter utvikling av felles basisemner innenfor parallelle studietilbud, innfasingsplaner for fellesemner og felles emnestørrelse. Arbeidet er nærmere beskrevet i styresaken om utvikling av studieporteføljen på kort og lengre sikt. Det arbeides med implementering av mandat for studieprogramledere og lederutviklingsprogram for studieprogramledere er gjennomført og evaluert.

Timeplaner fra og med studieåret 2017/18 legges med et nytt, felles verktøy; TP (TimePlan, utviklet av UiO) og det arbeides med å få på plass et felles publiseringsverktøy for alle typer studieprogram. Arbeidet med utvikling av studieporteføljen er per dato samlet sett i rute i henhold til 2018/19 og tidsperspektivet på 3-4 år i vår utviklingsavtale med KD.

Vi skal forbedre, standardisere og digitalisere utvalgte arbeidsprosesser

I S-sak 47/16 ble prosesseierskap for gjennomgående administrative prosesser lagt til hhv. organisasjonsdirektør, økonomi- og eiendomsdirektør og prorektor for utdanning. Disse har i fellesskap etablert et Forbedringsprogram for NTNU, og de tre første prosessene som gis et særskilt løft når det gjelder forbedring, standardisering og digitalisering gjennom dette programmet er identifisert og igangsatt (Plan-, budsjett og oppfølging, Rekruttering av vitenskapelig ansatte og Studieplanlegging). Det vises til mer utfyllende om status og innretning av arbeidet i egen O-sak.

1.2 Hovedprioritering 2: Nasjonal premissleverandør

Hovedprioriteringen *Nasjonal premissleverandør* har følgende virksomhetsmål for 2017:

- Vi skal øke vår relevans og videreutvikle vårt samarbeid med arbeidslivet gjennom å implementere politikkene for samarbeid med arbeidslivet og for etter- og videreutdanning.
- Vi skal styrke profesjonsutdanningenes forskningsgrunnlag og relevans.
- Vi skal synliggjøre og øke nyskappingsaktiviteten med utspring fra klynger og sentre.
- Vi skal planlegge en fremtidsrettet, samlet campus som kan bli modell for fremtidige offentlige utbygginger i Norge.
- Vi skal skape fleksible læringsarealer på alle campus som er tilpasset nye læringsformer.

Vi skal øke vår relevans og videreutvikle vårt samarbeid med arbeidslivet gjennom å implementere politikkene for samarbeid med arbeidslivet og for etter- og videreutdanning.

Det arbeides systematisk med gjennomgang og styrking av innovasjonsaktivitetene rettet mot studenter. Tilsvarende arbeides med å styrke organiseringen og videreutvikle nyskappingsaktivitetene ved fakultetene. Det rapporteres om konkrete tiltak fra fakultetene, eksempelvis har Humanistisk fakultet fått ytterligere en offentlig phd i samarbeid med Rockheim i Trondheim innen fagområdet medievitenskap/ musikkvitenskap/museologi. Begge deler bidrar til å styrke innovasjonsdimensjonen i utdannings- og forskningsvirksomheten til NTNU. Dette, sammen med at RSA'ene nå er i funksjon, vil styrke NTNUs bidrag til omstilling både i næringslivet og offentlig sektor. NTNUs råd for samarbeid med arbeidslivet har gjennomført en felles workshop for de tre tematiske RSA-ene. Hovedfokus på denne workshopen var kreativitet i utdanningsløpet og framtidens kandidater, der målet med workshopen var å konkretisere et handlingsprogram for de tre RSA-ene. NTNU, Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune har satt i gang arbeider med å forsterke og videreutvikle samhandlingen og dialogen mellom universitetet, byen og regionen under arbeidstittelen Universitetskommunen. Nevnes bør også Universitetskonferansen 2017 «Korleis skape eitt universitetsmiljø på tvers av tre studiebyar» som Studentinget arrangerte i mars. Konferansen var lagt til NTNU i Ålesund.

Vi skal styrke profesjonsutdanningenes forskningsgrunnlag og relevans.

Ny organisering av fakulteter og institutter som integrerer miljø fra de tidligere høyskolene og tidligere NTNU er det viktigste virkemidlet for å styrke forskningsgrunnlaget i profesjonsutdanningene. Faglig integrasjon er et langsiktig arbeid. Det er tatt flere konkrete

grep for å samordne forskningsinnsatsen bl.a. innenfor teknologimiljøene. Ved tidligere HIST ble det avsatt ressurser til fem strategiske forskningssatsinger, som videreføres i NTNU, i første omgang frem til midtveisevaluering. Til Forskningsrådets utlysning av midler til programmet PROFESJON som skal styrke forsknings-kompetansen i profesjonsutdanningene er 11 av totalt 61 søknader fra NTNU. Det pågående arbeidet i regi av MH-fakultetet for å utvikle det integrerte universitetssykehuset, og arbeidet for å utvikle Trondheim som universitetskommune gjennom en samarbeidsavtale innenfor helse, vil bidra til å styrke utdanningenes relevans.

Andre eksempler på relevant arbeid i denne sammenhengen er at de to nye sentrene for fremragende utdanning vi ble tildelt i 2016 er nå godt i gang med oppstarten. Reorganisering og etableringen av *Eksperter i team* som en faglig seksjon skal bidra til å forskningsforankre utviklingen av emnet, og utforske hva som skaper de beste forutsetningene for studentenes utvikling av samarbeidskompetanse.

Vi skal øke nyskappingsaktiviteten med utspring fra klynger og sentre.

Arbeidet med oppfølging av utviklingsavtalen er i oppstartfasen. Bl.a. har prorektor for nyskaping gjennomført møter med ledergruppene ved fem fakulteter i første kvartal for å sette økt fokus på temaet for å sikre implementering av arbeidet i hele organisasjonen.

Flere av fakultetene er vertskap for en rekke sentre og har høyt fokus også på nyskaping. Gjennom fusjonen har NTNU nå fagmiljøer som er lokalisert tett på viktige industriklynger på Nord-Vestlandet og i Østlandsregionen. Dette gir en bredere kontaktflate med en større del av norsk industri enn tidligere. Ved IV-fakultetet er det etablert et prosjekt for økt samhandling med disse industriklyngene. MH-fakultetet arbeider med etablering av en innovasjonslab etter modell fra Yale University.

Vi skal planlegge en fremtidsrettet, samlet campus som kan bli modell for fremtidige offentlige utbygginger i Norge:

Prosjektet Samlet campus i Trondheim består i 2017 av tre delprosjekt; Fysisk plan, Kartlegging og konseptutvikling og Faglig lokalisering.

Idé- og plankonkurranse for fysisk plan er avsluttet, og leverandør valgt. Den fysiske planen er grunnlag for felles planprogram som utarbeides av NTNU og Trondheim kommune parallelt med fysisk plan. Planprogrammet fastsettes av Trondheim kommune og er grunnlag for videre reguleringsarbeid.

Arbeid med kartlegging av arbeidsmønster og konseptutvikling for arealer startet med oppstart for to NTNU-arbeidsgrupper 24. april – arbeidsgrupper for arbeidsplass og arbeidsgruppe for læringsarenaer. Øvrige arbeidsgrupper er under etablering, innenfor temaene Tjenestetilbud, Knutepunkt for «andre», Urban utforming og Laboratorier teknisk.

Delprosjektet faglig lokalisering skal gjennomføre en utredning med to eller flere alternativer for lokalisering av fagmiljøer. Arbeidet gjennomføres i et representativt utvalg med deltakere fra fakulteter og Vitenskapsmuseet, studenter, tillitsvalgt og hovedverneombud. Det er nedsatt et sekretariat som vil ha utvalget og arbeidsplan på plass før sommeren.

Det vil orienteres om status i NTNUs styre 14. juni 2017.

Vi skal skape fleksible læringsarealer på alle campus som er tilpasset nye læringsformer

Ved NTNU opplever vi at interessen for læringsmiljø som legger til rette for nye undervisningsformer er økende. Sentralt i dette er utvikling av arealer som er fleksible slik at en kan ha variasjon i bruken både i løpet av døgnet og i løpet av året.

NTNU har i løpet av første tertial innviet to læringsarealer for mer interaktiv læring, Smia på Gløshaugen og Sandkassa på Dragvoll. Arealene er piloter der en prøver ut nye tekniske og funksjonelle løsninger. Disse er populære og testes nå ut. De brukes både i formelle undervisningssituasjoner og ved mer uformelle gruppearbeid.

Det pågår ellers planlegging av fremtidens læringsarealer i Ålesund der en tar med seg erfaring fra pilotprosjekt i Trondheim. Disse ferdigstilles i løpet av året. I tillegg pågår det ombygging av et auditorium i Realfagbygget (R2) på Gløshaugen der en legger til rette for mer fleksible læringsarealer enn det et tradisjonelt auditorium gjør.

1.3 Hovedprioritering 3: Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljøer

Hovedprioriteringen *Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljøer* har følgende virksomhetsmål for 2017:

- Vi skal bli en mer aktiv internasjonal aktør gjennom å implementere Internasjonal handlingsplan i hele organisasjonen.
- Vi skal videreutvikle og styrke forskningskulturen gjennom å implementere Publiseringspolitikken i hele organisasjonen.
- Vi skal heve kvaliteten i forskningen og utvikle flere fagmiljøer på høyt internasjonalt nivå.
- Vi skal styrke den pedagogiske kompetansen og utvikle et system for pedagogisk merittering

Vi skal bli en mer aktiv internasjonal aktør gjennom å implementere Internasjonal handlingsplan i hele organisasjonen

Den gjeldende Internasjonal handlingsplan er inne i sitt siste virkeår og arbeidet med å legge den neste er påbegynt. Med hensyn til EU-inntektsmålet på 1 mrd. kroner, er vi i rute med tildelinger hittil på 400 mill. kroner. NTNU er deltaker i én EIT KIC (*Knowledge and Innovation Community*) og er nå i prosess for å bli med i ytterligere 3–5. Aktivitetsnivået mot Erasmus+ er økende. Våren 2017 er det stor oppmerksomhet omkring forskningssamarbeid med Kina, og en nasjonal rundebordskonferanse blir holdt ved NTNU 19. juni. Samarbeidet med Japan styrkes, blant annet takket være vår rådgiver Hisoshi Matsumoto ved ambassaden i Tokyo. Med hensyn til studentmobilitet har nivået gått ned som følge av fusjonen; vi er lenger unna 40 %-målet for utveksling enn tidligere, men det er god rekruttering av internasjonale studenter til NTNU. Utreisepolitikken for vitenskapelig ansatte er tatt i bruk og vi følger utviklingen.

Vi skal videreutvikle og styrke forskningskulturen gjennom å implementere Publiseringspolitikken i hele organisasjonen

NTNUs Publiseringspolitikk 2014-2020 er formidlet i hele organisasjonen og følges jevnlig opp av ledelsen i styringsdialog og andre fora. Det har vært og er særlig oppmerksomhet på to områder av politikken. Det første handler om styrke kulturen for vitenskapelig publisering i fagmiljøer med svak forskningstradisjon og lav publiseringsrate. Dette er et langsiktig arbeid

som også er avhengig av god integrasjon i den nye organisasjonsstrukturen. Det andre dreier seg om *Open Science* – åpen tilgang til forskningspublikasjoner og -data. Rektor vedtok *Handlingsplan for åpen tilgang til NTNUs forskningspublikasjoner* i 2016, og implementeringen av tiltakene er godt i gang. I mai kom det eksplisitte krav fra Forskningsrådet som gjør at vi i 2017 må forsere egenarkivering og tilgjengeliggjøring av eldre publikasjoner. Når det gjelder åpen tilgang til forskningsdata, er det gjennomført et forprosjekt som skal munne ut i en politikk på området og en tiltaksplan i 2017. NTNU følger utviklingen på feltet tett og vil i størst mulig grad knytte seg til nasjonale løsninger, men ser at det vil bli behov for egne utviklingsprosjekter ved institusjonen.

Vi skal heve kvaliteten i forskningen og utvikle flere fagmiljøer på høyt internasjonalt nivå

Onsager Fellows trinn 2 er under implementering og de åtte utvalgte kandidatene er i ferd med å komme på plass i fagmiljøene. Vi er også i ferd med å starte opp Stjerneprogrammet 2.0. Rekruttering av det andre kullet med 26 kandidater er gjennomført og offisiell oppstartdato er satt til 1. juni. I mars ble vi tildelt to nye Sentre for fremragende forskning fra Forskningsrådet, begge ved Institutt for fysikk. Sentrene er under oppstart. Christian Döller ved Kavliinstituttet har i mai fått ERC Consolidator Grant, og fem søkere fra NTNU til ERC Starting Grant er gått videre til Stage 2 etter gode evalueringer. Et kurs for forskergruppelidere er nylig satt i gang som pilotprosjekt. Våren 2017 har det vært særlig oppmerksomhet på innspill til og posisjonering mot EUs 9. rammeprogram.

Vi skal styrke den pedagogiske kompetansen og utvikle et system for pedagogisk merittering.

I første tertial har det vært særlig fokus på arbeidet med utdanningsfaglig basiskompetanse og på bestilling fra prorektor har SU-fakultetet opprettet en arbeidsgruppe som skal jobbe med dette.

Det har i vår vært opplæring av 230 læringsassistenter, en kraftig økning som planlagt. Det arbeides videre med å fase inn bruk av læringsassistenter med tilpasset faglig kompetanse fremfor studentassistenter. NTNU lyser ut muligheten for å søke om å bli merittert underviser før sommeren, med tildeling av status til de 10 første tidlig høst. Dette er en pilot som gjennomføres i samarbeid med UiT Norges arktiske universitet.

1.4 Aktuelle nøkkeltall

For 2017 vedtok vi å benytte KDs styringsparametere som indikatorer på resultatutvikling. Etter at årsrapporten ble fremlagt har vi fått endelige tall for publisering i 2016, og søkertallene i 2017 er nå klare.

Vitenskapelig publisering 2016

NTNU produserte 5 046,8 publiseringspoeng i 2016, noe som innebærer en vekst på 4,1 % fra 2015 (sum fusjonspartnerne). Til tross for vekst opplevde vi en svak nedgang i produktivitet målt som publiseringspoeng per faglig årsverk – fra 1,24 i 2015 til 1,21 i 2016, noe som fortsatt er over snittet i sektoren, men klart bak UiO og UiB. Årsaken til dette er at veksten i faglige årsverk var vesentlig høyere enn veksten i publiseringspoeng. Resultatene er omtrent som forventet og understreker behovet for å arbeide systematisk og langsiktig med å styrke kulturen for vitenskapelig publisering ved NTNU.

Samtidig var det også en forventet nedgang i andel forfatterandeler på nivå 2 – fra 23,2 % i det tidligere NTNU i 2015 til 20,9 % for den fusjonerte institusjonen. Dette er betydelig lavere enn de andre store breddeuniversitetene UiO og UiB som i 2016 hadde en nivå 2-andel på nærmere 27 %.

Søkertall 2017

NTNU opplevde en stor økning i søkertallene i fjor, noe som delvis ble forklart som en fusjonseffekt. Søkertallene er fremdeles gode med en økning på én prosent. 23000 søkere har NTNU som førstevalg, 49000 søkere (mer enn hver tredje søker) har NTNU som ett av flere valg. Det er en økning i søkning til realfag og språkfag og det er fortsatt god søkning til de fleste lærerutdanningene; flere søker seg til grunnskolelærerutdanningen (1-7) men dessverre er det fortsatt lav søkning til yrkesfaglærerutdanning. Trenden med samlet nedgang i søkning til 5-årige sivilingeniørprogram fortsetter og denne utviklingen vil NTNU følge nøye. Når det gjelder kjønnsfordeling er den 50/50 totalt sett for NTNU, men i årets søkertall er det en vridning mot at færre jenter søker seg til teknologistudier og færre gutter søker seg til helsefag. NTNU i Gjøvik har opplevd en økning i søkertallene mens søkertallene til NTNU i Ålesund går noe ned sammenlignet med de høye søkertallene i fjor.

Forskningsrådets program Stud-Ent

For øvrig nevnes at NTNU er fortsatt det ledende universitetet innen innovasjon og entreprenørskap blant studenter, og 8 av 22 stipender fra Forskningsrådet program Stud-Ent gikk til NTNU-studenter ved første tildeling i 2017.

Vedlegg 2: Status økonomi og prognose ved 1. tertial – bevilgningsøkonomien

NTNU har i 2017 budsjettert med et underskudd på 163 mill. for å bygge ned ubrukte bevilgninger. Pr utgangen av april har NTNU et mindreforbruk mot budsjett på ca 77 mill.kr (3% av inntekt). Mye av dette avviket er relatert til periodiseringsavvik ved Universitetsbiblioteket og de nasjonale sentraene, mens deler av det er foreløpig mindreforbruk ved Campusutvikling.

Rektor legger også i 2017 vekt på tett oppfølging av økonomistyringen, og jobber for å bygge en felles kultur i det nye NTNU rundt økonomistyring og økonomioppfølging. Både fakultetene og fellesadministrasjonen utarbeider månedlige prognoser for det forventede årsresultatet. Gjennom disse jevnlige prognosevurderingene er målet å få bedre grep om det økonomiske handlingsrommet og dermed kunne se mulighetene til å foreta strategiske disponeringer gjennom året. Det er et mål at kvaliteten i budsjett, prognoser og regnskap etter hvert vil bedres ytterligere gjennom høyt fokus og tett oppfølging.

Overordnet for budsjett 2017 er det noen risikofaktorer som skiller seg ut. Det første gjelder samspillet mellom BOA og BFV (bevilgningsøkonomien). Dette er en faktor som ofte nevnes av fakultetene, da inntektene fra BOA-aktivitetene generelt er noe mer uforutsigbare enn andre inntekter i bevilgningsøkonomien. Det jobbes fortløpende med å utarbeide bedre systemer og rutiner for å kunne ha en bedre oversikt over forventede inntekter også fra BOA-aktiviteten.

Overgangen til ny organisasjon, med nye budsjettenheter, representerer i seg selv usikkerhet ift budsjettet og prognosene. Mangel på detaljkunnskap og felles erfaringer med de nye enhetenes aktivitet kan ha medført noe mangelfulle budsjetter, og vil også gjenspeile seg i et større prognosespenn.

Aktiviteten og investeringstakten i campusutviklingsprosjektet er en tredje faktor som pr i dag medfører usikkerhet i prognosen for årsresultatet. Her er det bl.a budsjettert med høy aktivitet og store kostnadspådrag i november og desember. Erfaring fra tidligere tilsier at noe av kostnadspådraget da lett kan bli forskjøvet til neste år.

Samlokaliseringsprosjektet bør også nevnes som en usikkerhet. Det er satt av 20 mill.kr i Eiendomsavdelingen til dette prosjektet i år, mens totalkostnaden knyttet til dette forventes å bli vesentlig større. Det jobbes nå med avklaring rundt de ulike investeringene som prosjektet vil innebære, samt å få opp en estimert kostnadsramme for hele prosjektet. Foreløpige planer tilsier imidlertid at de største kostnadspådragene knyttet til dette prosjektet vil komme i 2018, og evt 2019, og at kostnaden ikke forventes å overstige de avsatte 20 mill.kr i 2017.

Tatt i betraktning disse usikkerhetsfaktorene, tilsier årsprognosen etter første tertial at samlet resultatmessig underskudd (nedbygging av ubrukte bevilgninger) i 2017 vil kunne forventes å ligge i intervallet 100-200 mill.kr.

Ved et resultat på -150 mill.kr vil nivået på ubrukte bevilgninger ved utgangen av 2017 være rundt 268 mill.kr. og utgjøre ca 4,4% av årets bevilgning fra Kunnskapsdepartementet.

2.1 Status pr 1.tertial for fakultetene - bevilgningsøkonomien

Fakultetene har for 2017 samlet budsjettert med en oppbygging av avsetninger med 10 millioner kr. Per 1. tertial viser regnskapet et merforbruk mot budsjett så langt på 17,7 millioner kr. Mye av dette avviket rapporteres som periodiseringsavvik, altså at den planlagte aktiviteten eller inntekten vil komme i år, men på et annet tidspunkt i år enn forutsatt i budsjettet, - altså avvik som vil utlignes i forhold til budsjett utover året.

Deler av budsjettavviket er imidlertid å anse som reelt, og vil kunne akkumulere seg utover året. Avvik som påvirker prognosen går i begge retninger hos de ulike fakultetene. De fleste fakultetene vurderer at de vil få en høyere nettooverføring fra BOA enn budsjettert. Forhold som påvirker prognosen i motsatt retning er bl.a. høyere investeringsnivå enn budsjettert, underbudsjetterte lønnskostnader, samt et generelt høyere aktivitetsnivå enn budsjettert på enkelte enheter. Fakultetene motvirker noe av dette med å dempe bruken av strategiske midler. I tillegg kan nevnes at rektors vedtak fra inngangen av 2016 om å inndra og omdisponere avsetningsnivå utover 12 % av driftsbevilgning (O-sak 11/16) er videreført i 2017. Flere fakultet har lagt opp til et budsjett som vil gi et avsetningsnivå over 12 % ved utgangen av året. Disse har i prognosen lagt opp til et merforbruk i forhold til budsjett i form av økning av aktivitetsnivå, for å unngå inndragning av midler.

Totalt sett tilsier prognosen til fakultetene et noe svakere resultat (høyere kostnadsnivå/lavere inntektsnivå) enn budsjettert. Rektor vil følge opp dette og se om det er grunn til særskilte tiltak. Den viktigste enkeltårsaken er lavere inntekter enn budsjettert i forbindelse med 5-årig grunnskolelærerutdanning. Her hadde man antatt bevilgning fra Kunnskapsdepartementet på 20 millioner kr, mens endelig bevilgning ble på kun 5,5 millioner kr., altså et inntektsbortfall på om lag 15 millioner kr. i forhold til budsjett.

2.2 Eiendomsområdet og fellesadministrasjonen

Bevilgningen til fellesadministrasjonen ble for 2017 beregnet ved å legge sammen fusjonspartners rammer for fellesadministrative tjenester og deretter justert for pris- og lønnsvekst. I tillegg ble effektiviseringskravet på 45 mill. kr innarbeidet i enhetenes rammer. Fellesadministrasjonen har totalt sett i 2017 budsjettert med et merforbruk på 172 mill.kr. Dette er i all hovedsak relatert til Campusutvikling og midler avsatt fra 2016. (utstyrsmidler nytt lærerbygg, gjenstående utstyrsmidler til Akrinn, samt midler avsatt til nybygg både i Gjøvik og i Ålesund)

Pr første tertial viser regnskapet et samlet mindreforbruk på om lag 94, 5 mill. kr, som i stor grad skyldes periodiseringsavvik ved biblioteket og de nasjonale sentraene. (Matematikkssenteret, Renate, Artsdatabanken og nasjonalt senter for skriveopplæring). I tillegg er det et mindreforbruk så langt i år på 35,7 mill.kr ved Campusutvikling. Dette kommenteres nærmere nedenfor.

Campusutvikling og eiendomsområdet

Campusutviklingsområdet er et område hvor det er planlagt høy aktivitet og mye kostnader i 2017. Det gjenstår fortsatt en del øremerkede utstyrsmidler mottatt fra

Kunnskapsdepartementet til Akrinn-bygget, og det jobbes nå med ferdigstilling av dette bygget. Det er noe usikkerhet rundt hvorvidt alle disse midlene blir brukt i år. I tillegg er det satt av midler, og planlagt store utstyrsinnkjøp, til nytt lærerbygg. (60 mill.kr) Det meste av denne investeringen er planlagt og budsjettert i november og desember. Også i Gjøvik og Ålesund jobbes det med ferdigstilling av nye byggeprosjekt (K-bygg og NMKII). Mange større prosjekter med store planlagte kostnadspådrag mot slutten av året gjør at det foreløpig er relativt stor usikkerhet rundt i resultatprognosen på dette området for 2017.

På eiendomsavdelingen er arbeidet med investeringsprosjektene Kjemiblokk 3, oppgradering av laboratoriene i Varmeteknisk (ESFRI) og rehabilitering av Thingvallagården nå slutført eller i slutfasen. Samlokaliseringsprosjektet er det neste store prosjektet. Foreløpige planer tilsier at de største kostnadspådragene knyttet til dette prosjektet vil komme i 2018, og evt 2019, og at kostnaden ikke forventes å overstige budsjettert kostnad på 20 mill.kr i 2017.

Fellesadministrasjonen

Pr 1. tertial er det lite som tyder på vesentlige budsjettavvik på den ordinære driften ved de fellesadministrative enhetene. Den totale årsprognosen viser et forventet mindreforbruk på 6,2 mill. kr. som er 0,4% av totale inntekter. Det er likevel verdt å merke seg at flere enheter melder om utfordringer knyttet til å gjennomføre utviklingsprosjekter fordi de ordinære driftsoppgavene beslaglegger enhetenes bemanningsressurser. Dersom denne situasjonen vedvarer er det en betydelig risiko for at fellesadministrasjonens mindreforbruk øker.

Nasjonale sentra

Nasjonale sentra omfatter Renate, Matematikksenteret, Artsdatabanken og Nasjonalt senter for skriveopplæring. Disse har egne styrer og er underlagt departementet (§1.4.4.- virksomheter). Bevilgningen til disse sentrene følger ikke den ordinære bevilgningen fra KD, men er i stor grad prosjektbasert og kommer til ulike tider på året. Pr. 1. tertial utgjør mindreforbruket 34,2 mill. kr, men det er forventet at dette jevner seg ut gjennom året, og årsprognosen holdes derfor lik budsjett.

2.3 Forenklet finansregnskap pr 1.tertial 2017

Vedlagt følger et forenklet finansregnskap pr 1.tertial 2017 bestående av følgende:

- Resultatregnskap
- Balanseoversikt
- Note 1 – *Spesifikasjon av driftsinntekter*
- Note 15 – *Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet* (Del I: spesifisering av ubrukte bevilgninger. Del II: spesifisering av ubrukte midler innenfor BOA-virksomheten)

Resultatregnskapet viser resultatet for *totaløkonomien* ved NTNU. I den *interne* oppfølgingen har vi særskilt oppfølging av henholdsvis bevilgningsøkonomien og BOA-økonomien.

Resultatregnskap

Tall i 1000 kroner

	Note	30.04.2017	30.04.2016	31.12.2016
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	2 256 863	2 152 041	5 996 815
Inntekt fra gebyrer	1			
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	571 641	536 859	1 795 972
Salgs- og leieinntekter	1	134 346	138 045	402 522
Andre driftsinntekter	1	0	2 567	3 032
Sum driftsinntekter		2 962 850	2 829 512	8 198 341
Driftskostnader				
Lønnskostnader		1 925 066	1 844 658	5 355 324
Varekostnader		55	64	255
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		240 003	222 509	702 035
Andre driftskostnader		784 830	704 244	2 385 373
Sum driftskostnader		2 949 954	2 771 475	8 442 987
Driftsresultat		12 896	58 037	-244 646
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter		724	3 425	7 060
Finanskostnader		1 376	2 478	6 235
Sum finansinntekter og finanskostnader		-652	947	825
Resultat av periodens aktiviteter		12 244	58 984	-243 821
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 del 1	-11 791	-58 984	251 890
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)		-453		-8 069
Sum avregninger og disponeringer		-12 244	-58 984	243 821

Balanse

Tall i 1000 kroner

30.04.2017 31.12.2016

EIENDELER

A. Anleggsmidler

I Immaterielle eiendeler

Forskning og utvikling		
Programvare og lignende rettigheter	6 443	5 225
Immaterielle eiendeler under utførelse		
Sum immaterielle eiendeler	6 443	5 225

II Varige driftsmidler

Bygninger, tomter og annen fast eiendom	7 965 687	8 104 491
Maskiner og transportmidler	729 299	725 634
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	364 241	371 402
Anlegg under utførelse	472 663	427 413
Infrastruktureiendeler		
Sum varige driftsmidler	9 531 890	9 628 940

III Finansielle anleggsmidler

Investeringer i aksjer og andeler	67 667	67 667
Obligasjoner		
Andre fordringer		
Sum finansielle anleggsmidler	67 667	67 667

Sum anleggsmidler	9 606 000	9 701 832
--------------------------	------------------	------------------

B. Omløpsmidler

I Beholdninger av varer og driftsmateriell

Beholdninger av varer og driftsmateriell	6 428	457
Sum beholdning av varer og driftsmateriell	6 428	457

II Fordringer

Kundefordringer	153 104	269 893
Andre fordringer	66 569	41 170
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	50 226	8 925
Sum fordringer	269 899	319 988

III Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	2 566 926	2 473 248
Andre bankinnskudd	112 868	120 035
Kontanter og lignende	1	1
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	2 679 795	2 593 284

Sum omløpsmidler	2 956 122	2 913 729
-------------------------	------------------	------------------

Sum eiendeler	12 562 122	12 615 561
----------------------	-------------------	-------------------

Balanse

Tall i 1000 kroner

30.04.2017

31.12.2016

STATENS KAPITAL OG GJELD

C. Statens kapital

I Virksomhetskapi tal

Innskutt virksomhetskapi tal	422	422
Opptjent virksomhetskapi tal	238 979	238 526
Sum virksomhetskapi tal	239 401	238 948

II Avregninger

Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)*	430 032	418 241
Sum avregninger	430 032	418 241

III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	9 538 333	9 634 165
Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige	9 538 333	9 634 165

IV Statens finansiering av særskilte tiltak

Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring***	13 730	0
Sum statens finansiering av særskilte tiltak	13 730	0

Sum statens kapital	10 221 496	10 291 354
----------------------------	-------------------	------------

D. Gjeld

I Avsetning for langsiktige forpliktelser

Avsetninger langsiktige forpliktelser		
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser	0	0

II Annen langsiktig gjeld

Øvrig langsiktig gjeld	0	0
Sum annen langsiktig gjeld	0	0

III Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld	238 704	544 762
Skyldig skattetrekk	233 111	192 419
Skyldige offentlige avgifter	195 022	186 761
Avsatte feriepeng er	587 512	424 845
Ikke inntektsførte tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)**	740 031	624 674
Mottatt forskuddsbetaling	113 811	82 444
Annen kortsiktig gjeld	232 435	268 302
Sum kortsiktig gjeld	2 340 626	2 324 207

Sum gjeld	2 340 626	2 324 207
------------------	------------------	-----------

Sum statens kapital og gjeld	12 562 122	12 615 561
-------------------------------------	-------------------	------------

* Note 15, del 1

** Note 15, del 2

*** Note 15, del 3

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	30.04.2017	30.04.2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>	2 250 225	2 113 958
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>	6 638	38 083
<i>Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)</i>	2 256 863	2 152 041
<i>Tilskudd og overføringer fra statlige etater</i>		
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	133 579	132 083
Periodens netto tilskudd fra NFR	304 165	246 790
<i>Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater</i>	437 744	378 873
<i>Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet</i>		
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	2 887	1 724
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	77 887	113 361
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	26 168	19 286
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	3 582	7 468
<i>Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet</i>	110 524	141 839
<i>Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger</i>	23 373	16 147
<i>Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)</i>	571 641	536 859
<i>Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter</i>		
<i>Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet</i>		
Statlige etater	10 087	10 227
Kommunale og fylkeskommunale etater	813	499
Organisasjoner og stiftelser	28	11
Næringsliv/privat	14 717	12 848
Andre	4 197	5 672
<i>Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet</i>	29 842	29 257
<i>Andre salgs- og leieinntekter</i>		
Inntekter fra kurs og seminarer	37 534	30 714
Refusjon/inntekter fra bygningsdrift/lokaler	28 703	33 511
Andre salgs- og leieinntekter*	38 267	44 563
<i>Sum andre salgs- og leieinntekter</i>	104 504	108 788
<i>Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)</i>	134 346	138 045
<i>Sum andre driftsinntekter</i>	0	2 567
<i>Sum driftsinntekter</i>	2 962 850	2 829 512

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter)

Tall i 1000 kroner

Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 30.04.2017	Avsetning pr. 01.01.2017	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
<i>Utsatt virksomhet</i>			
Vitenskapsmuseet	5 271	3 818	1 453
Fakultet for økonomi	29 722	31 168	-1 446
Fakultet for arkitektur og billedkunst	9 094	15 655	-6 561
Det humanistiske fakultet	28 053	24 285	3 768
Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk	29 936	43 216	-13 280
Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi	50 409	60 743	-10 334
Det medisinske fakultet	43 481	70 327	-26 846
Fakultet for naturvitenskap og teknologi	-6 151	-12 740	6 589
Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse	36 030	31 094	4 936
NTNU sentralt/fordelingsbalansen	-161 695	-187 142	25 447
Nasjonale satsinger (Artsdatabanken, Renate, Matematikksenteret)	62 162	13 007	49 155
SUM utsatt virksomhet	126 312	93 431	32 881
<i>Strategiske formål</i>			
Tematiske satsninger	25 381	23 390	1 991
NTNU Toppforskning	43 682	38 366	5 316
Rekrutteringsstillinger	90 519	84 709	5 810
Andre strategiske satsninger/prosjekter	100 342	99 443	899
SUM strategiske formål	259 924	245 908	14 016
<i>Større investeringer</i>			
Vitenskapelig utstyr, infrastrukturtiltak, IKT-utstyr og lignende	68 320	65 883	2 437
Byggeprosjekt	-201 788	-194 846	-6 942
Utstyrsmidler nytt Akkrinn og nytt lærerbygg tidl. HiST	120 881	132 233	-11 352
Nybygg Gjøvik og Ålesund	13 254	26 621	-13 367
Campusutvikling	30 791	20 894	9 897
SUM større investeringer	31 458	50 785	-19 327
Sum Kunnskapsdepartementet	417 694	390 124	27 570
Andre departementer			
<i>Utsatt virksomhet</i>	12 338	28 117	-15 779
Sum andre departementer	12 338	28 117	-15 779
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	430 032	418 241	11 791
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet			11 791

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:	Avsetning pr. 30.04.2017	Avsetning pr. 31.12.2016	Endring i perioden
Andre statlige etater	194 578	193 082	1 496
Norges forskningsråd	199 131	90 444	108 687
Regionale forskningsfond	-4 927	-4 974	47
Andre bidrag, tilskudd og overføringer	321 404	305 996	15 408
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	710 186	584 548	125 638
Sum gaver og gaveforsterkninger	29 845	40 126	-10 281
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	740 031	624 674	115 357
Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak7) med utsatt inntektsføring	Forpliktelse pr. 30.04.2017	Forpliktelse pr. 31.12.2016	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	13 730	0	
Sum Kunnskapsdepartementet	13 730	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak	13 730	0	0

Vedlegg 3: Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) – 1. tertial

Tallene som her presenteres som BOA-aktivitet er summen av aktivitet *finansiert av eksterne kilder*.

I fjor hadde NTNU en samlet BOA-aktivitet på 1 893 mill.kr. Per 1. tertial i år ser vi at BOA-aktiviteten samlet sett har en vekst sammenlignet med samme periode i fjor på 65 mill.kr. Justert for pris- og lønnsvekst er aktivitetsøkningen på ca. 3%.

Tabellen under viser BOA-utvikling per 1. tertial sammenlignet med 2016 for NTNU samlet.

	Årsresultat 2016	1T 2016	1T 2017
NFR	903 088	248 514	307 052
EU	149 703	26 754	29 750
Andre bidrag	743 181	261 591	234 839
Oppdrag	98 320	29 257	29 842
BOA	1 894 292	566 116	601 403

Tabell: BOA-aktivitet (alle tall i 1000 kr)¹

Det har vært en betydelig økning i NFR-aktiviteten i 1. tertial sammenliknet med samme periode i fjor og denne trenden ser ut til å fortsette ut året. Alle fakultetene forventer vekst i NFR-aktivitet og en god del av økningen kan knyttes til økende aktivitet ved de nyeste sentrene (SFI og SFF), samt oppstart av flere nye FME-prosjekter i løpet av året. Prognosen for NFR-aktiviteten totalt i 2017 er en realøkning på 7 %, dvs. en aktivitet på ca. 990 mill. kr.

EU-aktiviteten er per 1. tertial på samme nivå som fjoråret. Så langt har NTNU fått tilslag på 82 prosjekter i H2020, med en samlet inntekt på ca 400 mill.kr. Målsettingen om 1 mrd totalt i H2020 vurderes derfor fortsatt å være innenfor rekkevidde. Fakultetene er litt avventende ift prognosene for EU-aktivitet i 2017, men aktivitet på pågående prosjekter og søknadstall for 2017 kan det tyde på at aktiviteten i år blir minimum på samme nivå som i 2016. Rektor vil imidlertid følge utviklingen innenfor dette området, og arbeide videre med prognosene frem mot 2.tertial.

Annen bidragsfinansiert aktivitet er i stor grad knyttet til samarbeid med næringsliv/private og Samarbeidsorganet ved Helse Midt-Norge (HMN). Så langt i år har vi en nedgang i aktiviteten knyttet til andre bidragsytere på 27 mill. Ca. 10 mill.kr skyldes endring i klassifiseringen av etter- og videreutdanningsaktiviteten som tidligere er klassifisert som bidragsaktivitet, men som nå blir definert som aktivitet innenfor bevilgningsøkonomien. Ved de store NFR-finansierte sentrene (SFI, SFF, FME) er det en vesentlig samfinansiering med næringslivet, noe som fører til at det flyttes midler mellom finansieringskategoriene (NFR og

¹ Tallene for BOA-aktivitet 1T 2017 i tabellen over fremkommer i note 1 i det vedlagte regnskapet som summen av «Sum tilskudd og overføringer fra andre» og «Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet»

andre bidrag). Disse føringene er trolig ikke helt ajour per 1. tertial, slik at den reelle aktiviteten på andre bidragsfinansierte prosjekter i realiteten er høyere. De fleste fakultetene melder også at de forventer en liten økning i aktiviteten knyttet til andre bidrag, størst økning forventes på de nyeste SFI- og SFF sentrene i løpet av året. Prognosen for annen bidragsfinansiert aktivitet forventes å reduseres med 6 %, til et aktivitetsnivå på 720 mill. kr i 2017. Denne nedgangen skyldes primært en fortsatt utfasing av EVU-prosjekter som tidligere var definert som bidragsaktivitet, og som nå defineres som salg, og inntektsføres på bevilgningsøkonomien. Den totale EVU-aktiviteten (summen av det som føres på BOA og det som føres som salg) ser pr første tertial også ut til å være litt lavere enn samme periode i fjor. Dette kan skyldes periodiseringseffekter. Rektor vil se nærmere på denne utviklingen mot 2.tertial.

Oppdragsaktiviteten per 1. tertial i år er noe lavere enn samme periode i fjor. Totalt for året forventes også en liten realnedgang sammenlignet med 2016, til anslagsvis 94-98 mill.kr i 2017.

Den samlede årsprognosen for BOA-aktiviteten tilsier en omsetning rundt 1 950 mill. kr. (1 894 mill.kr. i 2016). Justert for lønns- og prisvekst er dette på samme nivå som fjoråret.

Vedlegg 4: Utvikling adm årsverk og konsulentkostnader

4.1 Utvikling administrative årsverk

Under behandlingen av planleggingsrammene og budsjettfordelingen for 2017 (S-sak 49/16) gjorde styret bl.a. følgende vedtak: «*Styret vedtar en planleggingsramme for administrative effektiviseringstiltak for 2017 på minimum 5%, og 10% med samlet effekt for perioden 2017-19*».

Dette ble fulgt opp gjennom organisasjonsprosjektet der ble det utarbeidet bemanningsplaner for alle enheter. Med bakgrunn i bemanningsplanene ble det fastsatt en øvre ramme for administrativ bemanning målt i årsverk som enheten skal ha innen 15/9-2017.

Årsverksrammene gjelder kun administrative stillinger i henhold til DBHs definisjon, selv om det i enkelte bemanningsplaner også kan inngå tekniske stillinger. Lønnspolitikken stillingsbeskrivelser er førende for hvilke oppgaver de ulike stillingskategorier skal utføre, og om stillingen defineres som teknisk eller administrativ.

Det ble i starten av 2017 gjennomført en kvalitetssikring av disse årsverksrammene i dialog med enhetene, og oppdaterte årsverksrammer og gjeldende effektiviseringskrav for administrativ bemanning ble fastsatt i tildelingsbrevene for fakultetene og avdelingene i fellesadministrasjonen for 2017.

Vedtaket om administrativ effektivisering følges opp gjennom en månedlig rapport som går til alle ledere som har oppfølgingsansvar for å gjennomføre effektiviseringen innenfor egen enhet. Rapporten dekker både fakultetene og fellesadministrasjonen. Denne rapporten lages og formidles til lederne gjennom Bevisst umiddelbart etter den ordinære lønnskjøringen hver måned, og er normalt tilgjengelig den 15. hver måned. Rapporten viser avvik mellom faktisk administrativ bemanning (både faste og midlertidige stillinger, vikarer mv.) og årsverksrammen som er fastsatt med bakgrunn i enhetenes bemanningsplaner. Rapporten viser også utviklingen i bruken av innleide vikarer og konsulenter, sammen med en del andre resultatindikatorer.

I tildelingsbrevet ble det også presisert nærmere hvilke situasjoner som gir mulighet for økning i administrativ bemanning. Økning i administrative stillinger tilknyttet campusprosjektet, universitetsbiblioteket og de såkalte HOD-stillingene knyttet til MH-fakultetet er aksepterte overskridelser fra årsverksrammen. Den administrative bemanningen kan videre økes utover årsverksrammen dersom enheten mottar ekstern finansiering av et prosjekt, satsingsområde e.l. der dette også inkluderer direkte finansiering av den administrative ressursen. Det er ikke anledning til å legge inn økning i egenfinansiering for å gi rom for bemanningsøkning.

Månedsrapporteringen pr. 15. mai viser at NTNU har redusert den administrative bemanningen i forhold til effektiviseringskravet med 74 årsverk så langt i år. Det gjenstår 34 årsverk før måltallet som årsverksrammen representerer er nådd. Av dette knyttes 26 årsverk til fakultetene, mens det mangler 8 årsverk for fellesadministrasjonen. I disse tallene inngår også vikarer i forbindelse med svangerskapspermisjon og langtidssykemeldte, samt enkelte tidligere lederstillinger som går ut av rapporteringen når åremålene utløper 31.07.

I forbindelse med tertialrapporteringen pr. 30.04 har alle fakulteter og fellesadministrative enheter rapportert status og utarbeidet en prognose for gjennomføringen av

effektiviseringskravet. Gjennomgående rapporterer enhetene å være i rute med gjennomføringen, og styrets effektiviseringsvedtak vurderes å bli oppnådd innen oktober for NTNU samlet sett.

4.2 Kostnader til innleie av vikarer og konsulenter

I forbindelse med oppfølging av administrative årsverk internt, er det også ønskelig å ha et spesielt fokus på innleie av vikarer og av kjøp av eksterne konsulenttjenester. Tall i NTNUs eksternregnskap (note 3) viste for 2016 et beløp for «Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne» på totalt 393,5 mill.kr. I dette beløpet ligger all innleie fra vikarbyrå og alle kjøp av konsulenttjenester, men også kjøp av eksterne tjenester f.eks i form av kjøp av praksisplasser og kjøp av FoU-tjenester fra andre universiteter på BOA-prosjekter.

Dersom vi kun ser på kjøp foretatt innenfor NTNUs bevilgningsøkonomi, og holder kjøp av undervisningstjenester (primært praksisplasser) og kjøp av tjenester knyttet til direkte forskningssamarbeid utenfor, er beløpet for hele 2016 på 272 mill.kr, hvorav 55 mill.kr i 1.tertial. Dette beløpet er fortsatt en sekkepost og inneholder både det vi normalt tenker på som konsulenttjenester og en del andre kjøp av eksterne tjenester av ulik art. Tilsvarende beløp for 1.tertial 2017 er 82 mill.kr, altså en økning på 27 mill.kr hittil i år sammenlignet med samme periode i fjor.

IT-avdelingen har både i 2016 og 2017 hatt en høy bruk av konsulenter ifm fusjonen. (totalt ca 37 mill.kr i 2016) Mange større infrastrukturprosjekter (bl.a Skype, trådløs nett, felles print) er gjennomført vha innleide konsulenter. Denne aktiviteten har hatt en topp det siste halve året, og vi ser en økning i konsulentbruken ved IT-avd hittil i år sammenlignet med samme periode i 2016 på ca 9 mill.kr. Det forventes imidlertid at bruken av konsulenter her vil trappes ned utover året, slik at total kostnad til innleide konsulenter ved IT-avd vil bli lavere i 2017 enn i 2016.

Når det gjelder øvrig konsulentbruk, er det primært to områder hvor regnskapet viser en økning hittil i år sammenlignet med samme periode i fjor. Det ene er kjøp av tjenester ifm Campusprosjektet. Det andre er kostnader ført på Starmusprosjektet. Sistnevnte er egentlig kun en viderefordeling av kostnader knyttet til gjennomføring av festivalen. (markedsføring, honorar til foredragsholdere etc), og er ikke direkte relatert til innleide konsulenter.

Kostnader til innleie av vikarer fra bemanningsbyrå var totalt sett ca 3 mill.kr høyere pr 1.tertial 2017 enn 1.tertial 2016. (Økning fra 6 til 9 mill.kr) Denne økningen skyldes hovedsakelig innleie ved avdeling for campusservice og økonomiavdelingen pga økt sykefravær.

Rektor vil fremover ha en løpende fokus av nivået på bruk av innleide vikarer og kjøp av konsulenttjenester.

Vedlegg 5: Tertialrapport HMS

5. 1 Status satsningsområder 2017/2018

Satsningsområde 2017/2018	Status 1. tertial
Samordning mellom Trondheim, Gjøvik og Ålesund; HMS-arbeid og bedriftshelsetjeneste. Det vil framover være viktig å sørge for at det er lokale HMS-ressurser tilgjengelig i Gjøvik og Ålesund.	Utlysning av ny rammeavtale for bedriftshelsetjeneste i Gjøvik og Ålesund ble lagt ut 22.5. Det arbeides med å finne lokale løsninger/ressurser i Gjøvik og Ålesund for å styrke det systematiske HMS-arbeidet.
Bistå med grunnleggende prinsipper for framtidens arbeidsplasser i forbindelse med flytteprosesser og campusprosjekt.	Representanter fra NTNUs bedriftshelsetjeneste deltar i operativ gruppe for samlokalisering av teknologimiljø, operativ gruppe for innflytting i Handelshøyskolen samt arbeidsgruppe for arbeidsplasser i Campusprosjektet.
Som en del av prosjektet 'Bedre sammen', skal ledere fra NTNU og SINTEF utføre en HMS-gjennomgang ved å besøke felles laboratorier/verksteder.	Det ble gjennomført et møte mellom rektor og konserndirektør SINTEF på en felles lab. 12. mai. Videreføres på fakultet/instituttnivå, med fokus på samordningsavtaler, jf. arbeidsmiljøloven § 2-2 og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 6.
Videreføre fokus på organisatorisk og psykososialt arbeidsmiljø. En viktig del vil være Arbeidsmiljøundersøkelsen 2017; Planlegging, gjennomføring og oppfølging.	Arbeidsmiljøet i 1. tertial preges av at den nye organisasjonene ikke har satt seg mht. oppgaveløsning, ledelse og samlokalisering. Dette medfører stort arbeidspress for ledere og ansatte, som samtidig må forholde seg til stramme administrative bemanningsplaner. Omstillingen er også betydelig i fagmiljøene der mange faglige utviklingsprosesser er igangsatt samtidig som man skal få virksomheten til å fungere i nye institutt og fakultet. Dette påvirker ansattes forhold til jobben; fra motivasjon til frustrasjon og i noen tilfeller jobbrelatert sykefravær.

HMS-opplæring for nye og eksisterende ledere.	Utvidet tilbud i vårsemesteret vedr. grunnleggende HMS (HMS-plattformen). Planlegger HMS-opplæring for ledere i ny åremålsperiode
Følge opp og bistå i implementering av styringssystem for informasjonssikkerhet.	Hovedprosjektet er nå i designfasen, hvor de styrende dokumenter (nytt IT-reglement, politikk for informasjonssikkerhet, retningslinjer/prosedyrer/rutiner) er under utforming og revisjon. De styrende dokumentene settes etter gjeldende ISO-standard i system med NTNUs styringsreglement. I designfasen skal også metode og verktøy for avvikshåndtering etableres. Som pilot under innføringen er hovedprosjektet avgrenset til å gjelde forskningsprosessen ved MH-fakultetet. Grunnet utfordringer knyttet til ressursavgivelser, er prosjektet noe forsinket i henhold til plan.

5.2 Utviklingen i sykefravær

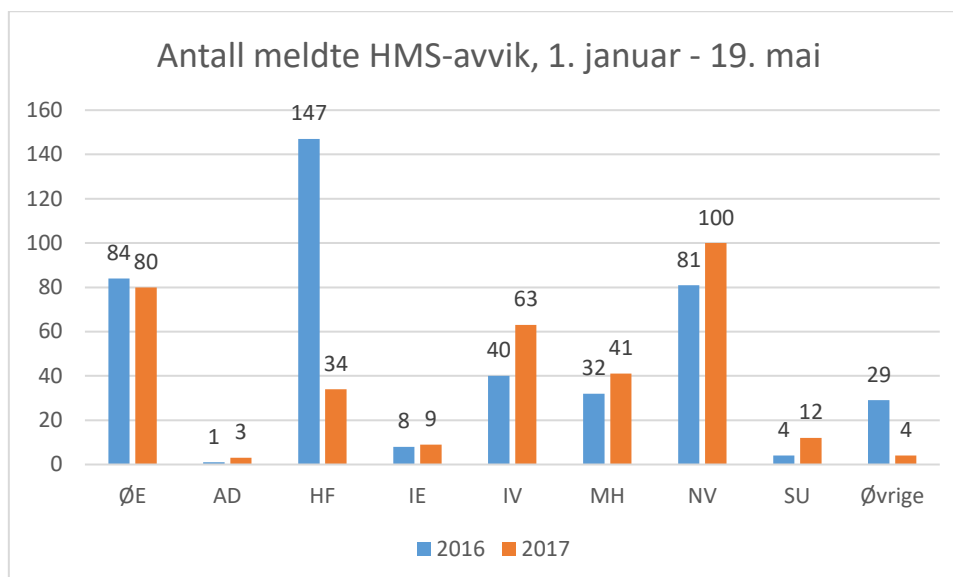
Gjennomsnittlig sykefravær ved NTNU var i 1.tertial 2017 3,8%, som er noe lavere enn ved tilsvarende periode i fjor (4,2% i 2016). Ved enkelte enheter, som Organisasjonsdirektøren, Fakultet for arkitektur og billedkunst og Fakultet for Medisin og Helsevitenskap kan det derimot se ut som det gjennomsnittlige sykefraværet har økt noe. Sykefraværet i fellesadministrasjonen er gjennomgående over snittet, mens sykefraværet ved fakultetene er under snittet.

Fakultetene melder tilbake at det er signaler om økt arbeidspress og slitasje på administrativt ansatte.

5.3 HMS-avvik

Det er i perioden 01.01.2017 - 19.05.2017 meldt 341 HMS-avvik, hvorav 203 er lukket. 51 av disse karakteriseres som «svært alvorlig» eller «alvorlig». 68 av avvikene gjelder personskader, hvorav 53 er lukket. I samme periode i 2016 var det, til sammenligning, meldt 426 HMS-avvik, hvorav 396 var lukket. 77 var karakterisert som «svært alvorlig» eller «alvorlig»¹

¹ Merk at gjennomførte organisasjonsmessige endringer påvirker denne statistikken. Mange av de meldte HMS-avvikene i 2016 ved HF-fakultetet var knyttet til funn gjort ved gjennomførte HMS-runder.

Flere avvik er knyttet til nybyggene i Sverresgt. 10B og Sverresgt. 12 (Teknikeren og Teknologibygget/Akrinn). Avvikene gjelder grunnleggende HMS-forhold, som f.eks. manglende risikovurdering, opplæring og tilgang på verneutstyr. Sverresgt. 12 er i en prøveperiode og mange avvik, som er knyttet til bygget, har av den grunn blitt meldt direkte til prosjektansvarlig. Disse er ikke registrert i NTNUs avvikssystem.

Flere avvik er knyttet til brann/evakuering, spesielt blokkerte nødutganger. Avvikene følges opp etter gjeldende rutiner.

5.4 Risikokartlegging – samlokaliseringsprosjektet ved NTNU

HMS-seksjonen har bistått Eiendomsavd. med risikovurdering av prosessene som pågår i samlokaliseringsprosjektet ved NTNU. Det er utarbeidet en grov kartlegging av risiki knyttet til forestående flytteprosjekt ved NTNU, jf. ePhorte 2017/13012.

Kartleggingen beskriver i hovedsak overordnede risikomoment, og gradering av sannsynligheter og konsekvenser er ikke gjort. Tidspress er en utløsende faktor for mange av de uønskede forholdene som har blitt identifisert. Uønskede forhold kan bl.a. være:

- Ikke tilstrekkelig kartlegging av arealbehov (mengde og type areal)
- Manglende medvirkning fra nøkkelpersoner, spesielt når det gjelder spesialrom
- Feil i vurdering/prosjektering av infrastruktur og teknologi i bygget, f.eks. ventilasjon og transportveier
- Manglende koordinering mellom enheter som skal inn i samme bygg, slik at «uforenlige» aktiviteter havner vegg i vegg, f.eks. vibrasjonssensitivt utstyr havner vegg i vegg med utstyr som forårsaker vibrasjoner

Totalt sett indikerer den foreløpige kartleggingen at det er viktig for NTNU å la flytteprosessene foregå i et tempo som tillater at alle faser av prosjektet blir gjort grundig og med god medvirkning fra alle involverte.

Det er ikke grunnlag for å si noe om hvilke tiltak som kreves for å sikre at risikobildet er akseptabelt og håndterbart. For å kunne si noe om dette, må det gjennomføres en grundig risikovurdering i samarbeid med de operative gruppene i samlokaliseringsprosjektet.

N O T A T

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Justering av styrets forretningsorden

Tilråding:

Styrets forretningsorden vedtas justert i samsvar med forslaget.

Bakgrunn

Styrets forretningsorden ble vedtatt av styret i 27. september 2005. Rektor har etter innspill fra enkelte av styrets medlemmer gjennomgått dokumentet for å sørge for at forretningsordenen er justert opp mot endringer i universitets – og høyskoleloven, samt vurdert om det er behov for justeringer grunnet praksisendring i løpet av den perioden som har forløpt siden vedtakelsen.

Justeringer i dokumentet

Siden styrets forretningsorden ble vedtatt, har styret i 2016 vedtatt endelig styringsreglement og delegasjonsreglement for NTNU. Ettersom dokumentene samlet utgjør styrets instruks til rektor som daglig leder, er det nå tatt inn en henvisning i styrets forretningsorden til reglementene, og i tillegg til universitets- og høyskoleloven, samt forvaltningsloven. Endelig er det tatt inn en lenke til den statelige veilederen fra daværende Fornyings –og administrasjonsdepartementet, «Bruk av styrer i staten» fra 2006, som kan være nyttig for styremedlemmene å være oppmerksomme på.

Det er videre tatt inn et eget punkt 4 om åpenhet, da det er viktig at styret er oppmerksom på at mest mulig av styrets virksomhet skal være åpent, slik det understrekes i universitets – og høyskoleloven med forarbeider. Videre har stortinget etter vedtakelsen av forretningsorden i 2005 vedtatt ny offentlighetslov (i 2006), som rett nok omhandler dokumentoffentlighet, men som også er antatt relevant for møteoffentlighet og understreker betydningen av en åpen og gjennomsiktig forvaltning i samfunnet.

Punkt 5 (tidligere punkt 4) er justert ved at man uttrykkelig har tatt inn adgangen til skriftlige styremøter, men begrenset til de tilfeller der det ikke er tid til å avvente til neste styremøte, og det ikke er tid til å sammenkalle ekstraordinært møte, eller saken ikke anses viktig nok til å avholde slikt møte. Avsnittet er en kodifisering av etablert praksis ved NTNU, og i tråd med juridisk teori.

Nytt punkt 6 understreker styremedlemmenes ansvar for å melde ifra i god tid dersom det kan reises tvil om egen habilitet. Det er tatt inn en henvisning til forvaltningsloven som gjelder for

styremedlemmene når de utfører tjeneste for et statlig organ. Bestemmelsene kommer derfor til anvendelse også for eksterne styremedlemmer.

Nytt punkt 8 om avstemmingsregler er endret og reflekter lovendringen i universitets – og høyskoleloven ved endringslov av 22. april 2016 nr. 5 i § 10-2 (1), om at ansatt rektor nå er hovedregelen, og at det kan besluttes av styret en ordning med valgt rektor ved vedtak med minst halvparten av stemmene.

Vedlegg:

Utkast til justert forretningsorden

Utkast til forretningsorden for NTNUs styre

Fastsatt av Styret, den xxxxxxxx med hjemmel i universitetsloven § 9-2
Justert i S-sak /17.

Henvising: Universitets – og høyskoleloven, forvaltningsloven, NTNUs styringsreglement og delegasjonsreglement.

1. Møteinnkalling.

Innkalling til møte med sakspapirer skal sendes Styrets medlemmer og varamedlemmer senest en uke før møtet finner sted. Forslag om tilleggssaker eller endringer av saker må bekjentgjøres i god tid og senest tre dager før møtet.

Dokumenter som inneholder taushetsbelagte opplysninger, enten om noens personlige forhold, jf. forvaltningsloven § 13 nr. 1, eller forretningsmessige hemmeligheter, jf. fvl § 13 nr. 2, sendes kun til de medlemmer og varamedlemmer som skal delta i behandlingen av saken.

2. Dagsorden

Forslag til endringer i, eller tillegg til dagsordenen må bekjentgjøres i god tid og senest tre dager før møtet.

Hvorvidt etteranmeldte saker kan fremmes på møtet avgjøres av Styret ved møtestart.

Dagsorden/evt. tilleggsdagsorden skal inneholde en oversikt over de saker som skal behandles og om det i den enkelte sak tas sikte på en realitetsavgjørelse (S-saker), en foreløpig drøftelse, en avklaring av den videre saksbehandling (O-saker), eller om saken er til Styrets orientering (Referatsaker). Rektors tilrådning i S-saker skal normalt sendes ut sammen med saksnotatet. Tilrådingen skjer etter samråd med styrets leder.

Det enkelte medlem kan innen fristen for innsendelse av saker til møtet (normalt 14 virkedager før møtet) få en bestemt sak ført opp på dagsorden. Styret avgjør under godkjenning av innkallingen, gjennom alminnelig flertall om saken skal settes på sakskartet eller avvises. Under behandlingen kan saken utsettes.

Saker til behandling under eventuelt meldes inn ved møtets begynnelse. Saker som krever en formell beslutning i møtet, skal behandles som del av ordinær dagsorden. Typiske saker under eventuelt vil være korte spørsmål, oppklaringer eller ønske om mer utfyllende informasjon. Videre kan ønske om saker som skal behandles i kommende møter meldes inn under eventuelt.

Dersom det er uenighet i Styret om en sak kan behandles under eventuelt eller om den må behandles som ordinær sak på dagsorden, avgjøres dette om nødvendig ved avstemning.

Diskusjon knyttet til innholdet i den enkelte eventueltsak skal skje under behandling av eventuelt, ikke under innmelding til dagsorden.

Dagsorden for et Styremøte gjøres kjent for allmennheten på internett senest en uke før møtet. Endringer i, eller tillegg til, dagsordenen bekjentgjøres når det er sendt ut til Styrets medlemmer.

3. Møtefrekvens

Styrets leder skal sørge for at Styret holder møter så ofte som det trengs. Styret vedtar selv en møteplan som omfatter de to kommende semestre.

Styret skal innkalles ekstraordinært hvis et styremedlem eller Rektor krever det. Dagsorden og saksdokumenter skal sendes ut innen en uke før møtet.

4. Åpenhet

Styrets møter skal holdes for åpne dører, jf. uhl. § 9-6, så fremt en sak ikke skal lukkes grunnet lovpålagt taushetsplikt. Følgende saker behandles alltid for lukkede dører:

1. Personalsaker: Saker som angår enkeltpersoner, herunder saker om tilsetting, oppsigelse, ordensstraff, avskjed og suspensjon.
2. Andre saker som angår taushetsbelagte forhold, eller hvor taushetsbelagte opplysninger er vesentlige for beslutningsgrunnlaget.

Styret kan fastsette at møter skal holdes for lukkede dører, eller at en eller flere bestemte saker skal behandles for lukkede dører. Drøfting av om et møte skal lukkes, eller om en sak skal behandles for lukkede dører skal skje i lukket møte.

Styret har for øvrig et ansvar for å legge opp sitt arbeid slik at det er åpenhet rundt beslutningsprosessene også utover styremøtene, og mulig for studenter, ansatte og andre interesserte å følge med i styrets arbeid.

5. Styrets forhandlinger

Styret skal behandle saker i møte, med mindre styrets leder etter forslag fra rektor finner at saken kan forelegges styret skriftlig eller behandles på annen betryggende måte (jf. universitetsloven § 9-6 (1)).

Skriftlig behandling av en styresak kan skje der styret selv vurderer at slik behandling er forsvarlig, og behandling av saken haster og det er påkrevd å få saken avgjort før neste planlagte styremøte, samt at det ikke er tid til å sammenkalle til ekstraordinært møte eller saken ikke anses viktig nok til å kalle sammen til et slikt møte.

Om ikke styret for enkelte tilfeller bestemmer noe annet, har rektor rett og plikt til å være til stede og til å uttale seg på styremøtene (Universitetsloven § 9-6 (5)).

Når særlige grunner taler for det, kan styret inviteres utenforstående til å delta i dets møter med talerett, men ikke med forslagsrett.

6. Møteledelse og behandling

Styremøtene ledes av styrelederen, eller i dennes fravær av den styret utpeker som møteleder (Universitetsloven § 9-6 (7)).

Styremedlemmene har selv et ansvar for å påse at de er habile i behandlingen av enhver sak som behandles av styret, og er forpliktet til å melde ifra i forkant ved tvil om egen habilitet i god tid før møtet, slik at vara kan innkalles. Forvaltningslovens habilitetsbestemmelser gjelder for styret, jf. fvl. §§ 6 flg.

Styrets møter skal foregå på en måte som sikrer at det gis rom for fri og åpen meningsutveksling før vedtak skal fattes.

Møteleder er ansvarlig for å sikre at taletiden fordeles på en rettferdig måte mellom medlemmene, og at alle styrets medlemmer får anledning til å gi uttrykk for sitt syn på den enkelte sak.

Møteleder kan foreslå begrensninger i taletid, samt sette strek for videre innlegg under diskusjonen. Dette kan til enhver tid overprøves av et alminnelig flertall i styret.

Møteleder er ansvarlig for å sikre at det blir avsatt tilstrekkelig tid til å behandle vesentlige saker for NTNU der det skal fattes beslutninger i møtet. Dette skal gjenspeiles i rekkefølge og prioritering av dagsorden.

7. Vedtaksførhet

Styret er vedtaksført når mer enn halvparten av medlemmene er til stede og avgir stemme, jf. uhl § 9-7 (1)).

8. Avstemningsregler

Styrets medlemmer har plikt til å avgi stemme. Det kan ikke stemmes blankt annet enn ved valg.

Vedtak treffes med alminnelig flertall av de avgitte stemmer hvis ikke annet er fastsatt i universitetsloven, jf uhl. § 9-7 (2).

Rektor kan utpekes ved valg dersom styret fatter vedtak om dette. Slikt vedtak må treffes med tilslutning av minst halvparten av styrets medlemmer, jf. uhl. § 10-2 (1).

Ved stemmelikhet i andre saker enn valg er møteleders stemme avgjørende. Ved stemmelikhet ved valg avgjøres dette ved loddtrekning.

Avstemming i andre saker enn valg og ansettelse skjer ved stemmetegn. Avstemming ved valg og ansettelse skal skje skriftlig hvis ett av de møtende medlemmer krever dette. (Universitetsloven § 9-7 (3))

9. Protokoll

Det skal føres protokoll fra styremøtene. Det skal fremgå av protokollen hvordan det enkelte styremedlem har stemt. Eventuelle særuttalelser og stemmeforklaringer skal utformes og innleveres under møtet.

Protokollen godkjennes ved slutten av møtet.

Protokollen gjøres allment kjent ved publisering på internett innen en uke etter møtet.

10. Møteplikt og forfall

Styrets medlemmer har plikt til å møte og delta i forhandlingene hvis de ikke har gyldig forfall.

Ved gyldig forfall gis beskjed til Styresekretariatet slik at varamedlem kan innkalles.

Bruk av styrer i staten, veileder, Fornyings- og administrasjonsdepartementet, 2006.

Lenke:

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/fad/vedlegg/statsforvaltning/veileder_styrer_bm_rev.pdf?id=2272698

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Universitetsavisa – Rapport fra redaksjonsrådet 2017

Tilråding:

Styret tar redaksjonsrådets rapport til orientering

Hensikt:

I tråd med vedtektene for Universitetsavisa, skal avisas virksomhet og videre utvikling årlig diskuteres i NTNUs styre. Forrige diskusjon var i april 2016.

Redaksjonsråd

Universitetsavisa skal ha et redaksjonsråd. Rådet består av fem medlemmer og skal ha både intern og ekstern representasjon. Minst én student skal være representert i rådet. Rådet som oppnevnes av Rektor for to år av gangen rapporterer årlig til styret og skal se til at avisa drives i tråd med vedtatt formålsparagraf og retningslinjer og den frie pressens idealer. Rådet velger selv sin leder.

Rådets funksjon er todelt:

- 1) Gi råd til utgiver og rapportere til styret i form av en årlig rapport (sendes som styresak via rektor iht. Universitets- og høyskoleloven).*
- 2) Være støtte for ansvarlig redaktør gjennom råd og drøftinger av saker enten på eget initiativ eller etter initiativ fra redaktøren.*

I vedlegget følger rapporten fra redaksjonsrådet.

Invitasjon om medeierskap i Khrono

NTNU mottok 19. mai en foreløpig forespørsel om mulig medeierskap i avisa Khrono som eies av Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) og en invitasjon til å delta på et orienteringsmøte om saken den 22. juni. Det blir gitt en muntlig orientering om saken i styremøtet

Universitetsavisa: Rapport fra redaksjonsrådet 2017

Dette notatet inneholder en redaksjonell årsrapport fra Universitetsavisas redaksjonsråd til NTNUs styre. Hensikten er å legge grunnlag for dialog om de overordnede linjene om de redaksjonelle prestasjonene.

Universitetsavisas redaksjonsråd har til oppgave å se til at avisa drives i tråd med formålsparagraf og retningslinjer, og med spesielt fokus på redaksjonens uavhengige rolle og den kritiske journalistikken.

NTNUs styre drøftet i S-sak 29/16 den 14.4.2016 Universitetsavisas formål og rammer. Følgende vedtak ble da fattet: «Styret slutter seg til eiers forslag til ny formålsparagraf, retningslinjer og ambisjoner for Universitetsavisa.» På bakgrunn av styresaken og fusjonen med påfølgende endringer ble det etablert et nytt redaksjonsråd. Dette redaksjonsrådet har vært samlet i flere møter som bl.a. har gitt bakgrunnen for denne rapporten til NTNUs styre. Rådet har gjort sine vurderinger opp mot formålsparagraf og vedtatte ambisjoner.

Rapporten er ment å gi grunnlaget for det som kan bli en årlig drøfting i NTNUs styre om Universitetsavisa. Rådet har valgt å anvende et rapportformat som ligner hvordan norske mediekonserner de senere år har utviklet. Disse bruker dette til en systematisk styringsdialog mellom eierne i styret og redaktørene i mediehusene. Videre kan redaktørene bruke rapporten til dialogen med andre omkringliggende interesser og offentligheten.

Dokumentets innhold:

- Universitetsavisas formål
- Redaksjonsrådet
- Redaksjonell årsrapport
- Om Universitetsavisa
- Journalistiske prestasjoner
- Utvikling i en krevende mediesituasjon
- «Kunnskap for en bedre verden» og Universitetsavisas rolle

Universitetsavisas formål

Universitetsavisa eies og utgis av NTNU. Avisen ble opprettet i 1991, og var papiravis fram til 2002 da den ble lagt om til nettavis. I 2007 vedtok styret at avisa skulle redigeres etter bransjeavtalen *Redaktørplakaten*¹ og pressens *Vær varsom-plakat*.² Fra 2009 gjelder også *Lov om redaksjonell friidom*.³ Da Universitetsavisa forpliktet seg på Redaktørplakaten i 2007 vedtok styret følgende formål:

Formålsparagraf:

¹ Lenke: <http://www.nored.no/Redaktoerplakaten/Redaktoerplakaten>

² Lenke: <http://presse.no/pfu/etiske-regler/vaer-varsom-plakaten/>

³ Lenke: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-13-41>

Avisa skal tilstrebe et kritisk journalistisk perspektiv i tråd med den frie pressens idealer.

Universitetsavisa er ei avis for og om NTNU. Avisas viktigste oppgave er å skrive om universitetets primærvirksomhet; undervisning, forskning, formidling og etterutdanning. Den skal ha en profil som skiller den ut fra vanlig presse, ved å være en spesialavis for universitetsrelatert stoff og debatt.

Ansvar:

Avisa har et redaksjonsråd. Studentene skal være representert i redaksjonsrådet. Rådet oppnevnes av rektor. Rådet rapporterer årlig til styret. Rådets oppgave er å se til at avisa drives i tråd med formålsparagraf og retningslinjer, og med spesielt fokus på redaksjonens uavhengige rolle og den kritiske journalistikken.

Avisa skal:

- være et organ for kommunikasjon og stimulere til meningsutveksling og fri debatt.
- informere om universitetets virksomhet og interesseområde og i størst mulig grad presentere mangfoldet av aktiviteter og miljøer ved universitetet.
- bidra til å skape en organisasjonskultur preget av åpenhet og samhold, hvor det skal gis rom for å ta opp vanskelige og kontroversielle saker.
- bringe stoff som analyserer forutsetningene for, og resultatene av NTNUs virksomhet.
- så langt som mulig bygge sine saker på åpne kilder og vektlegge at ulike parter skal komme til orde samtidig i kontroversielle og konfliktfylte saker.

Det ligger innenfor redaksjonsrådets mandat eventuelt å foreslå endringer i formålsparagraf og retningslinjer.

Redaksjonsrådet

Redaksjonsrådet er utnevnt av NTNUs rektor. Det er sammensatt med ulike perspektiver internt i NTNU, ulike eksterne perspektiver på NTNU, mediekompetanse og også NTNUs perspektiv som eier av Universitetsavisa. Redaksjonsrådet har bestått av følgende medlemmer siden mars 2016:

Jens Barland, leder for redaksjonsrådet, førsteamanuensis i medieledelse og innovasjon, Institutt for design (Gjøvik), NTNU. Bakgrunn fra flere mediehus, bl.a. som ansvarlig redaktør og adm. dir. for Stavanger Aftenblad.

Arne Blix, fhv. ansvarlig redaktør i Adresseavisen. Representerer eksterne perspektiver og mediekompetanse.

Berit Skilling-Nygård, biblioteksjef i Trondheim kommune. Også bakgrunn som pedagog. Representerer eksterne perspektiver.

Unni Eikeseth, universitetslektor, Institutt for lærerutdanning, NTNU. Bakgrunn fra NRK bl.a. med vitenskapsjournalistikk.

(2016:) **Per Christian Tangene**, studentrepresentant, styremedlem i NTNU.

(2017:) **Jørgen Benkholt**, studentrepresentant, tidligere politisk redaktør i *Under Dusken*, masterstudent i Europastudier ved NTNU.

Christian Fossen, kommunikasjonssjef, NTNU, eiers representant.

Universitetsavisas redaktør **Tore Oksholen** har også deltatt i redaksjonsrådets møter og fungert som rådets sekretær.

Redaksjonsrådet har hatt fire møter siden det ble utnevnt: den 26/9 og 14/11 i 2016 og 30/1 og 24/4 i 2017. Møtet i januar 2017 inkluderte dialogmøte med rektor Gunnar Bovim.

Primært har redaksjonsrådet drøftet Universitetsavisas formål og rammer. Men rådet har også vært en arena redaktøren har benyttet til å diskutere overordnede redaksjonelle strategier. Når så mye kompetanse med ulike perspektiver har vært samlet har redaktøren utnyttet dette til å gå mer i dybden på slike diskusjoner. Her har redaksjonsrådet tatt en rolle som ideelt sett hører hjemme i NTNUs styre som eier, men som man av naturlige årsaker ikke kan bruke mye tid på der.

Redaksjonsrådets oppfatning av sin rolle er å bidra til god styringsdialog mellom eier og redaktør. På den ene siden får redaktøren et fora for diskusjon og tilbakemeldinger om hvordan det redaksjonelle arbeidet innfrir avisas formål og kan videreutvikles. På den andre siden forbereder rådet det som kan være en årlig diskusjon i NTNUs styre om Universitetsavisa. Utover dette forholder rådet seg til at det er rektor som i det daglige representerer eier.

Redaksjonell årsrapport

Det at Universitetsavisa har forpliktet seg på *Redaktørplakaten* og journalistiske prinsipper gjør at den styres på en annen måte enn andre avdelinger og enheter i NTNU. Styret og ledelse kan ikke overprøve redaktørens journalistiske prioriteringer eller hvordan denne i det daglige leder sin redaksjon. Men som eier er NTNU suverene til å bestemme avisas grunnsyn, konsept, ansette redaktør og fastsette økonomiske rammer, for å nevne det viktigste. Dette skal sikre uavhengighet og avstand mellom eieren og den journalistikken som utøves i avisa. Dette følger samme praksis som i norske journalistiske medier inkludert medier i Fagpressen hvor Universitetsavisa er medlem. Hensikten med slik uavhengighet er å sikre journalistikkens troverdighet.

Gjennom de siste årene har norske medier utviklet en bedre systematikk i dialogen mellom eier og redaktør. Redaksjonell årsrapport⁴ er blitt et virkemiddel som både ivaretar eiers behov for å gi styringssignaler og redaktørens behov for å verne om sin uavhengighet i denne relasjonen. Normalt blir disse utarbeidet i regi av redaktøren som inkluderer dialog med både lesere, omgivelser og andre interessenter. Rapporten danner så grunnlaget for en årlig diskusjon med eierstyret om de redaksjonelle prioriteringer og prestasjoner.

Som nevnt har rådet hatt en rekke diskusjoner om de redaksjonelle prioriteringene på et overordnet nivå. Dette er første gang Universitetsavisas redaksjonsråd legger frem en slik rapport for NTNUs styre. Dette blir da en test på om en slik rapport også kan fungere for den type dialog styret ønsker. Sakene og momentene som er løftet frem representerer et utvalg av de mest vesentlige som er blitt drøftet gjennom rådets møter. Videre er det en ambisjon, dersom vi

⁴ Eksempler på redaksjonelle årsrapporter fra senere år kan leses her:

- **Polaris:** <http://redaksjonellaarsrapport2015.polarismedia.no/>
- **Schibsted:** <http://www.schibsted.com/no/Pressesenter/Nyheter/2015/Schibsteds-redaksjonelle-arsrapport-2014/>
- **Amedia:** <http://www.amedia.no/globalassets/dokumenter/amedia-arsrapport-2015.pdf>
- **Norsk Redaktørforening:** <http://rapport2015.nored.no/>

fortsetter med denne rapporteringsformen årlig, at den kan utvikles til å bli bedre og mer gjennomarbeidet for hver gang. For eksempel har vi inkludert en liten leserundersøkelse her, og ser at dette elementet bør være mer omfattende og gjennomarbeidet til kommende rapporter.

Om Universitetsavisa

Universitetsavisa har i ti år blitt redigert uavhengig etter journalistiske prinsipper. Alternativt kunne den blitt publisert som et informasjonsorgan hvor rektor var øverste leder for å avgjøre innholdet.

Redaksjonsrådet anser det som formålstjenlig at Universitetsavisa har en uavhengig journalistisk rolle. Det gir NTNU en arena for kritisk journalistikk og debatt om NTNU, samt det som er universitetsrelatert. Det at NTNU eier en egen publisering for slik journalistikk, sikrer den offentlige samtalen i NTNUs sfære. Uansett vil det jo være andre som journalistisk overvåker NTNU, som f.eks. *Adresseavisen* eller andre institusjoners organer som f.eks. *Khrono.no* (HiOA). Disse vil uansett ha et annet utgangspunkt og heller ikke ha noen forpliktelse på å dekke NTNUs virksomhet. Ved å utgi Universitetsavisa sikres det at alle sider ved NTNUs virksomhet får en bred, systematisk og kontinuerlig journalistisk dekning.

NTNU har de to siste årene vært preget av fusjonen og omfattende omstillinger. Dette har også virvlet opp konflikter og uro. Universitetsavisa har aktivt dekket disse sakene over et bredt spekter. Redaksjonsrådet mener disse prosessene ville blitt vanskeligere uten en kritisk offentlighet, og at Universitetsavisa har lyktes med å fylle rollen som den kritiske offentligheten i denne fasen.

Universitetsavisa har vært gjennom en periode med sterk vekst de siste årene. Særlig fra 2016 skjøt utviklingen fart for alvor. Veksten var da 54 prosent, som var 1,2 millioner flere sidevisninger enn året før. Med 3,22 millioner sidevisninger i 2016 er Universitetsavisa i særklasse den mest leste i UH-sektoren. Khrono er på andreplass med 2,1 millioner visninger.

Målt i antall brukere er også veksten stor, med 40 prosent til 454 000.

Pr. mai 2017 er tallene følgende (for året 1.5.2016-30.4.2017): 487 943 unike brukere, 3,32 millioner sidevisninger. Med andre ord fortsetter økningen i inneværende år.

Statistikken viser videre at:

- 58 prosent av klikkene er på Universitetsavisas forside.
- En gjennomsnittlig leserøkt ligger på 2,7 sider.
- Gjennomsnittlig innetid 10 er minutter.

Samlet peker disse tallene i noenlunde samme retning: En typisk økt for en leser av Universitetsavisa er å klikke seg inn på forsida, kanskje rulle et stykke ned, og så gå inn på 1-2 saker, før man går ut. Underveis tar man seg god tid (10 minutter) til å lese de sakene man klikker seg inn på. (Til senere rapporter kan vi sammenligne utviklingen over tid eller med andre publikasjoner.)

Det allmenne mediebildet utvikler seg til å bli stadig mer fragmentert. For norsk fagpresse er trenden mindre uttalt. Det overordnede er likevel at også her dominerer enkeltsakene.

I så måte representerer Universitetsavisa et unntak fra den trenden. Det har absolutt bidratt til å styrke Universitetsavisa i rollen som NTNUs kritiske offentlighet. Alle viktige (og mindre viktige) NTNU-samtaler foregikk først og fremst på dette nettstedet. Av de viktigste samtalene i 2016 var

- Universitetsfusjonen,
- endringene i fakultetsstrukturen og
- administrative kutt ved NTNU.

Hittil i 2017 har campusutvikling vært den viktigste NTNU-relaterte debatten.

En enkel telling med Google viser at Universitetsavisa publiserte 192 saker med ordet «NTNU-fusjon» i 2016, 59 saker med ordene «fakultet struktur» og 50 med ordene «administrative kutt» i fjor. En vesentlig andel av disse sakene er leserinnlegg. I tillegg kommer kommentarfeltet hvor også debatten gikk høyt og til tider hissig.

Som arena for offentlig debatt kan engasjementet hos Universitetsavisas lesere også måles i antall leserinnlegg og i mengden leserkommentarer man kan skrive inn under saker. Innlegg eller kommentarer lar seg ikke så lett tallfeste for dette tidsrommet. Anslag via vårt publiseringssystem Escenic viser imidlertid at vi publiserte mellom 200 og 250 leserinnlegg i 2016. Når det gjelder leserkommentarer til saker så blir denne kommentarfunksjonen ivaretatt av Disqus. En gjennomgang der viser følgende aktivitet med slike kommentarer:

April 2017	81 leserkommentarer
Mars 2017	85 leserkommentarer
Februar 2017	81 leserkommentarer
Januar 2017	155 leserkommentarer
Desember 2016	79 leserkommentarer
November 2016	153 leserkommentarer
Oktober 2016	276 leserkommentarer
September 2016	172 leserkommentarer
August 2016	92 leserkommentarer

Dette gir totalt 1174 kommentarer i denne perioden, i gjennomsnitt 130 pr. måned. En dagsgjennomgang viser 37 dager hvor ingen postet kommentarer. Siden Universitetsavisa er en typisk arbeidsplassavis kan man trekke fra jul-nyttårshelg samt påskedager og lørdager og søndager. Da gjenstår 15 virkedager hvor ingen lesere har postet kommentarer. Enkelte artikler høster mange kommentarer, som for eksempel reportasjen fra et [debattmøte om Israel-samarbeid](#) postet mot slutten av oktober. Det ga opphav til 45 kommentarer i dagene som fulgte. 24 dager hadde 10-20 kommentarer, 6 dager over 20. Samlet indikerer dette et forholdsvis jevnt engasjement i kommentarfeltet.

Journalistiske prestasjoner og prioriteringer

I formålet står det at «Universitetsavisa er ei avis for og om NTNU». Rådet har diskutert mye hva avisa skal være, og hvem den skal være noe for. For å spisse ambisjonene er det blitt lagt vekt på at man primært er en avis for dem som er tilknyttet NTNU, og at omgivelser og øvrige lesere i UH-sektoren blir en sekundær målgruppe. 80 prosent av leserne som besvarte leserundersøkelsen var studenter eller ansatte ved NTNU. De ulike campusene var representert omtrent like mye blant leserne som deres størrelser skulle tilsi.

At NTNU'ere er den primære målgruppen betyr ikke at man skal begrense seg til utelukkende å skrive om hva NTNU'ere sier og gjør: Formålsparagrafens passus om at Universitetsavisa skal «bringe stoff som analyserer forutsetningene for, og resultatene av NTNUs

virksomhet» forstås som at alt som skjer utenfor NTNU som påvirker, eller påvirkes, av NTNUs virksomhet, er relevante tema for avisas journalistikk.

Innenfor dette er det ønsket å bruke Universitetsavisas forside til å gi leserne en helhetlig avis og ikke bare enkeltsaker. Forsiden skal til enhver tid speile bredden i aktivitetene i vårt dekningsområde, både tematisk (lokalstoff, forskningspolitikk, fagkritikk, politiske stridstema) og geografisk (Trondheim, Gjøvik/Ålesund, Oslo/riksplan). Sakene skal videre reflektere bredden i lesergrupper, som egne ansatte og studenter, og også nasjonale aktører i UH-sektoren. Redaksjonens uttrykte ambisjon er at Universitetsavisas forside til enhver tid skal reflektere hva vi anser for viktig for våre lesere å vite hva som angår de store sakene som angår akademien.

Universitetsavisa har vært opptatt av å gå tett inn på konsekvenser fusjonen ved NTNU får for enkeltpersoner, som for eksempel med historien [om Mads Saustrøys sykepermisjon](#). Hva administrative kutt betyr for de som sitter midt i det, fortelles i saken om mellomledere som [oppdager at jobbene deres ikke lenger er trygge](#).

Avisa dekker også det «høyverdige», som for eksempel doktorgraden som får [Nidarosdomens historie til å måtte skrives om](#), og over til det lette, som for eksempel da [Pokémon inntok Gløshaugen](#).

Parallelt har Universitetsavisa fylt opp sin ambisjon om å dekke den nasjonale dagsordenen i UH-sektoren. Man har fulgt politiske aktører på ulike arenaer – fra UH-lederes delegasjonsreise til Brasil [herjet av korrupsjon](#), [hvor man blant annet intervjuet studenter](#) om deres møte med det norske, via til dekning av fusjonsprosessen landet rundt til monitorering av nasjonale konferanser arrangert av departement, forskningsråd, Nokut og flere.

Videre har man intervjuet den politiske ledelsen i Kunnskapsdepartementet, statsråd [Torbjørn Røe Isaksen](#) og statssekretær Bjørn Haugstad samt de fremste opposisjonspolitikere [Trond Giske](#) og [Marianne Aasen](#) i forsøk på å løfte fram ideologiske forskjeller i kunnskapspolitikken med tanke på den kommende valgkampen.

Universitetsavisa har aktivt jobbet for å kople den nasjonale dagsordenen til NTNUs

Hjem / Campus

NTNU-fusjonen krevde så mye at Mads ble sykmeldt

For Mads Saustrø ble NTNU-fusjonen så arbeidsbelastende at han gikk på en kraftig smell.

Mads Saustrø var til slutt så sliten at han ble uvel av å se Hovedbygningen og fikk vondt i magen av ordet fusjon.

Schweg Mikalson: Publisert: 26 august 2016 06:00
Mobil: 971 08 222 Sist oppdatert: 26 august 2016 06:00

«En periode følte jeg at vi ikke hadde kontroll på noe som helst. 85 millioner har fått de tusenmeterblikket. Strømsrudat

Hjem / Forskning

Nidarosdomens historie må skrives om etter avsløringer i doktorgrad

Øystein Ekroll har studert titusenvis av steiner i Nidarosdomen, og mener å ha flere funn som kaster nytt lys over nasjonalligdommens historie.

Øystein Ekroll kjenner dommen bedre enn de fleste. Han har nylig tatt doktorgrad om Oktogonen - det åttekantede rommet med alteret.

Kristoffer Furberg: Publisert: 08 januar 2016 06:00
Mobil: 938 32 280 Sist oppdatert: 08 januar 2016 06:00

«Jobben min er å vite absolutt alt om Nidarosdomen, sier Øystein Ekroll.

Nidarosdomen

Hjem / Politikk

Det politiske dyret i KD

Torbjørn Røe Isaksen er prinsipiell tilhenger av at UH-sektoren styrer seg selv. Så lenge han sitter nær rattet.

Andre baller. Ideologen Torbjørn Røe Isaksen definerer konservativ kunnskapspolitik som vesensforskjellig fra den han oppfatter at Arbeiderpartiet står for.

Tore Oksholm: Publisert: 05 september 2016 06:00
Sist oppdatert: 05 september 2016 06:00

Ideologen Røe Isaksen er ikke den som viker unna politiske bataljer, verken i stort eller i smått. Kampen om karakteren

UA Mest lest

dagsorden, gjennom blant annet å innhente nasjonale aktørers synspunkter på NTNU-spesifikke prosesser.

Av aktivitetene hittil i 2017 seilte campusutvikling opp som et særlig viktig tema. Siden temaet er vel så viktig for Trondheim by som for NTNU har Adressa gått tungt inn i denne problematikken. Her har redaksjonen i Universitetsavisa vært særlig opptatt av å være rask på ballen gjennom å bringe fyldig og rask dekning. Ved den første, litt større debatten om campusutvikling i Litteraturhuset i mars var Universitetsavisa med [en fyldig sak](#) idet debatten tonte ut, raskere enn konkurrerende medier. Ved den bredt anlagte debatten som Adressa og Samfundet arrangerte i fellesskap, var avisa ute med to saker [samme kveld](#).

Samtidig har redaksjonen lagt vekt på å løfte tema som ikke dominerer avisenes førstesider i det vanlige, og belyse saksforhold på grundigere vis, eksempelvis ved reportasjene om [situasjonen for fremmedspråk ved NTNU](#).

Det overordnede siktemålet har hele tida vært å skape ei avis med ei forside som speiler bredden i livet ved NTNU og i Universitets-Norge. Målet er å syntetisere, ikke fragmentere, virkeligheten i UH-sektoren for leserne.

De mest leste sakene i 2016 er listet under, i rangert rekkefølge. De understøtter inntrykket av at lesingen gjenspeiler publiseringen av et bredt dekningsfelt. Det viser topplisten når den både har en noe sær forskningssak om Nidarosdomen, problematikk omkring åpne kontorlandskap, er innom amerikansk valgkamp, NTNUs forhold til Israel, eksamensråd og fakultetsstrukturdebatt:

1. [Nidarosdomens historie må skrives om](#)
2. [Pokémon-kaos på Gløshaugen](#)
3. [Weronika vant Abel-konkurransen](#)
4. [Slakt av åpent landskap ble liggende i skuffen](#)
5. [Hvordan lese best mulig til eksamen?](#)
6. [Cecilie Dahl Rian skrev master om kulturkløften ved NTNU](#)
7. [Ekstrem forvandling for NTNUs kråkeslott](#)
8. [Forskerne sier Clinton er mer krigersk enn vi nordmenn tror](#)
9. [Hvordan gjøre det bra på muntlig eksamen?](#)
10. [Kunnskap i polariseringens tid](#)
11. [Her er lista over de 10 mest fantastiske foreleserne i landet](#)
12. [Studenter fikk eksamen på tullenynorsk](#)
13. [NTNU-student anholdt og utestengt fra Israel i 10 år](#)
14. [Mersmak ga blodsmak?](#)
15. [Rektors forslag vedtatt, men vernepleierne flyttes](#)
16. [Den unyttige idioten](#)
17. [Forskere i Malmø flykter fra flexikontorene og drar hjem](#)
18. [NTNU-ansatte må sitte i åpent kontorlandskap](#)

Utvikling i en krevende mediesituasjon

Universitetsavisa har vært gjennom en betydelig innovasjon og utvikling av hvordan stoffet blir publisert. Universitetsavisas publiseringssystem driftes og utvikles kontinuerlig av medielab'en i Adressa/Polaris. Disse drifter et trettitalls små og mellomstore aviser, deriblant Universitetsavisa. Denne publiseringsplattformen gjør at når medielab'en utvikler nye funksjonaliteter for sine kunder, får avisa automatisk tilbud om disse. På denne måten henger Universitetsavisa hele tiden med i den medieteknologiske utviklingen uten at man må ansette egne utviklingsressurser.

Det er blitt lagt vekt på å utvikle de journalistiske presentasjonsformene over en bred skala, fra podcast via interaktiv grafikk, iPhone/Watch-applikasjon til videoer og strømming og folkemøter med journalistisk oppfølging.

I medieteknologisk innovasjon ligger Universitetsavisa et godt stykke foran konkurrenter i UH-sektoren. Derfor fikk de hederlig omtale priskategorien *Avisutvikling* da Fagpresseprisene ble delt ut i 2016.

I år har man sammen også fått lansert et profesjonelt anlagt nyhetsbrev. Det også lansert et et popup-vindu som planlegges anvendt til korte leserundersøkelser og redaksjonelle enquêter.

Sosiale medier benyttes aktivt i promoteringen av saker og i å utvikle leserkontakten. Her er det imidlertid mer å hente. Avisa har i skrivende stund 2363 følgere på Twitter, og 2350 har likt siden på Facebook. På dette området ser vi stort potensial for videre utvikling.

«Kunnskap for en bedre verden» og Universitetsavisas rolle videre

Den brede dekningen av saker både lokalt og nasjonalt, rollen som offentlig arena for NTNU med uavhengig journalistikk og de gode lesertallene tyder til sammen på at Universitetsavisa oppfyller sitt formål.

Universitetsavisa står foran store journalistiske oppgaver kommende høst og vinter. I likhet med de ordinære avisene står også Universitetsavisa i en strukturell skvis. Oppgavene fortsetter å øke uten at ressursene holder følge. Denne situasjonen vil møtes ved å utvikle planverktøy som i vesentlig bedre grad gjør Universitetsavisa i stand til å foreta godt funderte redaksjonelle valg. Målet er å komme bort fra en situasjon hvor man løper etter en dagsorden andre setter og heller i større grad prioriterer egenvalgte temaer. Slik vil man bli i stand til å gå dypere inn i selvvalgte tema omkring NTNUs virksomhet. Dette forutsetter en tøffere prioritering i hva som dekkes og ikke dekkes. For redaksjonen er det viktig å intensivere arbeidet sikre en likevekt i balansen mellom antall årsverk og journalistiske ambisjoner man påtar seg.

At dette etterspørres av Universitetsavisas lesere, får man en indikasjon på en enkel spørreundersøkelse som ble gjennomført i mai, hvor etterlysningen av «mer undersøkende journalistikk om NTNUs virksomhet» var tydelig.

Man skal være forsiktig med å legge stor vekt på denne undersøkelsen. Med 256 svar blir denne mer som en enquête å regne. Uansett, det er interessant at ønsket om «mer undersøkende journalistikk om NTNUs virksomhet» fikk høyest oppslutning med 51 prosent.

Et slikt utviklingsarbeid vil ha høyeste prioritet for Universitetsavisas redaktør i månedene som kommer. Han deltar for tiden i et utviklingsprosjekt for redaktører i Midt-Norge som ledes av

Arne Blix og Jonathan Falck (fhv. sjefredaktør i GöteborgsPosten). Dette prosjektet har til hensikt å gjøre småavis-redaktører bedre i stand til å lede og utvikle arbeidet med å ta slike valg.

Universitetsavisas redaktør er i dialog med inngående og utgående redaktører for Studentmediene, med siktemål å få etablert en egen studentredaksjon. Samtalene fasiliteres av Jørgen Benkholt som er studentrepresentant i redaksjonsrådet. Ambisjonen er å få en slik redaksjon oppe og gå fra høsten av.

Det norske medielandskapet er i rask endring. Dette gjelder også innen UH-sektoren hvor konkurrerende aktører flagger nasjonale ambisjoner. I denne situasjonen kan Universitetsavisa velge ulike retninger videre. Man kan velge å legge ned Universitetsavisa i sin nåværende form og i stedet gå inn i et nasjonalt samarbeid med ett, felles UH-medium: Eller man kan velge å styrke UA i å ta en sterkere, nasjonal rolle, eventuelt gjennom å inngå samarbeidsrelasjoner med relevante søsteraviser. Man kan også velge «business as usual» og la avisa fortsette som før. Det som imidlertid er rimelig sikkert, er at den omkringliggende situasjonen er i bevegelse.

En avis vil aldri være perfekt. Nettopp derfor er det viktig å organisere arbeidet slik at det også gir en lærekurve, både i det daglige redaksjonsarbeidet, og i de lengre linjer som redaksjonsrådet her ønsker å bidra til ved å forberede debatten i NTNUs styre. Det store målet vil være at Universitetsavisa greier å bygge opp under NTNUs «kunnskap for en bedre verden».

6.6.17

Saksansvarlig: Ida Munkeby

Saksbehandler: Åshild M. Revhaug

Arkiv: 2017/8120

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Utpeking av rektors stedfortreder

Tilråding:

Styret vedtar at prorektor Anne Borg er rektors stedfortreder for perioden 2017-2021.

Bakgrunn:

Styret vedtok endring i delegasjonsreglementet for NTNU pkt. 3.3 i S-sak 6/17 og fastsatte at styret vedtar etter forslag fra rektor stedfortreder for NTNUs rektor.

Etter en helhetsvurdering mener rektor at Anne Borg har de egenskaper og den erfaringen som skal til for å fylle stedfortrederrollen på en solid måte. Hun har langvarig ledererfaring både som prodekan for utdanning siden 2005 og som dekan ved NV-fakultetet siden 2013, og kjenner og har god oversikt over NTNUs virksomhet.

For øvrig understrekes det at ved stedfortreders fravær, vil rektor fortsatt kunne bemyndige sine øvrige prorektorer eller direktører til å opptre som stedfortreder.

Saksansvarlig: Ida Munkeby

Saksbehandlere: Arild Skaug Hansen, MH-fakultetet og Heidi Magnussen, St. Olavs Hospital

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Status for videreutvikling av det integrerte universitetssykehuset

Tilråding:

Styret slutter seg til orienteringen og ber rektor arbeide videre med utvikling av det integrerte universitetssykehuset i tråd med framlagte planer og de innspill som kom i styremøtet.

Bakgrunn:

Det integrerte universitetssykehuset St. Olavs Hospital ble realisert i et samarbeid mellom Kunnskapsdepartementet (KD) og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD). NTNU eier om lag 25% av arealene og det ble opprettet et tingsrettslig sameie for å drifte arealene. Dette er regulert i en sameieavtale mellom NTNU og St. Olavs Hospital og er unikt i Norge. Universitetssykehuset er bygget med universitetsarealer integrert i den kliniske virksomheten ut fra et mål om merverdi ved å se forskning, innovasjon og utdanning i sammenheng med pasientbehandling og helsetjeneste.

I mai 2013 vedtok styret ved St. Olavs Hospital og fakultetsstyret ved Det medisinske fakultet (DMF), NTNU, felles strategiske mål for det integrerte universitetssykehuset (sak 20/13). Arbeidet videreføres av det nye Fakultet for medisin og helsevitenskap (MH) ved NTNU. Videreutvikling av det integrerte universitetssykehuset er behandlet i styret ved St. Olavs Hospital og i fakultetsstyret ved DMF og MH ved flere anledninger siden.

Administrerende direktør ved St. Olavs Hospital og dekan ved DMF har orientert styret ved NTNU om arbeidet tidligere i møte 16. juni 2016. Dette er en statusrapport for arbeidet og en orientering om videre planer for å utvikle samarbeidet mellom universitetet og helsetjenesten. Råd og synspunkter fra Styret ved NTNU til det videre arbeidet er ønskelig.

Siden sist

30. november 2016 leverte Husebektutvalget sin rapport (vedlegg 1) om mulig samordning mellom universiteter og helseforetak. Dette er fulgt opp av begge sektordepartementer i form av oppdrag til universitetene og helseforetakene om å utvikle sektorsamarbeidet.

I tildelingsbrevet fra KD til NTNU for 2017 heter det:

Arbeidsgruppen som ble nedsatt av Kunnskapsdepartementet (KD) og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) for å se på muligheter for samordning mellom universiteter og helseforetak, leverte sin rapport 30. november 2016. I universitets- og høyskolesektoren berører rapportens anbefalinger hovedsakelig de fire universitetene med medisinerutdanning,

men det kan også være berøringsflater mot andre universiteter og høyskoler. KD ber om at Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet i samarbeid med andre berørte universiteter og høyskoler og de regionale helseforetakene, vurderer mulighetene for harmonisering av rutiner og retningslinjer på tvers av sektorene regionalt og nasjonalt. **I forbindelse med oppfølgingen bør universitetet vurdere å etablere fellesfunksjoner med helseforetakene der det er hensiktsmessig.**

Tilsvarende oppdrag er gitt i styringsdokument 2017 for St. Olavs Hospital:

*St. Olavs Hospital HF skal følge opp rapporten fra den nasjonale arbeidsgruppen for samordning mellom universiteter og helseforetak (Husebekkutvalget) innenfor sitt ansvarsområde. Det forutsettes at oppfølgingen skjer i dialog med universitets- og høyskolesektoren og øvrige helseforetak. St. Olavs Hospital HF skal sammen med universitetene særlig vurdere mulighetene for harmonisering av rutiner og retningslinjer på tvers av sektorene, regionalt og nasjonalt. **Der det er hensiktsmessig, bør St. Olavs Hospital HF vurdere å etablere fellesfunksjoner med universitetet(ene).** Organiseringen må sikre at regionale interesser ivaretas gjennom styringslinjen. Det er ønskelig at St. Olavs Hospital HF tar en nasjonal rolle i å integrere de to sektorene mest mulig innen forskning og utdanning.*

I løpet av høsten 2016 utarbeidet en felles intern arbeidsgruppe med ekstern konsulentbistand, en rapport om etablering av felles støtteenhet for forskning, innovasjon og utdanning (FIU). Rapporten ble ferdigstilt 30. desember 2016 i form av et beslutningsunderlag med en anbefalt modell (vedlegg 2).

I mars 2017 ble helseministeren orientert om status og mål for samarbeidet mellom NTNU og St. Olavs Hospital.

Videre arbeid

Nedenfor omtales tre hovedpunkter i det videre arbeidet med å svare opp oppdragene fra sektordepartementene og samtidig egne ambisjoner for tettere integrasjon:

1. **Overordnet samarbeidsmodell.** Det integrerte universitetssykehuset har gjennom tidligere gjensidige styrevedtak definert felles strategiske mål for samarbeidet. For å svare ut disse og oppdraget om styrket sektorsamarbeid foreslås det å arbeide videre med å utvikle en overbygning for universitetet og helsetjenesten i form av et partnerskap etter modell fra Copenhagen Health Science Partners (CHSP). I første omgang vil dette omfatte MH-fakultetet og St. Olavs Hospital, men må på sikt også omfatte både andre deler av universitetet, lokale helseforetak i regionen og kommunehelsetjenesten. Et hovedvirkemiddel i partnerskapet kan være etablering av samarbeidsgrupper på tvers av universitetet og helsetjenesten etter modell av såkalte Clinical Academic Groups (CAG) under CHSP. Et partnerskap bør ha form av et tidsbegrenset prosjekt som evalueres før det eventuelt gjøres permanent.
2. **Lederfunksjon for integrasjonsarbeidet.** Det foreslås å opprette en delt stilling som integrasjonsdirektør med overordnet strategisk lederansvar for partnerskapet og integrasjonsarbeidet. Dette tilsvarer funksjonen som direktør i modellen i København (CHSP). Integrasjonsdirektøren gis i oppdrag fra administrerende direktør og dekan å styrke den samlede forsknings-, innovasjons- og utdanningsaktiviteten i det integrerte universitetssykehuset. Herunder også å lede arbeidet med å etablere og koordinere enheter tilsvarende CAG (ovenfor), og koordinere og legge til rette for felles utnyttelse

av FIU-støttefunksjoner. Lederfunksjonen bør følge prosjektperioden og evalueres før en eventuell videreføring, jmfør punkt 1 over.

3. **Samordning av administrative støttefunksjoner** for forskning, innovasjon og utdanning (FIU) på fakultetsnivå ved MH-fakultetet og stabsnivå på St. Olavs Hospital. Dette er oppfølging av tidligere styrevedtak ved St. Olavs Hospital og DMF, samt oppdrag gitt av sektordepartementene. Etter at beslutningsunderlaget for felles FIU-støttefunksjoner forelå har valg av modell blitt diskutert videre i organisasjonene og med arbeidstakerorganisasjonene. På bakgrunn av innspill og vurderinger foreslås det ikke å følge rapportens anbefaling om å virksomhetsoverdra stillinger mellom organisasjonene i denne omgang. Det antas at fysisk samlokalisering vil ha stor effekt i seg selv for å utvikle samordnete rutiner og retningslinjer som vil bidra til økt effektivitet, kvalitet og relevans på støttefunksjonene. For å svare ut oppdraget og styrenes tidligere vedtak foreslås det derfor å samordne relevante administrative støttefunksjoner gjennom fysisk samlokalisering og koordinering av ressurser og kompetanse.

1. Overordnet modell for sektorsamarbeid i Midt-Norge – Mulig etablering av *Mid-Norway Health Science Partners* (MIHSP)

Det kan etableres et formalisert samarbeid tuftet på ønsket om en tettere integrasjon av forskningsmiljøer, helseutdanninger og helsetjenestene til det beste for befolkningen og samfunnet. I Københavnsregionen er det de siste årene etablert et partnerskap for sektorsamarbeid kalt Copenhagen Health Science Partners (CHSP). Denne modellen har igjen hentet elementer fra ulike varianter av såkalte Academic Health Science Centers (AHSC). En tilsvarende formalisering i vår region vil gi integrasjonen mellom sykehus og universitet – og på sikt kommunehelsetjenesten – en ramme å arbeide innenfor og en organisatorisk fasong mot samarbeidspartnere, myndigheter og omverdenen for øvrig. Rammen innebærer at partnerne har felles ambisjoner og strategisk mål og jobber i fellesskap for å samle eksisterende og nye felles initiativer innenfor forskning, utdanning, nyskaping og helsetjenester under en samlende overbygning. MH-fakultetets organisatoriske tilhørighet til- og samarbeid med resten av universitet endres ikke som følge av et slikt partnerskap.

Partnerskapet skal styrke samarbeidet mellom universitetet og helsetjenestene og stimulere til- og støtte opp under felles utvikling innenfor helseområdet. Det skal legges til rette for økt samarbeid mellom forskere, helsearbeidere og undervisere for å sikre høy kvalitet og helhetstenkning i helsetjenestene.

I videre utredning må felles ambisjoner, mål, virkemidler, organisering og ressursbehov klarlegges. Her er det mulig å legge til grunn mye fra CHSP-modellen i København, justert med lokale forutsetninger og betingelser. Det betyr at en ikke må legge an et omfattende og ressurskrevende utredningsarbeid, men utforske en relativt enkel modell som gir samarbeidet en ønsket ramme og profil. Et partnerskap bør være et strategisk samarbeid basert på felles ønske om tettere integrasjon og sektorsamarbeid, slik dette er uttrykt både i styrevedtak lokalt men også i oppdrag fra sektordepartementene og nasjonale strategier og utredninger (bl.a. HelseOmsorg21 og Husebekkutvalget). Partnerskapets mandat bør være å fremme synergier og samarbeid mellom god forskning, helsetjenester og utdanning. Målet er å bidra til å møte utfordringene i helsetjenestene lokalt, nasjonalt og internasjonalt gjennom raskere omsetting fra forskningsbasert kunnskap til behandling og forebygging. Det kan realiseres gjennom translasjonsprosjekter, framtidsrettet utdanning og styrket samarbeid mellom partnerne.

En sentral komponent i å stimulere samarbeid for å realisere partnerskapets mål kan være å opprette såkalte Clinical Academic Groups (CAG) etter modell fra København. Formålet med disse er å etablere en sterk, faglig orientert samarbeidskonstruksjon som sikrer samarbeid mellom helsearbeidere og forskere i sykehuset med forskere og undervisere på universitetet. Gruppene skal styrke translasjonsperspektivet for å bidra til kunnskapsdeling og til ny forskningsbasert kunnskap og praksis med betydning for pasientbehandling og forebygging. Gruppene skal understøtte utvikling av helsetjenesten i tråd med framtidige behov i regionen og i tillegg formidle sine resultater gjennom publisering i internasjonale tidsskrift. Dette oppnås gjennom at forskning, klinisk praksis og utdanning legges til grunn som gjensidig berikende aktiviteter. Slike CAG bør lyses ut og gjennomgå en faglig evaluering før utvalgte grupper eventuelt tildeles en basisfinansiering. Felles forskningsutvalg og Felles utdanningsutvalg mellom St. Olavs Hospital og MH-fakultetet er veletablerte samarbeidsorganer som bør ha en sentral rolle i å utlyse og tildele midler. Allerede i dag forvalter utvalgene midler som etter avtale kan disponeres inn mot slik utlysning. Omfanget på tildeling av basismidler for hver CAG kan ligge i størrelsesorden 0,5 – 1 million og eventuelle ph.d.-stipend i tillegg. Det må forventes at hver CAG skal kunne konkurrere om ekstern finansiering regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Samtidig bør det vurderes å legge til grunn både faglig kvalitet og behovet for oppbygging av områder/fagmiljø. Kriterier, organisering og finansiering må utredes nærmere. Her vil det være naturlig å skjele til arbeidet og erfaringene som er gjort i København.

En slik modell for samarbeid og tilhørende lederfunksjon kan defineres som et prøveprosjekt som kan justeres og eventuelt også avvikles dersom det ikke gir ønsket utvikling. Tidshorisonten for evaluering av prosjektet bør antakelig være minst tre år. Prosjektperioden vil da også gi føringer for tilsetningstiden for lederstillingen.

2. Integrasjonsdirektør

I CHSP-modellen er det tilsatt en direktør som leder arbeidet og svarer til et styre. Et tilsvarende partnerskap i Midt-Norge kan forankres i et råd bestående av for eksempel direktøren for St. Olavs Hospital, direktøren for HMN, dekan ved MH-fakultetet, rektor ved NTNU og kommunaldirektør for helse og velferd i Trondheim kommune. Som i CHSP-modellen bør det tilsettes en integrasjonsdirektør som rapporterer til dekan og sykehusdirektør og har ansvar for den strategiske og den profesjonelle/vitenskapelige utviklingen av partnerskapet. Integrasjonsdirektøren kan tilsettes i delt stilling mellom sykehus og fakultet og gis et faglig-strategisk ansvar for integrasjonsarbeidet og for å videreutvikle sektorsamarbeidet i tråd med styrevedtak, oppdrag og politiske strategier.

Funksjonen som integrasjonsleder bør tilsettes delt 50/50 mellom St. Olavs Hospital og MH-fakultetet. Funksjonen kan utad tituleres som *integrasjonsdirektør*, men det må gjøres avklaringer med hensyn til formelt tilsettingsforhold. Stillingen kan ha ulikt tilsettingsforhold i de to organisasjonene ved at den for eksempel tilsettes som direktør i stab ved sykehuset og som prodekan ved fakultetet. Det vil også være naturlig å vurdere hvilke andre roller integrasjonsdirektør kan ivareta i de to organisasjonene, som kan gi merverdi samarbeidet. Dette avhenger også av om modellen gis prosjektstatus for en avgrenset periode. Dekan, prodekaner og instituttledere ved MH-fakultetet er tilsatt (eller oppnevnt) på åremål i fire år. Kommende periode gjelder fra 1.8.2017. Dersom integrasjonsdirektør tilsettes midlertidig for en prosjektperiode vil det være ønskelig at denne følger samme åremålsperiode, for eksempel ved tilsetting i tre år fra 1.8.2018.

Stillingen vil kreve inngående kunnskap om organisasjonene og utfordringsbildet for samarbeid på tvers av sektorene. Den som tilsettes bør ha relevant vitenskapelig kompetanse og sterk legitimitet i begge organisasjoner. Stillingen rapporterer til sykehusdirektør og dekan.

Integrasjonsdirektøren gis et overordnet strategisk oppdrag fra administrerende direktør og dekan om å koordinere og styrke den samlede forsknings-, innovasjons- og utdanningsaktiviteten i det integrerte universitetssykehuset. I samråd med seksjonslederne på fakultets- og stabsnivå har direktøren også ansvar for å koordinere relevante administrative støttefunksjoner på tvers av fakultet og sykehus, påse at det utvikles nødvendige avtaler, rutiner, systemer og kompetanse som effektivt svarer på felles behov for støttefunksjoner. For å sikre god ledelsesforankring, informasjonsutveksling og innsikt i begge organisasjoner bør integrasjonsdirektøren møte i de respektive ledergrupper og i Felles ledermøte mellom sykehuset og MH-fakultetet.

Stillingens tittel, funksjon, myndighetsområde og rapporteringslinje må beskrives nærmere i samarbeid mellom St Olavs Hospital og NTNU før en eventuell utlysning. I en slik beskrivelse må også eventuell interessekonflikt og habilitet vurderes.

3. Samordning av administrative støttefunksjoner for forskning, innovasjon og utdanning (FIU) på fakultetsnivå ved MH-fakultetet og stabsnivå på St. Olavs Hospital

Som oppfølging av tidligere styresaker ved St. Olavs Hospital og Det medisinske fakultet, og på bakgrunn av «FIU-rapporten» fra 30. desember 2016, foreslås en modell for å samordne administrative støttefunksjoner slik at kompetanse og ressurser utnyttes bedre på tvers av organisasjonene. Dette er også en viktig del av svaret på oppdraget som de to organisasjonene har fått fra sine departementer som en følge av Husebekkutvalgets rapport.

«FIU-rapporten» fra desember 2016 gir følgende anbefaling:

- De fleste støttefunksjoner for FIU på fakultets- og stabsnivå samles i en felles enhet gjennom en virksomhetsoverdragelse fra St. Olav til MH-fakultetet.
- For å sikre St. Olav like stor innflytelse over funksjonene som i dag, tilsettes leder for enheten i delt stilling. Det inngås skriftlig avtalte som regulerer ansvar, myndighet, rettigheter, forpliktelser og økonomi og drift.
- Enhetlige rutiner, prosesser og felles systemer utvikles der dette er hensiktsmessig.
- Ansatte som jobber med like oppgaver samlokaliseres.
- Samme systemtilganger som i dag opprettholdes, og ansatte må kunne samhandle i egen organisasjon som i dag.

Anbefalingen utfordrer sektorgrenser og linjestruktur, og diskusjonen i etterkant tydeliggjør kulturforskjeller og til dels manglende tillit. Etter dialog og innspill fra arbeidstakerorganisasjoner og involvert personale foreslås det derfor i første omgang ikke å endre organisatoriske forhold gjennom virksomhetsoverdragelse mellom organisasjonene slik rapporten anbefaler.

Fysisk samlokalisering av administrative støttefunksjoner vil ha betydelig effekt på å utnytte kompetanse og ressurser på tvers av organisasjonene. Støttefunksjonene som omfattes er avgrenset til forsknings-, innovasjons- og utdanningsstøtte i fakultetets fellesadministrasjon og tilsvarende på stabsnivå ved sykehuset. Anslagsvis har samordningen følgende omfang:

- Forskningsstøtte ved MH (inkludert Avdeling for komparativ medisin og Enhet for anvendt klinisk forskning): ca. 40 personer
- Forsknings- og innovasjonsstøtte ved St. Olav (inkludert NorCrin/ECrin): ca. 14 personer
- Utdanningsstøtte ved MH (inkludert PLUS): ca. 25 personer
- Seksjon for helsefag og utdanning m.fl. ved St. Olav: ca. 8 personer.

Dagens seksjonsledere opprettholder sine funksjoner og tilsetting i de to organisasjonene, men vil få justert sine oppdrag i tråd med integrasjonsmålene og skal stille ressurser tilgjengelig for en integrasjonsdirektør i linje til sykehusdirektør og dekan. I NTNU-linja vil det ikke være endringer i forhold til MH-fakultetets samhandling og samarbeid med resten av universitetet og heller ikke i forhold til de øvrige medisinske/helsefaglige fakultetene i Norge.

Å samlokalisere de aktuelle støttefunksjonene innen henholdsvis forskning/innovasjon og utdanning mellom de to organisasjonene, antas å ha betydelig positiv effekt på utvikling av felles kultur og identitet og på effektiv utnyttelse av ressurser og kompetanse. Det bør derfor legges kraft i å få til en slik samlokalisering allerede fra starten. Det må snarest igangsettes et felles arbeid for å finne mulige løsninger for samlokalisering innenfor eksisterende arealer.

Øvrige administrative tjenesteområder i begge organisasjoner forutsettes å levere tjenester knyttet til FIU-aktiviteten som tidligere, for eksempel økonomi-, IT- og HR-støtte. Kjernefasiliteter og (forsknings-) infrastruktur videreføres organisert under institutter og klinikker i størst mulig grad for å sikre lik tilgang på tvers av organisasjonene. Det må inngås nødvendige avtaler og gjøres avklaringer for å sikre at den felles virksomheten er i henhold til lover og regelverk, spesielt med hensyn til merverdiavgift og offentlige anskaffelser.

Vedlegg:

1. *Husebekkutvalgets rapport* 30.11.2016: Samordning mellom universiteter og helseforetak:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/e09927fe98d741d8af6e5976fc9007cf/samordning-mellom-universiteter-og-helseforetak---rapport-fra-arbeidsgruppe-nedsatt-av-kunnskapsdepartementet-og-helse--og-omsorgsdepartementet.pdf>
2. *FIU-rapporten* 30.12.2016: Beslutningsunderlag for etablering av felles FIU støtteenhet for NTNU og St. Olavs Hospital. [pdf]

Referanser:

Copenhagen Health Science Partners: https://www.regionh.dk/til-fagfolk/forskning-og-innovation/Samarbejder_med_videregaaende_uddannelsesinstitutioner/Sider/Copenhagen-Health-Science-Partners.aspx

Academic Health Science Centers, utvalgte artikler:

New Eng Jour Med 1983;05:1200-1208

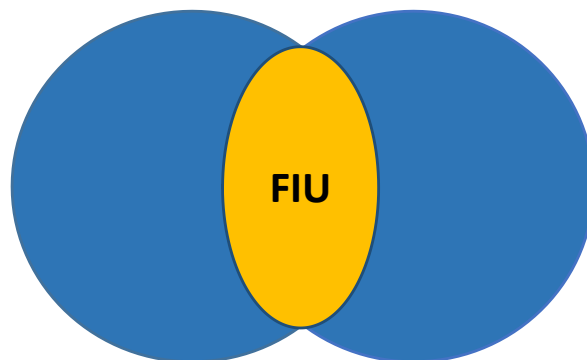
Lancet 2010;375:940-53

MJA 2011;196:59-60

HelseOmsorg21 – Nasjonal forsknings- og innovasjonsstrategi for helse og omsorg:
<http://www.forskningsradet.no/prognett-helseomsorg21/Forside/1253985487298>

Videreutvikling av det integrerte universitetssykehuset

Beslutningsunderlag for etablering av felles FIU støtteenhet for NTNU og St. Olavs Hospital HF

Trondheim, 30.12.2016

Innhold

Sammendrag.....	3
Bakgrunn.....	4
Målsetninger/gevinster med en felles enhet.....	5
Støttefunksjoner og -oppgaver	6
Økonomiske, personalmessige og juridiske forhold	8
Vurdering av alternative modeller.....	9
Anbefaling.....	11
Vedlegg.....	12

Sammendrag

St. Olavs Hospital HF (STO) og Det medisinske fakultet (DMF) ved NTNU har siden 2013 gjennomført flere prosesser for å videreutvikle det integrerte universitetssykehuset. Det overordnede målet er å bidra til god folkehelse basert på høy kvalitet og god ressursutnyttelse i pasientbehandling, forskning og utdanning.

Våren 2016 (styresak 03-16 ved DMF og styresak 21/16 ved STO) ble følgende vedtatt:
«Det arbeides videre med å etablere en felles enhet for infrastruktur og støttefunksjoner knyttet til utdanning, forskning og innovasjon ved det integrerte universitetssykehuset. Enheten beskrives nærmere med hensyn til oppgaver, målsettinger, organisasjon, økonomiske, personalmessige og juridiske forhold. Egen sak om opprettelse av enheten fremlegges for styrene i november 2016».

Denne rapporten skal besvare bestillingen i disse vedtakene.

Følgende målsetninger med en felles enhet er definert:

- Økt forskningsaktivitet og gjennom bedre koordinering av støtteaktiviteter for forskere
- Høyere kvalitet på utdanningene ved samkjøring av oppgaver og bedre oppfølging av studentene
- Redusert ressursbruk ved utnyttelse av stordriftsfordeler og samordning av aktiviteter
- Mer enhetlig rapportering og redusert ressursbruk til rapportering
- Bedre utviklingsmuligheter for ansatte innen de aktuelle støttetjenestene
- Mer enhetlige støttetjenester for ansatte/brukere av tjenestene
- Mer enhetlig og bedre tilgang til støttetjenester for studenter

Det anbefales at det etableres en felles enhet bestående av de fleste av støttefunksjonene for forskning, innovasjon og utdanning i begge organisasjoner. For å sikre best mulig ressursutnyttelse og gevinstrealisering bør enheten ha enhetlige rutiner og prosesser, samt felles systemer der dette er hensiktsmessig. Ansatte som jobber med like oppgaver bør samlokaliseres for å sikre lik praksis, effektiv arbeidsdeling og læring. Ansatte som har behov for dette må ha samme systemtilganger som i dag, og de må kunne samhandle med øvrige enheter i NTNU og STO like godt som i dag.

Det er gjennomført juridiske vurderinger av MVA spørsmålet og spørsmålet vedrørende regelverket for offentlige anskaffelser.

Basert på at det er vedtatt en MVA kompensasjonsordning for helseforetak fra 1. januar 2017 anbefales det at den felles enheten organisatorisk legges under NTNU. Ved en slik organisering vil etablering av en felles støtteenhet ikke innebære økte netto kostnader i forhold til i dag som følge av plikt til å betale MVA. En unntaksregel og rettspraksis tilsier at en slik organisering kan gjennomføres uten at det innebærer plikt for STO å konkurranseutsette tjenestene som leveres fra en felles enhet organisatorisk underlagt NTNU.

Selv om enheten organisatorisk legges under NTNU må STO ha like stor innflytelse over aktiviteten innen de aktuelle funksjonene som de utfører i dag. Dette kan oppnås gjennom at leder for enheten ansettes i delt stilling, samt ved at det inngås en skriftlig avtale mellom NTNU og STO som regulerer ansvar, myndighet, rettigheter, forpliktelser og relevante økonomiske og driftsmessige forhold for øvrig.

Bakgrunn

St. Olavs Hospital HF (STO) og Det medisinske fakultet ved NTNU (DMF) har siden 2013 gjennomført flere prosesser for å videreutvikle det integrerte universitetssykehuset. Det overordnede målet er å bidra til god folkehelse basert på høy kvalitet og god ressursutnyttelse i pasientbehandling, forskning og utdanning. Arbeidet startet med en gjennomgang av de to virksomhetenes organisasjonsstruktur med formål å avdekke viktige forutsetninger for en vellykket integrasjonsprosess. Basert på en vurdering av organisatoriske, kulturelle og økonomiske forhold ble det definert felles strategiske mål med konkrete tiltak for å utvikle det fremtidige samarbeidet. Dette har resultert i et nært samarbeid mellom fakultet og sykehus, både i toppledelsen og mellom klinikkene og instituttene.

Henholdsvis 25. og 26. mai 2016 (styresak 03-16 ved DMF og styresak 21/16 ved STO) vedtok fakultetsstyret ved DMF og styret ved STO følgende:

«Det arbeides videre med å etablere en felles enhet for infrastruktur og støttefunksjoner knyttet til utdanning, forskning og innovasjon ved det integrerte universitetssykehuset. Enheten beskrives nærmere med hensyn til oppgaver, målsettinger, organisasjon, økonomiske, personalmessige og juridiske forhold. Egen sak om opprettelse av enheten fremlegges for styrene i november 2016.»

Denne rapporten skal besvare bestillingen i disse vedtakene.

For å ivareta det videre arbeid og for å forberede en ny sak for styrene ble det etablert en oppfølgingsgruppe bestående av Arild Skaug Hansen (DMF), Heidi Magnussen (STO), Tom Christian Martinsen (STO/DMF), Willy Eidissen (EY) og Andrea Sundby Høst (EY).

Gruppen har gjennomført følgende som grunnlag for rapportens anbefaling:

- Det er gjennomført individuelle møter og felles møter med administrerende direktør ved STO Nils Kvernmo og dekan ved DMF Bjørn Gustafsson.
- Det gjennomført individuelle møter med avdelings- og seksjonssjefer, samt en jurist fra NTNU som deltok i arbeidsgruppen somvåren 2016 ble nedsatt til å arbeide med ulike alternativer for felles enhet.
- Rapport fra «Arbeidsgruppe for utredning av en felles enhet for støttefunksjoner for forskning, innovasjon og utdanning (FIU) ved det integrerte universitetssykehuset» er gjennomgått.
- Oppsummering fra våren 2016 fra prosjektleder Tom Christian Martinsen som beskriver arbeidet med det integrerte universitetssykehuset («Videre utvikling av det integrerte universitetssykehuset») er gjennomgått.
- Det er innhentet supplerende informasjon vedrørende aktiviteter/funksjoner i de berørte seksjonene i DMF og STO.
- Høringsutkast og endelig rapport «Samordning mellom universiteter og helseforetak¹» fra Husebektutvalget er gjennomgått.
- Styredokumenter og drøftingsprotokoller tilknyttet saken er gjennomgått
- Det er gjennomført flere møter i oppfølgingsgruppen.

¹ Rapport fra nasjonal arbeidsgruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet ferdigstilt 30. november 2016

Målsetninger/gevinster med en felles enhet

En felles enhet for FIU mellom STO og DMF vil bidra til videre integrasjon mellom organisasjonene. Dette vil også bidra til å følge opp HelseOmsorg 21 sine anbefalinger. En av disse er «Strategisk og kunnskapsbasert styring»² med bl.a. følgende anbefaling:

«De regionale helseforetakene og UoH-sektoren bør bygge opp felles forskningsadministrasjon og – infrastruktur, og forskningsgrupper med felles ansatte og felles/nærliggende arealer for best utnyttelse av offentlige bevilgninger. Det må være en klar forventning om at de to sektorene lager kjøreregler for samhandling på regionalt og lokalt nivå. Ett eller flere universitetssykehus og universiteter bør prøve ut modeller for økonomisk og administrativt samarbeid innenfor helseforskning, utdanning og innovasjon i et integrert universitetssykehus.»

Husebekkutvalget har ferdigstilt sitt arbeide og lagt frem sin rapport og sine anbefalinger. Utvalget anbefaler at felles tjenester for begge sektorer bør kunne innebære en samling av arbeidsoppgaver mellom sektorene, f.eks. ved at enten universitetet eller universitetssykehuset bygger opp felles forskningsstøtte, EU kontor, osv. på vegne av begge organisasjoner etter nærmere avtale. Utvalget vurderer det som vesentlig at regelverk gir åpning for slike avtaler, og at det prøves ut nye måter for å utvikle felles tjenester.

Videre sier Husebekkutvalget at forskningsinfrastruktur må samordnes på strategisk og operativt nivå mellom universitet og universitetssykehus, bl.a. for å unngå duplisering av kostnads- og kompetansekrevende utstyr, sikre god kapasitetsutnyttelse og forhindre konkurransevridding i sektorsamarbeidet. Forskningsinfrastrukturer må ha felles nøytrale overordnede retningslinjer som sikrer lik tilgang for brukerne og for plassering av eierskap/vertskap.

Basert på samtaler og møter med administrerende direktør ved STO Nils Kvernmo og dekan ved DMF Bjørn Gustafsson er følgende konkrete målsetninger ved å opprette en felles FIU støtteenhet definert:

Økt forskningsaktivitet

Bedre koordinering av støtteaktiviteter for forskere. Dette kan bidra til mer forskning, flere publikasjoner og økt ekstern finansiering.

Bedre kvalitet på utdanning

Samkjøring av oppgaver og bedre oppfølging av studentene kan gi økt kvalitet på utdanningen.

Redusert ressursbruk

Duplisering av funksjoner unngås, og det kan hentes ut gevinster ved utnyttelse av stordriftsfordeler og samordning av aktiviteter.

Enklere rapporteringslinjer

Enhetlig rapportering på tvers av organisasjonene. Dobbeltarbeid knyttet til rapportering unngås og ressursene kan bruke tiden på andre støtteaktiviteter.

Gevinster for ansatte i felles støtteenhet FIU

De ansatte i felles enhet vil bli en del av et større fagmiljø med mulighet for økt faglig og personlig utvikling.

² Nasjonal forsknings- og innovasjonsstrategi for helse og omsorg, HOD 2014

Gevinster for brukere av tjenestene

Ansatte i begge organisasjonene får én enhet å forholde seg til og dermed konsistente og like støttetjenester uavhengig av hvilken organisasjon forskningen har utspring fra.

Gevinster for studenter

Med felles enhet får studenter mer enhetlig og bedre tilgang til støttetjenester på tvers av organisasjonene.

Oppsummert vil det med en ny felles enhet være gode og lett tilgjengelige enhetlige støttetjenester for brukere innen FIU, noe som vil bidra til økt kvalitet over tid innen både forskning og utdanning.

Støttefunksjoner og -oppgaver

En arbeidsgruppe med ressurser fra DMF og STO fikk i mars 2016 i oppdrag om å komme med forslag til utforming av en felles støtteenhet for FIU. Av tre foreslåtte modeller, ble styret anbefalt av administrerende direktør om å ta utgangspunkt i modell 2, hvor beslektede funksjoner skal samles i én enhet. Dette gjelder funksjoner som i dag ligger i nåværende forskningsavdeling ved STO med tilknyttede enheter, samt studie- og forskningsseksjon ved DMF. Eventuelle støttefunksjoner som utføres desentralt i virksomhetene er ikke kartlagt.

Nedenfor gis en overordnet beskrivelse av støttefunksjonene/oppgavene i disse enhetene per i dag.

Forskning (inkl. innovasjon)

Koordinering av innovasjon

Utvikling av nye tjenester og produkter for helsetjenesten er et oppdrag for både NTNU og STO. Det finnes flere eksempler der koblingen mellom klinikk og forskningsmiljøer har resultert i nye innovasjoner, for eksempel MultiGuide. En egen ordning med innovasjonskoordinatorer er under etablering ved STO. Ordningen er finansiert av Helse Midt-Norge.

Forskere ved universitetssykehuset melder innovasjonsideer til NTNU Technology Transfer as (TTO) i henhold til en egen avtale. Rapporteringen på disse går så videre til kontaktpersoner ved STO og DMF. Det er i dag underrapportering av ideer til TTO. Det er også grunn til å anta at det ligger et uforløst potensial i å koble forskningsmiljøer og klinikk i større grad for å utvikle nye ideer som svarer opp helsetjenestens behov i dag og i framtiden. Likeledes ligger det trolig gevinst i å få ny kunnskap fra forskning og undervisning raskere overført til klinisk praksis. En bedre koordinert satsing på innovasjon mellom STO og NTNU kan bidra til dette.

Søknadshjelpen

DMF har opprettet Søknadshjelpen som gir støtte til posisjonering, utarbeidelse og oppfølging av forskningssøknader mot ulike eksterne kilder som Forskningsrådet, EUs rammeprogram og NIH. Det er dedikerte støtteressurser med spisskompetanse og det er opprettet en nettportal for å hjelpe forskere ved DMF, STO og helseforetak i Helse Midt-Norge med å finne, søke og administrere eksternfinansierte prosjekter. Søknadshjelpen er i dag for lite kjent og lite benyttet i helseforetakene.

Koordinere Global Helse

Forskning, undervisning og klinisk virksomhet innen global helse er en fellessatsing mellom DMF, STO og Helse Midt-Norge. Ved å samordne virksomheten og prioritere utvalgte satsninger blir effekten av innsatsen større.

Rapportering og kvalitetssikring av publikasjoner

DMF og STO har samme krav og system (Cristin) for rapportering og kvalitetskontroll av vitenskapelige publikasjoner.

Rapportering av doktorgrader

I både STO og DMF rapporteres det på doktorgrader, både de som er under arbeid og de som er ferdigstilt. Rapportering henger tett sammen med forvaltning av forskerutdanning. Rapportering av doktorgrader foregår i dag ulikt i de to organisasjonene.

Enhet for anvendt klinisk forskning (AKF)

AKF er et kompetansesenter for klinisk forskning i Helseregion Midt-Norge. AKF gir råd og veiledning om forskningsmetodikk og statistikk, og yter praktisk hjelp til forskere. Organisatorisk er AKF en del av DMF.

Koordinering av Kjernefasiliteter/forskningsinfrastruktur

Kjernefasiliteter er avanserte forskningsinfrastrukturer med spesialiserte instrumenter, dataverktøy og kompetanse som ikke alle forskere kan bygge opp i egen lab eller forskningsgruppe. Kjernefasilitetenes natur er at de støtter oppunder generelle behov på tvers av ulike fagmiljøer.

Kjernefasilitetene/forskningsinfrastrukturen er:

- Kontor for forskningsstøtte (STO)
- Forskningsposten (STO)
- Fremtidens operasjonsrom (STO)
- AKM - Avdeling for komparativ medisin (DMF)
- BioCore- Bioinformatics Core Facility (DMF)
- CMIC - Cellular and Molecular Imaging Core Facility (DMF)
- GCF - Genomics Core Facility (DMF)
- MR Core Facility (DMF)
- Proteomics and Metabolomics Core Facility (DMF)
- HUNT Research center (DMF)
- NeXt Move (DMF)
- Biobank1 (STO)

Juridisk fundament og organisatorisk tilknytning for disse aktivitetene varierer. En felles støtteenhet vil ha som oppgave å koordinere arbeidet.

Sekretariat NorCRIN/ECRIN/EATRIS

NorCRIN er den norske delen av et større europeisk forskningsnettverk (ECRIN) som tilbyr forskningsstøtte innenfor et bredt spekter av kliniske studier, fra biomedisin til utprøving av nye legemidler. St. Olavs Hospital har ansvar for koordinering og drift av nettverket.

Utdanning

Koordinere utdanningspraksis

DMF har flere oppgaver tilknyttet koordinering av utdanningspraksis for STO, eksempelvis uketjenesten i medisinstudiet og koordinering av øvrige praksisplasser. DMF har også oppgaver knyttet til koordinering av utenlandske praksisplasser mellom fakultet og helseforetaket.

Koordinere formell utdanning

I undervisning og veiledning av studenter bidrar både STO og DMF. Kombinerte stillinger på tvers av organisasjonene er opprettet for å ivareta dette. For å kvalitetssikre undervisningen og bidra til

utvikling av nye og gode læringsarenaer for studenter er det sentralt for DMF med kontakt mot alle praksissteder, og spesielt universitetssykehuset STO.

Koordinere forskerutdanning

I utdanningen av forskere bidrar i dag både STO og DMF med ressurser. Forvaltning av ph.d.-utdanningen ligger til universitetet, mens sykehuset bidrar med veiledning og tilrettelegging. Begge organisasjoner rapporterer på produksjon.

Koordinere LIS-utdanning

I dag er det flere oppgaver i begge organisasjonene knyttet til å følge opp og koordinere LIS-utdanningen i HMN. Dette er eksempelvis oppgaver i tilknytning til veiledningsutdanning, felles kompetansemoduler, pedagogikk og kursadministrasjon.

Støtte til ulike samarbeidsfora

Både STO og DMF har representanter i samarbeidsfora knyttet til utdanning. Et eksempel på dette er Felles utdanningsutvalg. Støttefunksjonene bidrar med utredning, saksbehandling, møteplanlegging og rapportering.

Koordinere overgangsordninger

Det arbeides i dag tett på tvers av DMF og STO med overgangsordninger for studenter. Formålet er å sikre gode overganger mellom utdanning og yrke. Det jobbes med ulike tiltak på dette området; et eksempel er trainee-ordning. Både DMF og STO samarbeider tett med bemanningssenter og klinikker.

Utdanningsinfrastruktur

- Simulatorsenteret (DMF/STO)

Økonomiske, personalmessige og juridiske forhold

I styrevedtakene ble det bedt om at økonomiske, personalmessige og juridiske forhold ble nærmere beskrevet. I dette ligger det behov for å avklare om en felles enhet vil innebære økte kostnader ved en eventuell plikt til å beregne og betale merverdiavgift for noen av partene. Det er også behov for å avklare om reglene for offentlig anskaffelser vil innebære plikt for STO eller DMF å konkurransenutsette (legge ut på anbud) de tjenestene som en eventuell felles enhet skal utføre. Det er innhentet juridiske vurderinger vedrørende merverdiavgiftsspørsmålet og spørsmålet vedrørende anskaffelsesregelverket. Disse to forholdene omtales nærmere i egne avsnitt nedenfor.

Når det gjelder økonomiske forhold så er dette ikke nærmere utredet. Det legges til grunn at det kan avtales en kostnadsfordeling fra en felles enhet som tilsvarende dagens relative forhold i DMF og STO og at dette slås fast i en skriftlig avtale ved etablering. Tilsvarende må det avtales en vetorett for hver av partene til selv å kunne styre utviklingen av egne kostnader og være med å ta beslutninger om felles kostnader og investeringer som i dag.

Samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU utlyser betydelige midler til ph.d.-stipend, postdoktorstipend og forskerstillinger hvert år, samt noe til strategiske tiltak. Etablering av en felles FIU-enhet påvirker ikke Samarbeidsorganets funksjon.

Vedrørende personalmessige forhold så gjelder dette at ansatte i de to organisasjonene har ulike ansattavtaler, lønnsmodeller, personalreglement og betingelser knyttet til ansattforholdet. Eksempelvis har NTNU åremålsstillinger og St. Olavs faste stillinger, og NTNU har 70 års grense for pensjon, mens St. Olavs har 72 år. Personalmessige forhold omfatter i tillegg hvordan en

sammenslåing skal gjennomføres og hvordan en slik prosess må gjennomføres iht. retningslinjer for omstilling og omorganisering.

Ulike modeller for sammenslåing gir ulike konsekvenser for hvordan en sammenslåing bør gjennomføres. I prinsippet er det to hovedmodeller: virksomhetsoverdragelser og individuelle endringer/avtaler. Virksomhetsoverdragelser benyttes når avgrensable enheter/funksjoner omorganiseres samlet, mens det ved mer fragmenterte omorganiseringer vil måtte gjøres individuelle vurderinger. Virksomhetsoverdragelser innebærer «rett og plikt» for de ansatte. Ved virksomhetsoverdragelse vil rettigheter, betingelser og forpliktelser følge med den ansatte over i ny virksomhet. Dette følger av Arbeidsmiljøloven. Uten virksomhetsoverdragelse vil normale ansettelsesprosedyrer måtte følges med nedleggelse av stillinger et sted og opprettelse av nye. De modellene som vurderes nedenfor forventes å kunne gjennomføres ved virksomhetsoverdragelse.

Nærmere om konsekvenser som følge av merverdiavgiftsregelverket

Levering av administrative tjenester er merverdiavgiftspliktig iht. merverdiavgiftsloven. Dette betyr at det må beregnes og betales merverdiavgift på honoraret for tjenestene som en felles enhet utfører for en annen virksomhet. Den nylig vedtatte ordningen med merverdiavgiftskompensasjon for helseforetakene fra 1. januar 2017 innebærer at St. Olavs Hospital HF får tilbakebetalt utgifter de har knyttet til merverdiavgift fra og med dette tidspunktet. Det er ingen slik kompensasjonsordning for universiteter slik at DMF vil ikke ha krav på å få tilbakebetalt utgifter de har til merverdiavgift. Se *Vedlegg 1: Notat om merverdiavgift – etablering av felles støtteenhet for NTNU og St. Olavs Hospital HF.*

Nærmere om konsekvenser av anskaffelsesregelverket

Hovedregelen er at tildeling av alle kontrakter av offentlige virksomheter om kjøp av varer og tjenester er omfattet av anskaffelsesregelverket. Dette gjelder selv om kontrakt inngås mellom to offentlige virksomheter. DMF og STO er således omfattet av regelverket for offentlige anskaffelser og utgangspunktet er at dersom en av partene skal motta tjenester fra den andre må tjenestene konkurranseutsettes ved at de legges ut på anbud.

Unntaksregler og rettspraksis åpner sannsynligvis likevel for at det kan etableres en felles støtteenhet organisatorisk underlagt NTNU uten at det innebærer plikt for STO å konkurranseutsette tjenestene de får levert fra enheten. Begrunnelsen for dette er at det foreligger en så sterk organisatorisk binding mellom kontraktspartene at det egentlig foreligger egenregi, noe som innebærer at det ikke er plikt til konkurranseutsetting. I tillegg følger det av praksis vedrørende såkalte «horisontale samarbeidsformer», at offentlige oppdragsgivere som samarbeider om utførelse av offentlige oppgaver kan unntas regelverket. Se *Vedlegg 2: Notat om videreutvikling av det integrerte sykehuset - forholdet til lov om offentlige anskaffelser*

Vurdering av alternative modeller

Oppfølgingsgruppa har valgt å vurdere følgende alternative modeller/nivåer for en felles enhet:

1. **Videre samarbeidsmodell** med en felles leder i delt stilling og en «virtuell felles organisasjon» der alle beholder sitt tilsettingsforhold
2. **Felles enhet for forsknings- og innovasjonsstøtte** hvor utdanningsstøtte beholdes som i dag
3. **Felles enhet for både forskningsstøtte og utdanningsstøtte** ved full sammenslåing av dagens avdelinger/seksjoner

Nedenfor beskrives og vurderes hvert av disse alternativene.

1. Samarbeidsmodell	2. Felles enhet for forsknings- og innovasjonsstøtte	3. Felles enhet for forskningsstøtte og utdanningsstøtte
Det etableres en «virtuell» enhet hvor leder er ansvarlig for koordinering av støttefunksjonene på tvers av organisasjonene. Leder benytter ressurser fra organisasjonene etter behov. Funksjonene beholder for øvrig samme organisering som i dag.	Det etableres en felles enhet med støttefunksjoner knyttet til forskning og innovasjon, med en felles leder. Støttefunksjoner for utdanning beholdes som i dag i begge de to organisasjonene.	Alle FIU-støttefunksjonene i begge enheter samles i en felles enhet.
Vurderinger: • Svarer i liten grad ut anbefalingen fra HO21 • Risiko for liten grad av måloppnåelse • Kan innebære risiko for brudd på MVA regelverket dersom gevinster skal realiseres • Minimale endringer for ansatte	Vurderinger: • Svarer delvis grad ut anbefalingen fra HO21 • Gir mulighet for måloppnåelse for forskningsstøtte hvor det er identifisert tydeligst gevinstpotensial • Innebærer en vesentlig endring for ansatte i to enheter – noe som krever en betydelig avklarings- og omstillingsprosess • Kan gi grunnlag for utprøving og evaluering før full integrasjon gjennomføres	Vurderinger: • Svarer fullt ut anbefalingen fra HO21 • Gir mulighet for høy grad av måloppnåelse • Innebærer en vesentlig endring for mange ansatte, noe som krever en større avklarings- og omstillingsprosess

Som det fremkommer i tabellen over innebærer alternativ 1 at det i realiteten videreføres en samarbeidsmodell som i dag, men med en felles leder hvor arbeidet med å samordne aktiviteten, rutiner og prosesser intensiveres. Videre integrasjon igjennom dette alternativet kan også forsterkes gjennom samarbeidsavtaler på enkeltområder og fysisk samlokalisering av enkelte funksjoner.

Ved både alternativ 2 og 3 bør støtteenheten ledes av en fast ansatt leder i delt stilling mellom STO og DMF. Lederen for enheten bør ha strategisk ansvar og rapportere både i direktørmøter ved STO og i ledermøter ved DMF. Felles forskningsutvalg og Felles utdanningsutvalg bør være rådgivende organ for enheten både ved alternativ 1 og 3, mens det vil være Felles forskningsutvalg som er rådgivende ved alternativ 2. Ved alternativ 3 er det naturlig at rådgiverfunksjonen er mer fremtredende enn ved alternativ 1.

Dersom enheten organisatorisk legges under NTNU må STO ha like stor innflytelse over aktiviteten innen de aktuelle funksjonene som de har i dag (og vice versa). Dette kan oppnås gjennom at leder for enheten ansettes i delt stilling som beskrevet ovenfor, samt ved at det inngås en skriftlig avtale mellom NTNU og STO som regulerer ansvar, myndighet, rettigheter, forpliktelser og relevante

økonomiske og driftsmessige forhold for øvrig. Det må også stilles som krav i avtalen om at enheten må forholde seg til nye og endrede lover og regler for begge eierne.

For å sikre best mulig ressursutnyttelse og gevinstrealisering bør en felles enhet ha enhetlige rutiner og prosesser, samt felles systemer der dette er hensiktsmessig. Ansatte som har behov for dette må imidlertid ha samme systemtilganger som i dag, og de må kunne samhandle med øvrige enheter i NTNU og STO like godt som i dag. Dette må reguleres og sikres i avtalen som inngås mellom partene. Eksempelvis er utdanningsoppgaven i sykehuset kompleks og går på tvers av grupper, klinikker og nivåer. Etablering av en felles enhet må ikke være til hinder for videreføring av det felles kontinuerlige oppfølgings- og utviklingsarbeidet som skjer i hhv sentral stab, klinikker og institutter i dag. Utviklingsarbeidet rundt utdanning henger sammen med den interne kompetanseutviklingen, rekrutteringsarbeidet og andre faglige spørsmål i sykehuset, og dette må fortsatt kunne ivaretas på en like god måte som i dag. Det er i dag ulik planleggingshorisont i dagens organisasjoner. Dette må ivaretas gjennom de rutineene som enheten etablerer for å serve STO og DMF.

Når endelig rolle- og ansvarsfordeling skal planlegges og gjennomføres i en felles enhet må flere hensyn ivaretas. Herunder vil det være spesielle krav til kompetanse relatert til forskning og prosjekterfaring/-ledelse knyttet til ulike roller som skal inkluderes i enheten. I dag kommer finansieringen av forskningsinfrastrukturene hovedsakelig fra Samarbeidsorganet/HMN, og delvis fra Forskningsrådet. Dette medfører at felles støtteenhet skal yte service til forskere både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Ansatte som jobber med like oppgaver bør samlokaliseres for å sikre lik praksis, effektiv arbeidsdeling, læring og fellesskapsfølelse. For ansatte i mer avgrensede funksjoner i støtteenheten, hvor det ikke er åpenbare synergier ved samlokalisering, kan det være større fleksibilitet mht. fysisk lokalisering. Som et ledd i sammenslåingsprosessen må det iverksettes tiltak for å forene to kulturer. Leder av enheten må planlegge og gjennomføre en slik prosess og det må avsettes midler til dette.

Alternativ 2 og 3 innebærer større endringer hvor det er sannsynlig at reglene for virksomhetsoverdragelse kan legges til grunn. Ved valg av alternativ 2 eller 3 hvor enkelte oppgaver/funksjoner/roller holdes utenfor sammenslåingen må det gjøres en nærmere vurdering av om reglene for virksomhetsoverdragelse kan benyttes.

Anbefaling

Det anbefales at det etableres en felles enhet som beskrevet som modell 3 ovenfor, bestående av de fleste av støttefunksjonene for forskning, innovasjon og utdanning i begge organisasjoner.

I og med at det er vedtatt en MVA-kompensasjonsordning for helseforetak fra 1. januar 2017 anbefales det at den felles enheten organisatorisk legges under NTNU. Ved en slik organisering vil etablering av en felles støtteenhet ikke innebære økte netto kostnader i forhold til i dag som følge av plikt til å betale MVA. Organisatorisk plassering under NTNU støtter også opp under DMF sine forpliktelser om å utføre oppgaver for NTNU ut over eget fakultet.

For å sikre best mulig ressursutnyttelse og gevinstrealisering bør enheten ha enhetlige rutiner og prosesser, samt felles systemer der dette er hensiktsmessig. Ansatte som jobber med like oppgaver bør samlokaliseres for å sikre lik praksis, effektiv arbeidsdeling og læring. Ansatte som har behov for dette må ha samme systemtilganger som i dag, og de må kunne samhandle med øvrige enheter i NTNU og STO like godt som i dag.

Selv om enheten organisatorisk legges under NTNU må STO ha like stor innflytelse over aktiviteten innen de aktuelle funksjonene som de har i dag. Dette kan oppnås gjennom at leder for enheten ansettes i delt stilling, samt ved at det inngås en skriftlig avtale mellom NTNU og STO som regulerer ansvar, myndighet, rettigheter, forpliktelser og relevante økonomiske og driftsmessige forhold for øvrig.

Vedlegg

Vedlegg 1: Notat om merverdiavgift – etablering av felles støtteenhet for NTNU og St. Olavs Hospital HF

Vedlegg 2: Notat om videreutvikling av det integrerte sykehuset - forholdet til lov om offentlige anskaffelser

Vedlegg 1

Notat om merverdiavgift – etablering av felles støtteenhet for NTNU og St. Olavs Hospital HF

Notat

Til: St. Olavs Hospital HF v/Heidi Magnussen

26.10.2016

Cc:

Ref: STO-NTNU-felles enhet

Fra: Randi Kvalsnes

Oppdragsansvarlig: Agnete Haugerud

Merverdiavgift – etablering av felles støtteenhet for NTNU og St. Olavs Hospital HF

1. Innledning – kort beskrivelse av faktum

Det er per i dag et nært samarbeid mellom St. Olavs Hospital (STO) og Det medisinske fakultetet ved NTNU (NTNU). Det arbeides nå med å utrede muligheter for å etablere en tettere integrasjon mellom STO og NTNU. Et alternativ som vurderes er å etablere en felles enhet for STO og NTNU for infrastruktur og administrative støttefunksjoner knyttet til utdanning, forskning og innovasjon.

Det vil ikke være aktuelt å etablere et eget selskap, men å etablere en «enhet» som enten blir en del av NTNU eller STO.

I denne forbindelse har vi blitt bedt om å kort gjøre rede for de merverdiavgiftsmessige konsekvenser av etablering av en mulig fremtidig felles enhet.

2. Avgiftsmessige vurderinger

2.1. Overordnet

Utgangspunktet er at levering av administrative tjenester er merverdiavgiftspliktig. Dette betyr at det må oppkreves merverdiavgift på honoraret som oppkreves for tjenesten. Videre er utgangspunktet at det er merverdiavgiftspliktige eller kompensasjonsberettigede virksomheter som vil ha rett til fradrag/kompensasjon for inngående merverdiavgift. For alle andre virksomheter/enheter vil merverdiavgiften bli en kostnad.

I 2015 ble det innført en nettoføringsordning for ordinære statlige forvaltningsorgan som medførte at merverdiavgift som hovedregel ikke lenger er en kostnad for forvaltningsorganene. Ordningen omfatter de ordinære statlige forvaltningsorganene som i hovedsak er departementer og underliggende etater. Verken universiteter eller helseforetak er omfattet av denne ordningen, og vi omtaler derfor ikke denne nærmere.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2017 foreslås det å innføre en ordning med nøytral merverdiavgift for de statlige helseforetakene fra 1. januar 2017. Ordningen vil innebære at helseforetakene vil få tilbakebetalt/kompensert utgifter til merverdiavgift på varer og tjenester som inngår i driften av virksomheten. Ordningen er ennå ikke vedtatt, men det forventes at den blir vedtatt i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet og at et evt. vedtak vil foreligge i desember 2016. I det følgende legges det således til grunn at STO vil bli omfattet av den foreslåtte ordningen med nøytral merverdiavgift for helseforetakene.

2.2. Konkret vurdering

Basert på fremlagt faktum samt foreliggende og foreslått merverdiavgiftsregelverk, vil det beste i denne konkrete saken etter vårt syn være at støttefunksjonene organiseres og leveres fra en enhet under NTNU.

Ved leveranser fra enheten til andre enheter internt i NTNU skal det ikke oppkreves merverdiavgift på verdien av tjenestene. Ved leveranser fra enheten til STO skal det oppkreves merverdiavgift på honoraret som oppkreves for tjenestene. Dette forutsatt at avgiftspliktig omsetning for NTNU (samlet, ikke kun for den spesifikke enheten) overstiger kr 50 000 i løpet av en 12-måneders periode. Partene står fritt til å vurdere hvordan de ønsker å avtale honorarstruktur. Det kan for eksempel legges opp til en fast pris basert på det volum tjenester som STO ønsker å kjøpe eller det kan faktureres basert på faktisk timeforbruk.

Etter den foreslåtte ordningen med nøytral merverdiavgift for helseforetakene fra 1. januar 2017 vil STO få tilbakebetalt utgifter de har knyttet til merverdiavgift. Merverdiavgiften blir således ingen kostnad for STO.

Vi vil nedenfor peke på noen problemstillinger som kan oppstå i forbindelse med fradragsrett for inngående merverdiavgift hos NTNU:

- Det foreligger en begrensning i fradragsretten for inngående merverdiavgift for offentlige virksomheter som har avgiftspliktig omsetning som utgjør mindre enn 20 % av den totale produksjon av varer og tjenester. For slike virksomheter foreligger det kun fradragsrett for inngående merverdiavgift på anskaffelser av varer og tjenester som omsettes til andre. Det foreligger med andre ord ikke fradragsrett for driftsmidler etc. selv om disse benyttes i tilknytning til avgiftspliktig omsetning til andre. Denne regelen vurderes isolert for den enkelte type vare/tjeneste en offentlig virksomhet produserer. Det må vurderes nærmere om NTNU vil kunne komme i en slik posisjon, herunder hvilke andre tjenester det er naturlig å sammenligne tjenestene som produseres i enheten med. Dersom NTNU kommer i en slik posisjon vil det for eksempel ikke foreligge fradragsrett for inngående merverdiavgift på PCer som enheten benytter, selv om disse helt eller delvis brukes i forbindelse med avgiftspliktig omsetning til STO.
- Dersom den avgiftspliktige omsetningen i NTNU i et «normalår» ikke overstiger 5% av virksomhetens samlede omsetning vil det ikke foreligge fradragsrett for fellesanskaffelser. Med fellesanskaffelser menes anskaffelser som både benyttes i den merverdiavgiftspliktige og merverdiavgiftsunntatte virksomheten (for eksempel PCer som både benyttes til tjenesteproduksjon til STO og internt i NTNU). Denne regelen vurderes i forhold til virksomhetens samlede omsetning. Det må vurderes nærmere om NTNU vil komme inn under denne regelen. I denne sammenheng nevner vi at tilskudd o.l. som gis til NTNUs virksomhet mest sannsynlig i denne sammenheng vil bli ansett som «avgiftsunntatt omsetning».
- For å unngå at merverdiavgiften knyttet til STOs «andel» av merverdiavgift på fellesanskaffelser skal bli en endelig kostnad (for det tilfelle at fradragsretten for NTNU vil være avskåret som følge av en av begrensningene ovenfor) kan det gjøres innkjøp i fellesskap («sameie»). Hvordan dette kan gjennomføres i praksis er nærmere i beskrevet i Skattedirektoratets Rundskriv nr. 40 av 29. september 1975. Det er noe administrativt arbeid knyttet til ordningen, men det er mange som finner denne praktikabel. EY orienterer gjerne nærmere om detaljene i ordningen.

3. Alternativ organisering

Vi har blitt bedt om å knytte noen kommentarer til et alternativ som kan tenkes foreslått i løpet av prosessen med å etablere en felles enhet for STO og NTNU. Dette alternativet er at de ansatte fortsatt er ansatt der de er ansatt per i dag, men at de ansatte samlokaliseres, samordner prosesser og «bytter» oppgaver.

Merverdiavgiftsmessig er bytte av tjenester å likestille med omsetning av tjenester. Dette betyr at NTNU må utstede fakturaer for de tjenester som ytes (byttes) til STO og omvendt. Forutsatt at avgiftspliktig

omsetning for hhv. NTNU og STO (samlet, ikke kun for den spesifikke enheten) overstiger kr 50 000 i løpet av en 12-måneders periode må det oppkreves merverdiavgift på honoraret.

Dette alternativet vil være uheldig for NTNU som vil pådra seg inngående merverdiavgift på honorar som det ikke vil foreligge fradragsrett for. For STO blir situasjonen som beskrevet under punkt 2.

4. Avslutning

Vi presiserer at notatet kun gir en overordnet gjennomgang av merverdiavgiftsmessige problemstillinger knyttet til etablering av en felles administrativ enhet for STO og NTNU. Det anbefales at de avgiftsmessige problemstillingene utredes nærmere i løpet av prosessen med å vurdere om en slik enhet skal etableres.

Eventuelle spørsmål kan rettes til Randi Kvalsnes på telefon 982 06 142 eller e-post randi.kvalsnes@no.ey.com.

Med vennlig hilsen
EY TAX & LAW

Agnete Haugerud
Partner/Advokat

Randi Kvalsnes
Executive Director/Avgiftsrådgiver

Vedlegg 2

Notat om videreutvikling av det integrerte sykehuset - forholdet til lov om offentlige anskaffelser

Notat

Til: St. Olavs Hospital HF v/ Heidi Magnussen

31.10.2016

Cc:

Ref:

Fra: advokat Tone Lillestøl

Oppdragsansvarlig: Jane
Wesenberg

Videreutvikling av det integrerte sykehuset - forholdet til lov om offentlige anskaffelser

Vi viser til tidligere samtaler med Willy Eidissen hvor St. Olavs Hospital HF har bedt oss om å utarbeide notat vedrørende unntak fra lov om offentlige anskaffelser av 16. juli nr 69 (LOA) og forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) av 15. juni 2001 nr 616.

1. Faktum

Det er opplyst at St. Olavs Hospital HF og Det medisinske fakultet ved NTNU ønsker å etablere en felles enhet for deres oppgaver som gjelder infrastruktur og støttefunksjoner. Alle disse oppgavene er knyttet til utdanning, forskning og innovasjon ved det integrerte universitetssykehuset.

I det videre legges til grunn at den nye felles enheten legges under Det medisinske fakultet ved NTNU slik at St. Olavs Hospital HF må få utført tjenester derfra. De ansatte som allerede utfører disse tjenestene i Det medisinske fakultet ved NTNU og St. Olavs Hospital HF, samles i den nye enheten for å løse de felles/like oppgaver.

2. Regelverket

Da både Det medisinske fakultet ved NTNU og St. Olavs Hospital HF er statlige organ er disse omfattet av regelverket om offentlige anskaffelser.

Hovedregelen er at tildeling av alle offentlige kontrakter om varer og tjenester er omfattet av både anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften. Dette gjelder selv om kontrakt inngås mellom to offentlige organer. Dette betyr at utgangspunktet er at alle offentlige kontrakter må konkurranseutsettes.

Det er imidlertid noen unntak både i loven og forskrift, men de fleste av unntakene i lov/forskrift gjelder ikke slike tjenester som den felles enheten skal utføre i vår sak.

For det første er det et unntak i FAO del I § 1-3(2) bokstav h som kan være aktuelt, se pkt. 3.1. Dette gjelder tilfelle hvor det er gitt enerett til et offentlig organ. Det har også utviklet seg to unntak gjennom praksis fra EU-domstolen. Det andre unntaket som kan være aktuelt er dersom det foreligger såkalt «egenregi/utvidet egenregi», dvs at det er en så sterk organisatorisk binding mellom kontraktspartene at det egentlig foreligger egenregi, se pkt. 3.2. For det tredje kan det være unntak dersom det foregår et såkalt «horisontale samarbeidsform», dvs at offentlige oppdragsgivere samarbeider om utførelse av offentlige oppgaver, se pkt. 3.3 nedenfor.

3. Nærmere om de tre ulike unntakene

3.1 Anskaffelsesforskriften del I § 1-3(2) bokstav h - enerett

For at dette unntaket skal få anvendelse må kontrakten gjelde tjenester og organet som tildeles enerett må være offentlig oppdragsgiver. Videre må tildelt enerett foreligge før kontrakt tildeles.

Det viktigste og vanskeligste vilkåret at tildeling ikke skal være i strid med EØS retten. Da en enerett vil være en restriksjon på den frie adgang for å tilby slike tjenester er det lagt til grunn en høy terskel for å akseptere slik enerett. Generelt kan det sies at enerett vil være mest forenlig med EØS-retten for oppgaver som oppdragsgiver er pålagt å utføre og som det hensiktsmessig at det offentlige har full kontroll over utførelsen av. Eksempler som EU domstolen har anerkjent som allmenne hensyn som grunnlag for enerett er beskyttelse av miljø og hensyn som går under offentlig orden, sikkerhet og folkehelsen. Hensynene bak vil ofte være sikre kontroll med at oppgavene blir utført og en stabil drift for pålagte oppgaver.

3.2 «Vertikal samarbeidsform/egenregi»

Situasjonen hvor det offentlige organet bruker sine egne ressurser til å få utført oppgaver kalles «egenregi» og er helt unntatt reglene om offentlige anskaffelser. EU domstolen har imidlertid lagt til grunn at unntaket for egenregi på visse vilkår også omfatter kontrakter som en offentlig oppdragsgiver tildeler et annet rettssubjekt, altså «utvidet egenregi».

Dette unntaket er begrunnet i det offentlige sin rett til å organisere sin egen virksomhet på en hensiktsmessig måte ut fra økonomiske og administrative hensyn. Disse reglene er vedtatt stadfestet i ny forskrift om offentlige anskaffelser som vil tre i kraft fra 1. januar 2017.

Det er her to vilkår som må være oppfylt:

- 1) Oppdragsgiver må ha en kontroll over selskapet som tilsvarer kontrollen oppdragsgiver har med egne organer (kontrollvilkåret).
- 2) Den som tildeles kontrakten/oppgaven må utføre hovedparten av sin virksomhet sammen med den eller de lokale myndighetene den eies av (omsetningsvilkåret).

I utgangspunktet vil ikke St. Olavs Hospital HF oppfylle kontrollvilkåret siden tjenesten utføres av Det medisinske fakultetet ved NTNU som er et selvstendig offentlig organ underlagt NTNU. St. Olavs Hospital HF har dermed ikke kontroll over denne enheten.

Når flere offentlige oppdragsgivere velger å utføre pålagte tjenester i felles enhet, vil dette normalt utelukke at en oppdragsgiver alene kunne ha nødvendig kontroll. Dette ville lett stenge for muligheten for å løse oppgaver i fellesskap. Dette vil igjen ikke være i samsvar med prinsippet om at det er oppdragsgiver som avgjør hvordan arbeidsoppgaver skal organiseres og om det er hensiktsmessig å samarbeide med andre for å få utført sine oppgaver. Derfor har EU-domstolen åpnet for at flere offentlige oppdragsgivere kan opprette felles selskap/enheter med det formål å samordne virksomheter og anskaffelser. Praksis har i slike saker lagt til grunn at det avgjørende er den samlede kontroll de offentlige eierne har over den utøvende enhet. I vårt tilfelle vil de offentlige organene ha 100 % kontroll over enheten.

Det antas at Det medisinske fakultetet ved NTNU ikke har oppdrag for andre enn St. Olavs Hospital HF og da har praksis lagt til grunn at vilkåret om omsetning er oppfylt.

Et slikt samarbeid må offentliggjøres, for eksempel på oppdragsgivers hjemmesider.

3.3 «Horisontal samarbeidsform»

EU domstolen har også åpnet for at offentlige oppdragsgivere kan samarbeide om utførelse av offentlige oppgaver. Det sentrale for unntaket er at man bruker egne ressurser i et arbeidsfellesskap for å samarbeide om å løse en felles oppgave.

Vilkårene for at man kan foreta et samarbeid er følgende:

- 1) Samarbeidet omfatter bare offentlige oppdragsgivere
- 2) Samarbeidsavtalen er et reelt samarbeid for å utføre offentlig oppgaver som begge oppdragsgiverne er pålagt å utføre og ikke at en oppdragsgiver leverer tjeneste til en annen.
- 3) Samarbeidet er etablert og administrert kun ut fra offentlige interesser
- 4) Samarbeidet gir ingen av partene en fordel i markedet.

Det er viktig å være klar over at avtalen om samarbeid ikke må medføre overføringer av midler utover dekning av faktiske kostnader ved utførelsen av tjenestene. Det er heller ikke noe krav om at de samarbeidende offentlige oppdragsgiverne utfører like stor andel av oppgaven.

4. Oppsummering

På bakgrunn av de opplysninger som fremgår, så er vi av den oppfatning at unntak nr. 1 er lite aktuelt for den felles enheten for St. Olavs Hospital HF og Det medisinske fakultetet ved NTNU.

Etter vårt syn vil unntak nr. 2 være mest aktuelt for den felles enheten. Imidlertid vil unntak nr. 3 også kunne benyttes alt etter hvordan man endelig organiserer enheten/samarbeidet, jf vilkår nr. 2 som er skissert ovenfor.

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: **Utvikling av studieporteføljen**

Tilråding:

1. Styret tar arbeidet med endringer i studieporteføljen fra 2018/19 til orientering.
 2. Styret viser til at den foreliggende planen for utvikling av studieporteføljen støtter opp under NTNUs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet.
-

1. Samordning av studieporteføljen - Bakteppe og rammer

I NTNUs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet (KD) er ett av avtalepunktene å heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering. Dette er dermed ett av NTNUS sentrale virksomhetsmål, under hovedprioriteringen «Ett NTNU», med et tidsperspektiv på 3-4 år. Det arbeides med konkrete tiltaksplaner for dette virksomhetsmålet i 2017. Første del styresaken gir en tilbagemelding om status i arbeidet i forhold til konkrete endringer som foreslås for studieåret 2018/19, og som styret vil få til endelig behandling i styremøte 25.oktober i år. Andre del styresaken orienterer om det langsiktige studieporteføljearbeidet med ett perspektiv tilsvarende utviklingsavtalen for KD; 3-4 år.

Rektor startet arbeidet med samordning av studieporteføljen i forbindelse med fusjonen allerede forrige år ved å etablere seks arbeidsgrupper for faglig integrasjon under ledelse av prorektor for faglig integrasjon. Disse gruppene leverte sine rapporter ved siste årsskifte. Disse rapportene har vært et sentralt grunnlag for fakultetenes videre arbeid med studieprogramporteføljen denne våren.

Arbeidet må også ses i lys av de nasjonale styringssignaler gitt i *Stortingsmelding nr 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning* der regjeringen ønsker å bruke utviklingsavtalene for å bidra til bedre arbeidsdeling i universitets- og høyskolesektoren, og for å understøtte nødvendige strategiske tiltak ved den enkelte institusjon. Det samme påpekes også i *Stortingsmelding nr 25 (2016-2017) Humaniora i Norge*. Erfaringene med innføring av utviklingsavtaler så langt viser potensialet for at universitetene og høyskolene kan ta mer ansvar på tvers av den enkelte institusjon for å komme frem til prioriteringer og koordinering som bedre ivaretar samfunnets samlede behov. De endelige prioriteringene kan senere innarbeides i den enkelte institusjons utviklingsavtale. KD erkjenner at vi i dag har noe svake strukturer for slikt samarbeid på tvers av sektoren, men anfører at departementet er kjent med at mye positivt skjer mellom institusjonene og i regi av Universitets- og høgskolerådet (UHR). Dette vil måtte avspeiles i oppfølgingen av NTNUs utviklingsavtale med KD framover.

Et viktig bakteppe for økt fokus på arbeid med studieprogramporteføljen ligger i økte forventninger om arbeid med kvalitet. Stortingsmelding nr 18 (2014–2015) *Konsentrasjon for kvalitet* ble fulgt opp av endring i universitets- og høyskoleloven i 2016 og endring i KDs studiekvalitetsforskrift og NOKUTs

studietilsynsforskrift (vedtatt 9. februar 2017). Endringene er fulgt opp i NTNUs krav og veiledninger innenfor vårt kvalitetssystem og setter strengere krav til etablering av studietilbud. Alle studietilbud skal tilfredsstille den nye studietilsynsforskriften innen utgangen av 2018.

Stortingsmelding nr 29 (2016-2017) Perspektivmeldingen 2017 tydeliggjør behovet for en mer effektiv og målrettet offentlig ressursbruk for å trygge velferdsstaten. Her understrekes betydningen av styrket kompetanse og investeringer i utdanning, forskning og innovasjon. Perspektivmeldingen 2017 sett sammen med *Stortingsmelding nr 27 (2016-2017) Industrien – grønnere, smartere og mer nyskapende* og de nevnte stortingsmeldinger på utdanningsområdet underbygger viktigheten av NTNUs pågående arbeid med å heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering.

Mye av det internasjonale bakteppet for det økte fokuset på kvalitet og samfunns- og arbeidslivsrelevans ligger i Norges internasjonale forpliktelser nedfelt i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*, som ble revidert i 2015. Her ble det blant annet fastsatt et nytt krav i ESG om at representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksterne sakkyndige skal trekkes inn i institusjonenes evalueringsarbeid. Dette avspeiler seg godt i de nevnte nasjonale styringsdokumenter og NTNUs tilknyttede institusjonelle verktøy og prosesser innenfor vårt kvalitetssystem, f.eks. NTNUs veiledning for periodiske evalueringer av studieprogram.

2. Rektors foreløpige forslag til endringer fra 2018/19

For å lykkes med denne kvalitetshevingen gjennom økt faglig integrasjon og samordning gjennomføres nå et omfattende og stegvis studieplanarbeid. Forslagene for 2018/19 og de påfølgende år fra 2019/20 i utviklingsplanen må ses i nær sammenheng. Felles grunnnemner i oppstart av studieløpene innenfor parallelle studietilbud, som ved våre ingeniørutdanninger og helsefagutdanninger, må utvikles før programmene eventuelt kan sammenslås. En slik stegvis utvikling er også mest hensiktsmessig i forhold til de nye ordningene for fellesemner og felles emnestørrelse fra 2019/20. Det vil ikke være formålstjenlig med store studieplanomlegginger to år på rad.

Rektor er i dialog med fakultetene om deres forslag til endringer i 2018. De forslag som er under diskusjon presenteres fakultetsvis videre i saken. Rektor ber styret om innspill og synspunkt på forslagene og hvordan disse vurderes i forhold til NTNUs strategi.

2.1 Fakultet for arkitektur og design - AD

AD foreslår ingen konkrete endringer i sin studieportefølje fra 2018/19.

2.2 Det humanistiske fakultet – HF

Opprettelse (Master)
Music, Communication and Technology (MCT)

HF foreslår å opprette et nytt toårig internasjonalt masterprogram innenfor musikkteknologi i samarbeid med Universitetet i Oslo; MCT.

Rektor ser flere strategiske fordeler med det nye studieprogrammet i musikk, kommunikasjon og teknologi. Programmet har høye ambisjoner og kopler sammen to sterke og komplementære fagmiljø ved UiO og NTNU. HF har tro på at dette vil bli et studieprogram med svært god kvalitet og at det vil tiltrekke seg gode studenter. Koplingen mellom kognisjon, teknologi og humaniora er nyskapende, det samme er de innovative læringsformene som skal anvendes og de planlagte læringsarealene. Samarbeidet med UiOs fagmiljø, som nylig har blitt Senter for fremragende forskning (SFF), vil være stimulerende for vårt solide fagmiljø (som ikke er så stort) og det potensielle samarbeidet fremstår som en form for forsterket master. Fakultetet ønsker dialog med rektoratet om gradstypen. Dette vil bli avklart innen den endelige

behandlingen i høst, men det ligger an til at dette studietilbudet vil bli foreslått opprettet som en fellesgrad mellom NTNU og UiO. HF's innstilling er at programmet ikke skal erstatte dagens masterprogram i musikkteknologi (forkortet «MMUST»), da dette sammenlignet med det nye legger større vekt på skapende, kunstnerisk arbeid i form av musikkproduksjon, lyddesign, utøving, komposisjon eller lydkunst. Fagmiljøene ved HF vil også samarbeid med fagmiljø ved Institutt for elektroniske systemer ved IE-fakultetet. Studieprogrammet er innovativt ved at en vektlegger et nyskapende pedagogisk opplegg der en utnytter utfordringen ved å være delt på to campuser gjennom utstrakt bruk av audiovisuell kommunikasjon, nettbaserte læringsressurser, “omvendt klasserom” og problembasert læring. Videre legges det opp til et utstrakt eksternt samarbeid med relevant næringsliv som for eksempel Telenor samt Cisco og Uninett, og der det foreligger intensjonserklæring fra de to sistnevnte. Videre er det flere aktuelle næringslivspartnere framover.

HF har vedlagt intensjonserklæring fra Institutt for musikkvitenskap ved UiO og Institutt for elektroniske systemer (IES) ved Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk (IE) der IE-dekanen bekrefter og støtter IES-instituttets deltakelse. Studieprogrammet er et godt eksempel på både innovasjon og god ressursutnyttelse ved så vel tverrfakultært og tverrinstitusjonelt samarbeid som nært samvirke med relevant arbeidsliv.

Bachelor- og masterprogrammet i fonetikk

Bachelor- og masterprogrammet i fonetikk har over lengre tid slitt med lave studenttall, frafall og svak gjennomstrømming. HF er i dialog med rektor om eventuelt å fryse opptak i 2018/19, og vurderer bærekraften i dette studietilbudet på sikt. Det vurderes også om en større studieplanomlegging med sikte på kvalitetsheving ved gjennomgang av faginnhold, faglig nivå og lærings- og vurderingsformer samt tydeliggjøring av arbeidslivsrelevansen og forventet læringsutbytte kan endre søkergrunnlag og gjennomføring. HF's styre vil diskutere saken i juni.

Andre endringer

Endring av tittel på masterprogrammet i kunst og politikk fra «kunst og politikk» til «kunsthistorie», i tråd med fakultetets anbefaling.

2.3 Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk – IE

Mulig opprettelse (Master)
MSc in Offshore Renewable Energy (MORE)
MSc in Security and Cloud Computing (SECULO)
Mulig videreføring (Master)
MSc in Colour in Science and Industry (COSI)

To mulige opprettelser og en eventuell videreføring av disse tre internasjonale 2-årige masterprogrammene som alle er Erasmus Mundus Joint Master Degrees under Erasmus Plus. Rektor godkjente søknadsdeltakelsene i februar i forkant av den eksterne søknadsfristen til EU. Opprettelse av programmene avhenger av at konsortiesøknadene blir imøtekommet i EU. Dette blir avklart i løpet av i sommer. Deltakelse i Erasmus-programmene er et nedfelt mål i NTNUs internasjonale handlingsplan/IH som et ønsket strategisk tiltak.

2.4 Fakultet for ingeniørvitenskap – IV

Opprettelser	Nedleggelser
Bachelor i ingeniørfag, Geomatikk (Gjøvik)	Bachelor i geomatikk (BGEO)(Gjøvik)

Bachelor i geomatikk gjennomfører siste opptak 2017 og foreslås nedlagt fra 2018/2019, mens Bachelor i ingeniørfag, Geomatikk foreslås opprettet fra 2018/2019. Omarbeidingen av utdanningen må ses som en del av NTNUs samlede porteføljeutvikling med hensyn til ingeniørutdanningene, og er en tilpasning i

tråd med anbefalinger fra arbeidsgruppen Faglig integrasjon – teknologi.

Mulig opprettelse (Master)
MSc - Erasmus Mundus Master's Programme in Industrial Ecology (MIND+)
Mulig videreføring (Master)
MSc - Coastal and Marine Engineering and Management (CoMEM)

Begge disse er Erasmus Mundus Joint Master Degrees under Erasmus Plus. Rektor godkjente søknadsdeltakelsene i februar i forkant av den eksterne søknadsfristen til EU.

Sammenslåing og navneendring (Master)	Nytt navn (Master)
MSc - Petroleum Engineering (MSG1)	MSc in Petroleum Engineering and Geosciences
Nedlegges	
MSc - Petroleum Geosciences (MSG2)	

MSG1 Petroleum Engineering og MSG2 Petroleum Geosciences slås sammen til ett program, MSc in Petroleum Engineering and Geosciences, med opptak direkte til studieretning. Dette utløser formell nedlegging av ett program og videreføring av førstnevnte.

Nedleggelser
Bachelor i bærekraftige byggeprosesser (BBYGL) (Gjøvik)
Master in Sustainable Manufacturing, Deltid (MSUMA-D)
Master i Skipsdesign, Deltid (852MDELT)
Master i Skipsdesign, Erfaringsbasert Deltid
Master i produkt og systemdesign, Deltid
Master i produkt og systemdesign, Erfaringsbasert Deltid

Deltidsstudium kan registreres på individuell studierett, og utdanningsplaner tilpasses individuelt ved behov. Dette medfører nedleggelse av fem deltidspprogrammer (rene parallelle deltidsvarianter) på masternivå.

Endringer på studieretningsnivå

Master bygg- og miljøteknikk (2-årig) får direkte opptak til studieretninger, og programmet får en ny studieretning; «Digitalisering av byggeprosesser» i Gjøvik, også med opptak direkte til retning.

MSc in Sustainable Manufacturing endrer opptakskrav og organiserer programmet i to studieretninger (felles opptak).

Master i Geologi får en ny studieretning, Geometallurgi, med opptak direkte til retning

2.5 Fakultet for medisin og helsevitenskap – MH

Opprettelse	Nedleggelse
Master i folkehelse (2-årig)	Master i gerontologi
	Master i helsefremmende lokalsamfunnsarbeid
	Master i helsevitenskap

Studieprogrammet er en samordning av dagens master i gerontologi (Gjøvik), master i helsefremmende lokalsamfunnsarbeid (Gjøvik), master i helsevitenskap (Trondheim) og master i klinisk helsevitenskap – studieretning anvendt klinisk forskning (Trondheim). Studieprogrammet vil ha tre studieretninger, og undervises ved flere studiesteder.

Opprettelse	Nedleggelse
Erfaringsbasert master i psykisk helse	Master i barn og unges psykiske helse
	Master i psykisk helsearbeid

Studieprogrammet er en samordning av dagens master i barn og unges psykiske helse og master i psykisk helsearbeid (begge Trondheim). Dette vil være en erfaringsbasert master med en fleksibel oppbygging, der man kan ta emner enkeltvis (som videreutdanning) eller en full grad. Programmet vil ha studieretninger i barn og unges psykiske helse og barnevern, psykisk helsearbeid og (på sikt) miljøterapi.

Navneendring (Master)	Nytt navn(Master)
MSc in Public Health	MSc in Global Health

Studieprogrammet endrer navn fra Public Health til Global Health. Dette er mer dekkende for studieprogrammets innhold, og vi unngår navne-forvirring med det norskspråklige masterprogrammet i folkehelse.

Endring på studieretninger og navneendringer

Under masterprogrammet i klinisk helsevitenskap nedlegges studieretningen anvendt klinisk forskning legges ned. Studieretningene fedme og helse samt smerte og palliasjon beholdes.

2.6 Fakultet for naturvitenskap – NV

Sammenslåing og navneendring	
Opprettes (Master)	Nedlegges (Master)
MSc in Ocean Resources	MSc - Marine Coastal Development (MSMACODEV)
	MSc - Aquatic Food Production (MSAQFOOD)

Det 2-årige internasjonale masterprogrammet Aquatic Food Production – Safety and Quality nedlegges fra og med 2018/19, da det har vært svært lav søkning til dette studiet i avtaleperioden som nå er utgått. Emnene opprettet i forbindelse med Aquatic Food Production rekrutterer imidlertid godt, og tilbudet integreres i Marine Coastal Development-programmet. Fakultetet ser det ikke som ønskelig å fortsette det nordiske samarbeidet om Aquatic Food Production i nåværende form. Navneskiftet for masterprogrammet Marine Coastal Development til Ocean Resources vil blant annet føre til at programmet blir bedre koplet til den strategiske satsingen i NTNU Ocean. Nytt navn gjenspeiler bedre den faglige profilen og tverrfagligheten i programmet, og favner også bredere enn det gamle navnet.

2.7 Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap – SU

Opprettelse	Nedleggelse
Erfaringsbasert master i skoleledelse – 90 studiepoeng	Master i skoleledelse – 120 studiepoeng

Studenter og skoleeiere har gitt uttrykk for at reduksjon i studietiden vil øke interessen og muligheten til å gjennomføre et slikt studium. Dette anses følgelig som en nødvendig tilpassing til målgruppen.

Sammenslåing og navneendring	
Nedlegges	
Master in Development studies, specialising in Geography (MDEV)	
Endrer navn (Master)	
MSc in Globalisation	MSc in Globalisation and Sustainable Development

Master in Development studies, specialising in Geography er populært hos og dels beregnet på studenter

fra land i sør. Sterk reduksjon i søkertallene etter at kvoteprogrammene ble nedlagt. Studieprogrammet legges ned og relevante element legges inn i studieprogrammet MSc in Globalisation and Sustainable Development.

Endringer på studieretningsnivå

Studieretningen førskolepedagogikk innenfor master i pedagogikk legges ned. Samarbeid med Dronnings Mauds Minne Høgskole (DMMH) var utgangspunktet og grunnlaget for denne studieretningen. DMMH får eget masterprogram og grunnlaget er dermed borte.

Kunst og håndverk som studieretninger innenfor femårig masterprogram opprettes i grunnskolelærerutdanning, 1-7. trinn og femårig masterprogram i grunnskolelærerutdanning, 5.-10. trinn. Her er det avtale med AD-fakultetet om utviklingssamarbeid på sikt.

2.8 Fakultet for økonomi – ØK

Opprettelse	Nedleggelse
Master i regnskap og revisjon	Bachelor i regnskap og revisjon

Nedleggelse av bachelor i regnskap og revisjon henger sammen med opprettelse av master i regnskap og revisjon på grunn av planlagte endringer i krav til utdanning for kandidater som søker godkjenning som Statsautorisert revisor. Kandidater med denne bachelorgraden og som i tillegg har 3 års praksis og består praksisprøve har til nå kunnet søke godkjenning som *registrert revisor*. Men denne tittelen er altså nå på vei ut, i henhold til forventet forslag i NOU som kommer i juni 2017. Kandidater med mastergrad i regnskap og revisjon og som i tillegg har tre års praksis og består praksisprøve, kan søke Finanstilsynet om godkjenning som *statsautorisert revisor*. Fakultetet ønsker nå å opprette en ny master i regnskap og revisjon (MRR) for å tiltrekke seg denne studentgruppen. Utdanning for studenter som fortsatt ønsker å bli *autorisert regnskapsfører* vil fortsatt bli ivaretatt i bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon (BØA). Den nye masterprogrammet (MRR) er tenkt å ha en teknologisk vinkling. Økonomifakultetet har derfor inngått avtale med IE-fakultetet om leveranse av obligatoriske og valgfrie emner i studieprogrammet.

Nedleggelse
Bachelor i politisk økonomi

Nedleggelse av bachelor i politisk økonomi kommer som et resultat av lav gjennomstrømming over tid.

Navneendring	Nytt navn
Master of Science in International Business	Master of Science in International Business and Marketing/siviløkonom

Utdanningsinstitusjoner med rett til å tildele mastergrad i økonomiske og administrative fag kan i henhold til nasjonal gradsforskrift gi den beskyttede tittelen siviløkonom (siv.øk.) som tilleggsbenevnelse på vitnemål. Vårt økonomifakultet har dette studieprogrammet i Ålesund, og det legges her opp til endringer i studieplan og forventet læringsutbytte slik at dette studieløpet vil kvalifisere til bruk av denne sidetittelen. Denne studieplanendringen skjer i samsvar med plan for toårig masterstudium i økonomi og administrasjon vedtatt av Universitets- og høgskolerådets (UHRs) Nasjonalt råd for økonomisk-administrative fag (NRØA) i juni 2016. Vi regner med at denne omleggingen vil kunne tiltrekke flere norske studenter til studiet. Hvordan denne sidetittelen eksakt skal framkomme på vitnemålet vil bli avklart i tilknytning til særskilt sak om gradsbenevnelser.

3. Treårig plan for studieporteføljeutvikling

Arbeidet med utvikling av studieprogramporteføljen vil bli fulgt opp i dialog med KD gjennom utviklingsavtalen. Fra studieåret 2019/2020 vil det foreslås ytterligere endringer som følge av fusjonen. Gjennom arbeid med faglig integrasjon i 2016 ser vi at det er spesielt innen områdene teknologi, IKT og helsefagutdanninger det planlegges endringer i den neste treårsperioden. I tillegg vil det være spesielt viktig for NTNU å følge opp utviklingen av den nye 5-årige grunnskolelærerutdanningen som starter opp i 2017. I dette arbeidet vil SU-fakultetet ved institutt for lærerutdanning (ILU) ha et særskilt ansvar for oppfølging av den videre faglige integrasjon innen lærerutdanningene.

Teknologiområdet

Rektor vil i løpet av 2018 nedsette en virksomhetskomite som ser på alle teknologistudiene ved NTNU og legger grunnlaget for neste generasjons studietilbud. Dette vil være et meget omfattende arbeid med et langt framtidsperspektiv.

Bachelor - Ingeniørutdanningene

Når det gjelder våre treårige rammeplanstyre ingeniørutdanninger har vi flere parallelle program i alle våre tre campusbyer, og disse hører til ulike fakulteter. Forvaltningsutvalget for ingeniørutdanningen (FUI) har en sentral koordinerende rolle for å følge opp den faglige integrasjonen på dette utdanningsområdet. FUI legger sammen med IE, IV og NV her opp til en felles, stegvis utvikling. Forvaltningsutvalget har hatt 4 arbeidsgrupper for å effektivisere arbeidet med faglig integrasjon av de 24 ingeniørutdanningene ved NTNU. Arbeidsgruppene har hatt representasjon fra alle 3 universitetsbyene og alle 3 fakultetene. Disse har utviklet forslag til felles emnebeskrivelser for det den nasjonale rammeplanen for disse studiene definerer som fellesemner, samt for enkelte programemner der FUI vurderer det som hensiktsmessig å forsøke å hente ut gevinst av fusjonen. NTNUs nye fellesemneordning (ex. phil. og områdeemne) vil være på plass til studieåret 2019/20. Det vil også felles emnestørrelse, men dette er ennå ikke avklart for dette studieområdets vedkommende som har en nasjonal rammeplan som per i dag setter krav om en emnestørrelse på 10 studiepoeng. Samlet innebærer dette at FUI og de tre fakultetene legger opp til en felles innføringsplan for samordning av ingeniørprogrammene som muliggjør en sammenslåing av parallelle ingeniørprogram fra 2019/20.

Master – sivilingeniørutdanningen m.v.

FUS har en sentral koordinerende rolle her. Det gjøres en del endringer fra 2018/19. Dette blant annet ved samordning av noen parallelle toårige masterprogram. Videre ved at noen parallelle deltidsstudier legges ned der det finnes ordinære heltidstilbud. Dette fordi deltidsstudium kan registreres på individuell studierett, og utdanningsplaner tilpasses individuelt ved behov.

Flere fakulteter ser i løpet av treårsplanen for seg ytterligere samordninger og eventuelle sammenslåinger av en del toårige masterprogram på teknologiområdet. Dette gjelder også for tilstøtende toårige internasjonale og toårige norske masterprogram. Rektor tar sikte på å fremme en særskilt styresak i løpet av høsten 2017 angående NTNUs bruk av gradsbenevnelser og tilleggsbenevnelser. Denne vil kunne gi et økt handlingsrom for disse ytterligere samordninger og eventuelle sammenslåinger. I stedet for mange parallelle og tilstøtende program som ofte har få studenter, så er det ønskelig med flere mer generiske studieprogram. Like fullt vil der være en del studieprogram som vil måtte ha en relativt beskjeden studentmengde. Dette er ofte internasjonale samarbeidsprogram som på grunn av regelverk og sin karakter i form av sammensetninger av ulike institusjoners bidrag til et unikt program må etableres som særskilte program. Noen av disse er også av temporær varighet. Siden disse programmene anses å være av viktig strategisk betydning ut fra den faglige merverdi de medfører, så gir det en større aksept for at de kan ha relativt moderate studentantall.

3.1 Fakultet for arkitektur og design – AD

AD-fakultetet ønsker så snart som råd innenfor kommende treårsperiode å etablere et nytt femårig studietilbud innenfor bærekraftig byplanlegging. Fakultetet ber imidlertid i denne sammenheng om at NTNU melder inn behov til KD om nye fullfinansierte studieplasser til dette. AD ønsker ikke å legge ned eller begrense noen av sine eksisterende studietilbud. Fakultetet anfører at det ikke har økonomi til å bære kostandene til dette innenfor sin basisbevilgning i henhold til NTNUs gjeldende rammefinansieringsmodell (RFM) fram til resultatbevilgningene slår inn. AD anfører at uten finansiering av nye plasser så vil det planlagte studietilbudet generere et underskudd på 1,3 mill. hvert år, ved full kapasitet. Rektor vil drøfte dette nærmere med AD-fakultetet. Dette forslaget må også vurderes nærmere i forhold til fakultetets eksisterende toårige masterprogram i fysisk planlegging.

AD – Planer om endringer i studieporteføljen fra 2019/20 og framover

AD fortsetter å utrede følgende muligheter videre i utviklingsperioden:

- Kunstproduksjon. Etter initiativ fra KORO – Kunst i offentlige rom har AD startet et arbeid med å utvikle en utdanning for kunstprodusenter. Fakultetet har ennå ikke funnet en ferdig form for å ivareta dette utdanningsbehovet, men for øyeblikket samarbeides det mot fagmiljø innen musikk for å vurdere et felles opplegg tentativt med Musikk som vertskap. Det er ikke etablert noen avtale om dette på fakultets eller instituttnivå.
- Fakultetet har inngått en intensjonsavtale om samarbeid om elementer i utviklingen av fagfordypningen i kunst og håndverk i grunnskolelærerutdanningen framover. Denne fagfordypningen etableres under grunnskolelærerutdanningene ved SU fra 2018/19, jf. 2.7.
- Masterprogram i tradisjonsbåtbygging. Fakultetet har sagt seg interessert i et samarbeid med Universitetet i Tromsø/Norges Arktiske Universitet (UiT/NAU) om utviklingen av et slikt program. Imidlertid ser vi at det er avgjørende at vårt eget fagmiljø tilknyttet bachelorprogrammet i tradisjonelt bygghåndverk og teknisk bygningsvern, finner sin plass, integreres og konsolideres ved fakultetet. Arbeidet mot UiT/NAU vil bli gjenopptatt når dette er bedre avklart.

3.2 Det humanistiske fakultet - HF

Sentralt i HF's treårsplanlegging for porteføljearbeidet er at vi skal styrke gode og profilerte studieprogram, oppnå økt gjennomstrømming og redusert frafall i program og emner gjennom målrettede tiltak samt at vi gjennom det systematiske kvalitetsarbeidet skal bidra til sterkere sammenheng i studieprogrammene, særlig på bachelor. Studietilbudet vårt skal være relevant for arbeidslivet, og blant tiltakene i målperioden er etablering og oppbygging av et senter for faglig kommunikasjon i arbeidsliv og høyere utdanning (akronym "SEKOM). HF vil bidra inn i faglig integrasjon og skal utnytte de muligheter fusjonen gir til å samarbeide på tvers av NTNU. Internasjonaliseringen skal styrkes blant annet gjennom at vi skal legge til rette for økt studentmobilitet. Porteføljeutviklingen skal dessuten reflektere forskningen og den kunstneriske virksomheten ved fakultetet.

En generell tendens i HF's studieprogramportefølje er økt grad av digitalisering. Søknader til fakultetet om strategiske satsinger viser at digitalisering i stadig større grad understøtter undervisningen. Dette kommer til uttrykk for eksempel gjennom «flipped classroom», hvor forelesninger er digitalisert og kan strømmes, mens undervisningen brukes til seminar og dialog. Vi ser også at språkfagene jobber med å utnytte teknologien til bruk i ferdighetstrening, som for eksempel selvrettende oppgaver og begynnervurs på lavere grad i fremmedspråk ved semesterstart. I tillegg har fakultetet viet oppmerksomhet til instituttenes viktigste tiltak for målrettet å øke gjennomføringen og redusere studentfrafall sett i forhold til de enkelte studieprogrammene og en stadig mer sammensatt studentgruppe.

HF – Planer om endringer i studieporteføljen fra 2019/20 og framover

HF fortsetter å utrede følgende mulige nye studietilbud for eventuell oppstart tidligst fra høsten 2019:

- Mastertilbud i tegnspråk og tolk
- Årsstudium i produsentkunnskap
- Studietilbud i Responsible Research and Innovation
- Erfaringsbasert master i energi-, miljø- og klimaarbeid/klimaledelse) (i samarbeid med Institutt for økonomi- og teknologiledelse (IØT) ved Fakultet for økonomi)
- Mastertilbud i faglig kommunikasjon

3.3 Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk - IE

Fakultetet arbeider for tiden med innspill til strategiprosessen ved NTNU og fakultetets egen detaljerte strategiplan vil utvikles i etterkant av denne. Det pågående arbeidet følger prinsipper som delvis viderefører den strategi som det gamle IME-fakultetet fulgte, og følger forøvrig de retningslinjer som de faglige integrasjonsrapportene beskriver. Porteføljen skal være robust og fleksibel med tanke på den faglige og teknologiske utviklingen innenfor fakultetets kjerneområder, som en hovedregel skal studieprogrammene ha et tilstrekkelig studentvolum. Programmene skal være distinkte, enten når det gjelder faglig innhold eller de behov de skal dekke i arbeidsmarkedet. Den skal framstå som ryddig og være kommuniserbar til studiesøkende og til relevant arbeidsliv, spesielt innebærer dette at parallelle studietilbud skal der det er mulig samles i ett felles studieprogram, også på tvers av studiesteder. Studier på bachelor- master- og ph.d.-nivå skal prioriteres på samme nivå når det gjelder ressursbruk og studiekvalitet. Det skal spesielt vektlegges at studieprogrammene oppfyller studietilsynsforskriftens krav til studietilbudet, fagmiljø og det systematiske kvalitetsarbeidet. På samme måte som de gradsgivende utdanningene er forkursene en prioritert del av virksomheten. EVU-porteføljen skal styrkes og videreutvikles. Internasjonale samarbeidsprogrammer som for eksempel Erasmus+ er å betrakte som strategiske satsinger og vil være en del av fakultetets internasjonaliserings-planer. De vil ikke være underlagt samme krav til studentvolum. Fleksible utdanninger som enten kan være avsluttende med grad, eller mulig å bygge videre på.

IE – Planer om endringer i studieporteføljen fra 2019/20 og framover

- Slå sammen de tre 3-årige rammeplanstyrte dataingeniørutdanningene på Kalvskinnet, på Gjøvik og i Ålesund til et felles studieprogram med opptak til spesifisert studiested. Oppstart studieåret 2019/20.
- Slå sammen de fire 3-årige rammeplanstyrte Elektroingeniørutdanningene på Kalvskinnet (1), på Gjøvik (1) og i Ålesund (2) til i et felles studieprogram med opptak til spesifisert studiested. Oppstart studieåret 2019/20.

3.4 Fakultet for ingeniørvitenskap - IV

Master

Fakultetet vil jobbe mot å gjøre om de 2-årige norske masterprogrammene til generiske internasjonale program, hvor flere av dagens internasjonale program kan inngå, forutsatt at programmene faglig sett kan samles under samme program. Fakultetet vil også arbeide med etablering/samordning av masterprogrammer mellom sine studiesteder.

Bachelor

Fakultetet vil fortsette arbeidet med faglig integrasjon på tvers av campus og utvikle studieprogram med faglige spesialiseringer i de ulike byene. Fakultetet vil også arbeide videre med samordning mellom rammeplanstyrte- og ikke rammeplanstyrte programmer fremover.

Etter- og videreutdanning

Fakultetet vil etablere en egen master i teknologi for styring og koordinering av sin satsing på EVU. Samordning av tilbud både på emne-, årsstudier og programmer, på alle studiesteder, vil omfattes av denne og nødvendig robust styringsstruktur skal etableres.

IV – Planer om endringer i studieporteføljen fra 2019/20 og framover

- Under forutsetning av løsning av gradsstruktur og –benevnelse (tildeling av siv.ing.-tittel), foreslås 2-årig master i bygg- og miljøteknikk gjort om til et internasjonalt program fra 2019/2020
- Undervannsteknologi vurderes nedlagt fra 2019/2020, eventuelt tilpasset og lagt inn som en retning i Produktutvikling og produksjon.
- IV har startet opp et prosjekt for å samordne dagens 7 bachelorprogram innen bygg, maskin og fornybar energi i Ålesund, Gjøvik og Trondheim, til 3 studieprogram.

3.5 Fakultet for medisin og helsevitenskap - MH

MH har etter fusjonen en omfattende portefølje av helsefaglige utdanninger. Studieprogrammene har gjennomgående gode søkertall og høy faglig kvalitet. Fakultetet har startet en prosess med å samordne og effektivisere studieprogram- og videreutdanningsporteføljen. De største endringene er planlagt fra 2019/2020, men fakultetet tar sikte på å samordne noen av masterprogrammene allerede fra 2018/2019. Selv om MHs hovedfokus i de nærmeste årene er samordning, videreutvikling og konsolidering av dagens studieprogram, kan det også bli aktuelt å utvide porteføljen innenfor noen områder der samfunnet generelt og helsetjenesten spesielt etterspør kompetanse. Fakultetet er i tett dialog med spesialist- og kommunehelsetjenesten for å kartlegge behovene. Fakultetet har en svært omfattende portefølje av emner i vitenskapsteori, statistikk og kvalitativ metode. Det er startet et arbeid med å samordne disse. Dette vil sannsynligvis gi økt faglig kvalitet og gi økt effektivitet.

MH – Planer om endringer i studieporteføljen fra 2019/20 og framover

Bachelor

- Ergoterapi: samordning av dagens to bachelorprogram i hhv Gjøvik og Trondheim. Implementeres 2019/2020
- Radiografi: samordning av dagens to bachelorprogram i hhv Gjøvik og Trondheim. Implementeres 2019/2020
- Sykepleie: samordning av dagens tre bachelorprogram i hhv. Gjøvik, Trondheim og Ålesund. Implementeres 2019/2020
- Prehospitalt arbeid (ambulansefag): Mulig ny bachelor i Gjøvik (og på sikt evt. Trondheim og/eller Ålesund). Tidligst 2020/2021

Master

- «Aktivitet, trening og bevegelse»: Samordning av dagens tre masterprogram i aktivitet og bevegelse, bevegelsesvitenskap og Exercise Physiology. Implementeres 2019/2020
- Klinisk sykepleie: Samordning av dagens masterprogram i (avansert) klinisk sykepleie i Gjøvik og Ålesund og videreutdanninger i anesthesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleie i alle tre studiebyer. Implementeres 2019/2020
- Klinisk ernæringsfysiologi: Ny 5-årig master som er under utredning. Tidligst 2020/2021
- Anvendt medisinsk teknologi: Mulig ny master. Samordning av eksisterende tilbud i medisinsk MR-avbildning og ultralyd, i tillegg til nytt innhold. Tidligst 2020/2021
- Helselogistikk og helseledelse: Mulige nye studietilbud. MH vil gå i dialog med Fakultet for økonomi om dette. Tidligst 2019/2020.

3.6 Fakultet for naturvitenskap - NV

De foreslåtte endringene er i tråd med anbefalingene fra arbeidsgruppene for faglig integrasjon for de studieområdene fakultetet tilbyr, og det gamle NT-fakultetets tidligere planer for porteføljeutvikling. Studietilbudet ved fakultetet skal være bærekraftig på sikt, og det er ikke ønskelig å opprettholde studieprogram med lav rekruttering.

NV – Planer om endringer i studieporteføljen fra 2019/20 og framover

- Eventuell sammenslåing av årsstudiene i Trondheim, Bioteknologi og kjemiingeniørfag og Biologi og kjemi, realfag.
- Sammenslåing av bioingeniørstudiene i Trondheim og Ålesund.
- Eventuell sammenslåing av 2-årige masterstudier i materialteknologi.
- Evt. sammenslåing av Master i mat og teknologi og MSc in Ocean Resources. Tilbudet i Master i mat og teknologi tas inn i MSc in Ocean Resources.
- Eventuell sammenslåing av 2-årige masterstudier i kjemiteknikk og polymerteknologi. Tilbudet i MSc in Polymer Technology tas inn i MSc in Chemical Engineering.

3.7 Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap - SU

Studieporteføljen ved fakultet har generelt god bærekraftig og det er god søkning. For mange av studieområdene forventes det derfor ingen større endringer, men mindre justeringer og tilpassinger. Det arbeides med å øke studiekvaliteten og god studieprogramledelse er sentral i den forbindelse. Periodiske evalueringer og strategiske bemanningsplaner vil være sentralt for å kunne tilpasse seg ny tilsynsforskrift.

Institutt for sosialt arbeid og Institutt for lærerutdanning er mest berørt av fusjonen og det utredes muligheter for å slå sammen hele eller deler av studieprogram, opprette fellesemner, utveksling av emner og felles undervisning. Dette vil få konsekvenser for programporteføljen og innholdet i studiene ved disse instituttene. Dette må ses i forhold til at SU-fakultetet ved Institutt for lærerutdanning (ILU) er ansvarlig for den femårige grunnskoleutdanningene for 1.-7. og 5.-10 årstrinn som starter opp studieåret 2017/19 med fagfordypningene norsk, matematikk, engelsk, naturfag, samfunnsfag, KRLE (Kristendom-, religion, livssyn og etikk), Kroppsøving, Musikk, Spesialpedagogikk, Profesjonspedagogikk. Fra 2018/19 starter fagfordypning i kunst- og håndverk. Jf. akkrediteringsvedtak om dette ved S-sak 62/2016.

Videreutdanning er en sentral og integrert del av studiene ved fakultetet. Det er forventet at tilbudet innenfor skole og ledelse/organisasjon vil fortsette å øke i omfang og bredde. Det er også et mål at det skal tilbys videreutdanning innenfor andre fagområder. Dette innebærer at det må opprettes ny erfaringsbaserte masterprogram, studieretninger/spesialiseringer innenfor eksisterende program og årsstudier.

3.8 Fakultet for økonomi - ØK

Samlet mener Fakultet for økonomi at dagens portefølje er relevant for arbeidslivet og populær blant studentene. Fakultetet har utarbeidet en omfattende plan for den langsiktige utviklingen i porteføljen. Planen ligger vedlagt saken. I og med at fakultetet er nyopprettet har vi ennå ikke vedtatt en strategi. Planen må derfor oppdateres løpende.

ØK – Planer om endringer i studieporteføljen fra 2019/20 og framover

- EiT inn i alle masterprogram ved fakultetet. Start studieåret 2018/2019, men implementering suksessivt.
- Felles bachelorprogram i økonomi og administrasjon. Første opptak til studieåret 2019/2020
- Samordning av bacheloremner.
- Implementering av ex. phil, områdeemne og felles studiepoenglogikk; fra og med studieplanen 2019/2020.
- Utvikling av årsstudier. Tidligst oppstart studieåret 2020/2021
- Samarbeid om utvikling av sivilingeniørutdanningen. Løpende deltakelse i FUS
- Tilbud til innreisende utvekslingsstudenter. Koordinerte emnepakker fra og med studieåret 2018/2019

4. NTNU studieportefølje i et kvalitetsperspektiv

Stortingsmeldingen *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* og nylig vedtatte studiekvalitetsforskrift og studietilsynsforskrift innebærer en dreining fra fokuset på kvalitetssystem i høyere utdanning til utvikling av en kvalitetskultur. Studietilsynsforskriften sier at «institusjonens kvalitetsarbeid skal være forankret i en strategi og dekke alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten på studentenes læringsutbytte.» Dette betyr at NTNU må benytte rommet som gis til selv å definere hva som er vesentlige områder for kvalitet i studentenes læringsutbytte. Dette må ses i nær sammenheng med at NTNU ifølge utviklingsavtalen med KD i løpet av avtaleperioden skal definere en kvalitetsstandard for studieporteføljen gjennom å utvikle og få vedtatt en politikk for studieporteføljeutviklingen ved NTNU. Kvaliteten i porteføljen ved utgangen av avtaleperioden skal vurderes opp mot kvalitetskravene definert i politikken.

Det er svært mange studietilbud i Norge både innen bachelor og masterutdanninger. NTNU alene vil høsten 2017 ta opp nye studenter til rundt 350 studieprogram. Rektors foreløpige forslag til endringer i studieporteføljen fra og med studieåret 2018/19 innebærer at 20 studieprogram legges ned og 7 studieprogram opprettes, hvilket gir en netto reduksjon på 13 studieprogram. I realiteten innebærer ikke dette at fagmiljø legges ned, men flere fagmiljø samarbeider om samme studietilbud. Dette er en ønsket utvikling, som gir mer robusthet i fagmiljøet og medfører at tilbudet i studieprogrammet blir mer generelt. Det er tidlig å estimere endringer i antall program for 2019/20. Prognosen for reduksjon av antall program innen ingeniør- og helsefag utdanninger tilsier en ytterligere netto reduksjon på omkring 15 program. Antallet toårige masterprogram har økt siden innføring av kvalitetsreformen. Det diskuteres i dag at dette antallet er for høyt både nasjonalt og på NTNU. Rektor ser mulighet for å redusere antallet program innen teknologiområdet, allerede fra 2019/2020. Rektor ser fram til anbefalinger om utvikling av teknologiområdet generelt som vil komme som resultat av den nevnte virksomhetskomiteen.

De foreliggende treårige planene for studieporteføljeutviklingen er et meget godt utgangspunkt for rektors videre dialog med fakultetene i henhold til virksomhetsmålet i NTNUs utviklingsavtale med KD om at vi skal heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering. Studieporteføljeutviklingen ved NTNU har fokus på kvalitet og relevans. De foreløpige forslagene for 2018/19 og de videre planene for 2019/20 underbygger dette. Rektor ber i tråd med dette om styrets støtte til å følge opp utviklingsavtalen med KD og fakultetenes langsiktige planer for utvikling av studieporteføljen.

Lenker:

- [Fakultetenes innsendinger - Hoveddokumentene](#)

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Utdanning for flyktninger

Tilråding:

1. NTNU oppretter kompletterende utdanning i realfag og teknologi for flyktninger på 60 studiepoeng i løpet av studieåret 2017/18 ved IE-fakultetet.
 2. Rektor får myndighet til å vedta opptakskrav og rangering.
 3. Dersom det åpnes for unntak fra norskkravet ved opptak, og gis norskopplæring underveis, skal det inngås en forpliktende avtale mellom HF og IE-fakultetet.
-

1. Bakgrunn

KD har bedt Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) og NTNU om å samarbeide om å utvikle et kompletterende studietilbud for flyktninger. Selv med godkjent utdanning fra hjemlandet kan flyktninger mangle nødvendig kompetanse til å komme seg inn på det norske arbeidsmarkedet. Dette er en stor utfordring for den enkelte, men også for samfunnet. For å øke sannsynligheten for å lykkes på arbeidsmarkedet utvikles det et studietilbud som er spesielt tilrettelagt for denne målgruppen. Slike kompletterende utdanninger skal bidra til at flyktninger som kommer til Norge raskere får utvidet kompetansen sin og tilpasset norske forhold og krav slik at de kommer i relevant arbeid. HiOA har i dag hovedansvar for den nasjonale satsingen på kompletterende utdanning for flyktninger med lærer- og sykepleierutdanning. KD mener det er hensiktsmessig å bygge videre på den erfaringen som HiOA har gjort når det gjelder samarbeid med relevante aktører, innsamling av relevant informasjon og utvikling av relevante tilbud. NTNU har en særlig profil mot realfag og teknologi som er viktig for å utvikle og legge til rette for utdanningstilbud. NTNU har allerede gjennom regionalt samarbeid med aktuelle aktører, som Kvalifiseringssenter for innvandring ved Trondheim Kommune og NAV, gjort viktige erfaringer knyttet til utvikling og tilrettelegging av tilbud for flyktninger med teknologibakgrunn. KD ønsket derfor at de to institusjonene samarbeider om utvikling av kompletterende studietilbud i realfag og teknologi.

2. Rektors vurdering

Vanligvis er konkrete opprettelser av studietilbud behandlet av NTNUs styre i oktober med henblikk på oppstart det påfølgende studieår. Dette er i henhold til prosessen for studieporteføljeutvikling og har blant annet sammenheng med innmeldingsfristene til Samordna Opptak (SO) i desember. Ved dette spesielle

tilfellet er det handlingsrom for å opprette studiet tidligere, og det er viktig at NTNU viser både evne og vilje til å respondere raskt på slike særskilte samfunnsbehov. Her dreier det seg om å kunne gi mennesker i en særlig vanskelig situasjon bedre muligheter, slik at de raskere kan integreres i samfunns- og arbeidslivet. NTNU og HiOA har nå utviklet dette studietilbudet slik at det kan igangsettes allerede fra i løpet av studieåret 2017/18. Rektor anser dette for å være en viktig satsning og legger derfor fram forslag om opprettelse av studietilbudet nå, slik at studietilbudet kan realisere den planlagte oppstarten. IE-fakultetet er det ansvarlig fakultet for dette studietilbudet ved NTNU.

3. Opprettelse ved IE-fakultetet

Opprettelse 60 studiepoeng
Kompletterende utdanning for flyktninger

IE har utviklet tilbudet med sikte på oppstart i løpet studieåret 2017/18. Utdanningen skal videreutvikles i samarbeid med Høgskolen i Oslo og Akershus og målet på sikt er å ta opp 30 studenter. Studietilbudet er en pedagogisk forsøksordning og evalueres etter første gjennomføring. KD har gitt finansiering for studieplasser til denne kompletterende utdanningen. Studietilbudet består av inntil 60 studiepoeng som kan tas som enkeltemner. De enkelte emnene er laget for å styrke den enkeltes kompetanse innen tverrfaglig samarbeid, øke den teknologiske/realfaglige kompetansen, og øke den enkeltes språklige ferdigheter i norsk. Dette vil være med å øke attraktiviteten på det norske arbeidsmarkedet. Studietilbudets målgruppe er primært flyktninger med oppholdstillatelse som har en ferdig realfags- eller teknologiutdanning fra hjemlandet. Studieplanen ligger som vedlegg til styresaken.

Vedlegg:

- [Studieplan for kompletterende utdanning](#)

N O T A T

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Skikkethetsnemnda ved NTNU – oppnevning av nytt medlem

Tilråding:

Styret oppnevner førsteamanuensis Arne Kristian Myhre som medlem i Skikkethetsnemnda ved NTNU for perioden 12.06.17-31.12.18

1. Bakgrunn

NTNU skal foreta en helhetsvurdering av en students faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere i yrket og skikkethetsvurdering er et av de virkemidler institusjonen har til rådighet når denne helhetsvurderingen skal foretas. Det viktigste hensynet bak en skikkethetsvurdering er å sikre at pasienter, klienter, brukere, barnehagebarn, elever og andre blir tatt hånd om av en skikket person. Studenter som tilfredsstiller de faglige kravene som stilles til utdanningen, kan likevel utestenges fra utdanningen hvis de blir vurdert som uskikket for yrket.

Ved NTNU er det vel 20 utdanninger som omfattes av skikkethetsvurdering. Dette er utdanninger innen helse-, lærer-, og sosialfag.

Skikkethetsvurdering foregår gjennom hele studiet og skal foretas løpende både i den teoretiske og praktiske delen av studiet. Hvis det reises begrunnet tvil igangsettes det som betegnes i lovverket som en *særskilt skikkethetsvurdering*. I den forbindelse skal det utarbeides et utvidet veiledningsopplegg for studenten med mindre dette åpenbart ikke har en hensikt. Dersom utvidet veiledning og oppfølging ikke medfører nødvendig endring hos studenten, går saken til behandling i skikkethetsnemnda. Skikkethetsnemnda skal avgi en innstilling til klagenemnda ved NTNU, som på bakgrunn av innstillingen kan fatte vedtak om at en student ikke er skikket for yrket, og eventuelt vedtak om utestengning som følge av dette.

Det skal være én felles skikkethetsnemnd for hele NTNU og nemnda har 9 medlemmer med bestemte krav til sammensetning. Det er styret *selv* som skal oppnevne medlemmene i skikkethetsnemnda. Medlemmene oppnevnes for tre år av gangen, studentrepresentantene oppnevnes for ett år. Faglig leder for avdeling eller fakultet eller tilsvarende funksjon, er nemndas leder.

Nye medlemmer ble oppnevnt fra perioden 01.01.16-31.12.18, jf. s-sak 56/15 og 90/16. I den forbindelse ble førsteamanuensis Eszter Vanky, institutt for laboratoriemedisin, barne- og kvinnesykdommer oppnevnt som en av nemndas medlemmer, som en av to representanter for praksisfeltet. I ettertid har imidlertid Vanky sett seg nødt til å trekke seg fra nemnda av personlige og arbeidsrelaterte årsaker. Fakultetet har bekreftet situasjonen, og det er av den grunn nødvendig å oppnevne en som kan erstatte henne for den resterende perioden.

2. Forslag – nytt medlem

Etter forslag fra Fakultet for medisin og helsevitenskap foreslås førsteamanuensis Arne Kristian Myhre. Førsteamanuensis Arne K. Myhre har vært ansatt i 20% bistilling ved fakultetet siden september 2004. Han er i dag ansatt ved Institutt for laboratoriemedisin, barne- og kvinnehelse, men har også en kort periode vært tilknyttet Institutt for samfunnsmedisin. Han er spesialist i barnesykdommer og ansatt som overlege ved Barne- og ungdomsklinikken, St. Olavs hospital.

Han har lang klinisk erfaring og samtidig erfaring med undervisning. Hans faglige område i barnesykdommer er seksuelle overgrep mot barn, inkludert de rettsmedisinske aspektene. I dette fagfeltet håndterer han utfordrende saker som også berører sammenhengen mellom lovverk, kliniske funn og beskrivelser av hendelser. Dette er nyttig erfaring som har overføringsverdi til håndtering av skikkethetssaker.

Med dette medlemmet vil skikkethetsnemnda representere en bredde i sammensetning som gjenspeiler de ulike utdanningsområdene som omfattes av ordningen, og da særlig sosialfagene, helseutdanningene (medisin, psykologi og sykepleie), samt lærerutdanningene.

Vedkommende stiller seg positiv til å påta seg vervet. Vedlagt følger også hans CV.

3. Skikkethetsnemndas sammensetning

Etter denne oppnevningen vil skikkethetsnemnda ved NTNU ha følgende sammensetning:

Faglig leder: prodekan Tine Arntzen Hestbek, Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Faglig studieleder: psykologspesialist Bjørnar Engum, Institutt for psykologi

Representanter for praksisfeltet: lærer Jan Åge Almås, Flatåsen skole og førsteamanuensis Arne Kristian Myhre, institutt for laboratoriemedisin, barne- og kvinnehelse og St. Olavs hospital

Faglærere: universitetslektor Lars André Olsen, Institutt for helsevitenskap, NTNU i Ålesund, seksjonsleder Kristin Gjerdingen Haugen, Institutt for helsevitenskap, NTNU i Gjøvik

Studentrepresentanter: Siri Eskeland, lektorutdanningen, Stein Olav Romslo, lektorutdanningen

Ekstern representant: lagdommer Bjørn Berg, Frostating lagmannsrett

For ytterligere informasjon om skikkethetsvurdering anbefales lenke til rundskriv, forskrift om skikkethetsvurdering, oversikt over saksprosedyrer m.m. tilgjengelig på NTNUs side om skikkethetsvurdering: <https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Skikkethetsvurdering>

Vedlegg: Arne K. Myhres CV

Curriculum vitae

Navn: Arne Kristian Myhre

Fødselsdato: 220259

Privat adresse: Even Lorengs vei 6, 7021 Trondheim

Utdanning: Cand. med 1984, Dr. med. 2004. Spesialist i barnesykdommer 2003.

Nåværende stilling: Overlege og førsteamanuensis II

Adresse arbeid:

Barne- og ungdomsklinikken

St. Olavs Hospital HF, 7006 Trondheim

Institutt for laboratoriemedisin, barne- og kvinnesykdommer. DMF, NTNU

Arbeidserfaring etter autorisasjon som lege:

- Kommunelegevikar Leksvik kommune (juli – august 1986).
- Bataljonslege Brigade N, FSAN (september 86 – juli 87).
- Kommunelege Verdal kommune (august 87 – mai 88).
- District Medical Officer, Mudzi District, Zimbabwe (juni 88 – juli 91).
- Assistentlege, Barneklubben, St. Olavs Hospital (september 91 – desember 92).
- Assistentlege m. fordypning ¹, Barneklubben, St. Olavs Hospital (jan. 93 – juli 96).
- Stipendiat, NTNU ² (august 96 – oktober 97).
- Assistentlege m. fordypning ¹, Barneklubben, St. Olavs Hospital (nov.97 – des 98).
- Stipendiat, NTNU ² (jan 99 – sept 2001).
- Assistentlege m. fordypning ¹, Barneklubben, St. Olavs Hospital (okt 2001 – november 2003).
- Konstituert overlege, Avdeling for barn og Ungdom, St. Olavs Hospital HF (nov. 2003 – nov 2007).
- Førsteamanuensis, Institutt for laboratoriemedisin, barne- og kvinnesykdommer, DMF, NTNU (fra september 2004)
- Overlege, Barne- og ungdomsklinikken og Regionalt ressurscenter, vold, traume og selvmordsforebygging, St. Olavs Hospital HF (fra nov 2007 – mai 2015).
- Overlege, Barne- og ungdomsklinikken, St. Olavs Hospital (fra mai 2015) i 100% stilling

Skriftlige publikasjoner som førsteforfatter i fagfelle-vurderte tidsskrift.

1. Myhre, AK, Berntzen K, Selvaag E, Normann EK, Ruud B, Borgen G. Klassifikasjonsliste av anogenitale funn. Et hjelpemiddel i diagnostikken av seksuelle overgrep mot barn. Tidsskr Nor Lægeforen 1998; 118: 67-70.
2. Myhre AK, Berntzen K, Bratlid D. Perianal anatomy in non-abused preschool children. Acta Paediatr 2001; 90: 1321-8.
3. Myhre AK, Bevanger LS, Berntzen K, Bratlid D. Anogenital bacteriology in non-abused preschool children: a descriptive study of the aerobic genital flora and the isolation of anogenital *Gardnerella vaginalis*. Acta Paediatr 2002; 91: 885-91.
4. Myhre AK, Dalen A, Berntzen K, Bratlid D. Anogenital human papillomavirus in non-abused preschool children. Acta Paediatr 2003; 92: 1445 – 52.

5. Myhre AK, Berntzen K, Bratlid D. Genital anatomy in non-abused preschool girls. *Acta Paediatr* 2003; 92: 1453 – 62.
6. Myhre AK, Borgen G, Ormstad K. Seksuelle overgrep mot prepubertale barn. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2006; 126: 2511-4.
7. Myhre AK, Myklestad K, Adams J. Changes in genital anatomy and microbiology in girls between age 6 and 12 years: A longitudinal study. *J Pediatr Adolescent Med* 2010; 23(2):77-85.
8. Myhre AK, Adams JA, Kaufhold M, Suresh P, Davies J, Kuelbs CL. Anal findings in children: A retrospective study of 1115 children referred for suspected sexual abuse. *Child Abuse & Neglect* 37 (2013), pp. 465-474 DOI information: 10.1016/j.chiabu.2013.03.011

Bøker; kapitler, doktorgrad:

1. Myhre AK. Normal variation in anogenital anatomy and microbiology in non-abused preschool children. Dr. med. thesis. Norwegian University of Science and Technology, 2003.
2. Myhre, AK. Rettsmedisinsk sakkyndighet i straffesaker om seksuelle overgrep mot barn. Per Brandtzæg og Ståle Eskeland (red.): *Rettsmedisinsk sakkyndighet i fortid, nåtid og framtid*. Cappelen akademiske forlag. Oslo 2007.
3. Ormstad K, Hougen HP, Myhre AK. Undersøklese ved seksual- og voldsforbrytelser. i Rognum TO (red) Lærebok i Rettsmedisin, 2. utg, Gyldendal Akademisk Oslo 2010
4. Myhre, AK. Hvordan se det vi ikke ønsker å se – fysiske og psykososiale symptomer. Kate Mevik, Ole Greger Lillevik og Oddbjørg Edvardsen (red.): *Vold mot barn. Teoretiske, juridiske og praktiske tilnærminger*. Gyldendal akademiske forlag, Oslo 2016. ISBN 978-82-05-49320-9
5. Ormstad K, Hougen HP, Myhre AK. Undersøklese ved seksual- og voldsforbrytelser. i Rognum TO (red) Lærebok i Rettsmedisin, 3. utg, Gyldendal Akademisk Oslo 2016. ISBN 978-82-05-49417-6

Veiledere

1. Myhre AK, Ruud B. Seksuelle overgrep. Veileder i akutt pediatri, kapittel 12.3. Den norske lægeforening 1998.
2. Myhre AK, Borgen G. Seksuelle overgrep. Veileder i akutt pediatri, kapittel 12.5. Den norske lægeforening 2007.
3. Myhre AK, Rygg M, Borgen G, Konsmo K. Münchausen by Proxy (MBP), Pediatric condition falsification (PCF). Veileder i akutt pediatri, kapittel 12.7. Den norske lægeforening 2007.
4. Myhre AK, Johannesen T. Barnemishandling og omsorgssvikt. Norsk elektronisk legehåndbok, Norsk helseinformatikk, Trondheim. Revisjon 11.05.2010
5. Myhre AK, Myhre MC. Samarbeid med politi og rettsapparat. Kapittel 14.2 Veileder i generell pediatri. Den norske lægeforening Revisjon 17.11.2010.
6. Myhre MC, Myhre AK, Hodnekvam K. Barnevern og barnevernsmeldinger. Kapittel 14.3. Veileder i generell pediatri. Den norske lægeforening Revisjon 17.11.2010.

7. Myhre, AK, Aas, T. Seksuelle overgrep. Revisjon kapittel 12.5, Akuttveileder for barneleger. 05.10.12
8. Myhre, AK, Grøgaard, J. Akutt sosialpediatri – Noen juridiske aspekter. Revisjon kapittel 12.2. Akuttveileder for barneleger. 09.11.12
9. Myhre, AK, Møller, C. Akutt sosialpediatri – generelle retningslinjer. Revisjon kapittel 12.1. Akuttveileder for barneleger. 13.11.12
10. Myhre, Mia C. **Myhre, Arne K.** Aslaksen, K. Akutt sosialpediatri – Fabrikkert eller påført sykdom (Münchausen by proxy). Revisjon kapittel 12.6. Akuttveileder for barneleger. 15.04.13
11. Aslaksen, K. Rosendahl, K. **Myhre, AK**, Borgen, G. Myhre, MC. Håndbok for helsepersonell ved mistanke om fysisk barnemishandling. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. Oslo 2013.
12. Stålen, Elsa B. Møller, Calus. **Myhre, Arne K.** Suicidalforsøk. Revisjon kapittel 12.6. Akuttveileder for barneleger. 06.05.13

Andre publikasjoner som førsteforfatter:

1. Myhre AK. Depressive tilstander hos alkoholikere. Rapp Psyk Inst avd Østmarka, Vol 7, No 19, 1984.
2. Myhre AK, Hana J. Reisebrev fra Zimbabwe. Tidsskr Nor Lægeforen 1989; 109: 1552-4.
3. Myhre AK, Berntzen K. Seksuelle overgrep mot barn. Kronikk. Adresseavisen. 28.02.1997.
4. Myhre AK. Stipendiatens arbeidsforhold sett fra en annen vinkel. Ylf-Forum 1997 nr. 8/9.
5. Myhre, AK. Seksuelle overgrep mot barn. Nyhetsbrev Libero Bleiefond 1998, nr.17.
6. Myhre AK, Bratlid D. Undersøk alle! Replik. Aftenposten 21. mars 2007.
7. Myhre AK, Bratlid D. Likestilling for jenter og gutter. Replik. Aftenposten 2. april 2007.

Skriftlige publikasjoner som medforfatter:

1. Rygnestad T, Hana J, Myhre AK. Sexual transmitted diseases, HIV – transmission and AIDS in Mudzi district, Zimbabwe. Tidsskr Nor Lægeforen 1994; 114: 1045-49.
2. Winsnes Lærum AM, Rygge KC, Myhre AK. Forekomst av morfologiske funn hos prepubertale barn under utredning for seksuelle overgrep. Paidos juli 2007; (3): 64-69.
3. Gulla K, Myhre AK, Bratlid D. Er underlivsundersøkelse av førskolejenter krenkende? Tidsskr Nor Lægeforen 2007; 127: 2402 – 4. (Norwegian only)
4. Gulla K, Fenheim GE, Myhre AK, Lydersen S. Non-abused preschool children's perception of an anogenital examination. Child Abuse Negl 2007; 31: 885 – 94.
5. Gulla K, Myhre AK. Rutineundersøkelse av småjentes underliv – kunnskapsløs debatt. Sykepleien 2008; 17: 69 – 71.
6. Hagemann C, Stene L, Myhre AK, Ormstad K, Schei B. Medico – legal findings and police investigations in cases of rape in adult women. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;11:1218-24.

7. Greger HK, Jozefiak T, Myhre AK. Child abuse management units: How can mental health services be further improved? *Scandinavian Journal of Child and Adolescent Psychiatry and Psychology*. 2013; 1: 51-62.
8. Hagemann C, Nordbø SA, Myhre AK, Ormstad K, Schei B. Sexually transmitted infections among women attending a Norwegian sexual assault centre. *Sex Transm Infect* 2014; 90: 283 – 289. doi:10.1136/sextrans-2013-051328
9. Greger HK, Myhre AK, Lydersen S, Jozefiak T. Previous maltreatment and present mental health in a high-risk adolescent population. *Child Abuse & Neglect* (2015), <http://dx.doi.org/10.1016/j.chiabu.2015.05.003> (in press)
10. Greger HK, Myhre AK, Lydersen S, Jozefiak T. Child Maltreatment and Quality of Life: a Study of Adolescents in Residential Care. *Health and Quality of Life Outcomes* (2016). Accepted for publication
11. Knudtzon S, Haugen SE, Myhre AK. Adhesjon av de små kjønnsleppene – diagnostikk og behandling. *Tidsskr Nor Lægeforen* nr. 1, 2017; 137: 31 – 5

PhD veiledning

- Hagemann, Cecilie Therese. Medical findings and legal outcome among postpubertal women attending the Sexual Assault Centre at St. Olavs Hospital, Trondheim, Norway. A record – based study from 1997 – 2010. Doctoral theses at NTNU, 2014:317. Hovedveileder Berit Schei, biveiledere Kari Ormstad og Arne K. Myhre.

Hovedveileder ved hovedoppgave i medisin

- Astrid Merete Lærum og Kristine Christiansen Rygge. Den medisinske undersøkelsens betydning ved utredning av seksuelle overgrep mot barn. NTNU, Trondheim 2002.
- Are Korsnes Kristensen og Augstein Svedal. Treatment of severely malnourished children in Malawi. NTNU, Trondheim 2004.
- Kine Baatnes, Guro Lindahl. Helseproblemer hos adoptivbarn ved førstegangs screeningundersøkelse på St. Olavs Hospital. NTNU, desember 2005.
- Hilde Brastad, Kaja Dokke. Nutrition, immunization and health status among children receiving assistance from Norwegian Aid and The Door Albania. NTNU, juni 2006.
- Ingvill Wolsdal Eskeland, Eline Synøve Vold. Prevention of Mother to Child transmission of HIV. NTNU, desember 2006.
- Eva Cathrin Lindset og Katrine Waaler. Treatment of severe malnutrition in children admitted to the Central Hospital of Maputo, Mozambique, NTNU, desember 2007.
- Joel Pradeepkumar Selvakumar, Olav Aune Thomassen. Treatment and Nutrition Education in a nutrition rehabilitation centre in rural Nepal. NTNU, January 2009.
- Hilde Kleivmyr. Kultur som skader – helsekonsekvenser hos barn som følge av kjønnslemlesting. Januar 2010
- Marianne Lund og Ruth Daevy Eig. HIV-infection and nutrition- A study of HIV-positive children and their caregivers in Loitokitok, Kenya. Januar 2011

- Marte Hafredal og Elin Malen Gravbrøt. "Health problems affecting people living in extreme poverty - A descriptive study of primary health care in the slum of urban Manila. January 2012
- Siri Hansen Stabell og Tori Husum. Characteristics of children exposed to sexual abuse in a Palestinian refugee camp in Lebanon; Risk factors and psychopathology. June 2012
- Siri Sunde og Tone Røe. Reducing maternal mortality: Factors influencing Philippine women when deciding where to give birth. - A qualitative study. Juni 2013
- Tone Aurora S. Pley. Reducing maternal mortality: Factors influencing Philippine women in the choice of where to give birth – A quantitative study. Juni 2013
- Astrid Øvstedal og Ane Marte Grendstad. Malnutrition and factors delaying arrival for hospital treatment- A study of children and their parents in Okhaldunga Hospital in Nepal. Januar 2014
- Silje Ariane Støhle. Helesekvenser som følge av mannlig omskjæring. Juli 2014.
- Stephanie Knudtzon. Adhesjon av de små kjønnslepper hos jenter. Forslag til retningslinjer for diagnostikk og behandling. Februar 2016.
- Morten Solberg. Faktorer av betydning for kunnskap, holdninger og praksis ved forebygging av dengue – en litteraturstudie. Februar 2016
- Per Kristian Næs. Vaksine mot Plasmodium Falciparum Malaria, hvor langt er vi kommet? En litteraturstudie om arbeidet med immunisering. Februar 2017

Invitert foredragsholder på konferanser (nasjonalt og internasjonalt).

- Barnelegedager i Trondheim 2000
- Myhre, Arne Kristian. Normal variasjon av anogenital anatomi og mikrobiologi hos førskolebarn. Innlegg på symposium: Sexualiserat våld mot barn - vad kan läkaren se? Om undersøkingsfynd och rättsintyg. [Foredrag]. Svenska Läkaresällskapets Riksstämman; Göteborg 24.11.2004 - 26.11.2004. Sverige.
- Myhre, Arne Kristian. Normalvariasjoner hos barn, historisk oversikt og status pr. i dag. [Foredrag]. Bedømmelse av medisinske funn i seksuelle overgrepssaker mot barn.; 06.12.2004 - 06.12.2004. Riksadvokatembetet. Oslo, Norge.
- Myhre, Arne Kristian. Undersøkelsesrutiner ved mistanke om seksuelle overgrep. Anogenital normalvariasjon – historikk og status pr. i dag. 08.06.2005. Det 23. Trønderske påtalemøtet. Trøndelag Statsadvokatembeter. Jæktvollen, Inderøy.
- Myhre, AK. Fallgruver ved undersøkelser av barn som kan være misbrukt – hva er normalt? Tverrfaglig kurs om barnemishandling. Norsk Rettsmedisinsk Forening og Norsk Barnelegeforening. 05.10.05. Oslo.
- Myhre, AK. Legeundersøkelse av barn ved mistanke om akutte seksuelle overgrep. Pediatredagene. 08.10.2008 Bergen.
- Myhre AK. Anal findings in child sexual abuse. Invitert foreleser ved 24th Annual San Diego Conference on Child and Family Maltreatment. San Diego USA 24.01.2010
- Myhre AK. Anal examination techniques and findings, normal and in child sexual abuse. Conference in child sexual abuse. Tampere University Hospital, Finland. 03.06.2010

- Myhre, AK. Updated classification on anogenital colposcopic findings in sexually abused children with special focus on anal findings. Invited keynote presentation. 18th Nordic Conference in Forensic Medicine, Aarhus, June 13 – 16 2012.
- Myhre, AK. Sexual transmitted infections in children assessed for sexual abuse. Part of skill building workshop 602: Medical evaluation of the sexually abused child. Invited presentation at XIX ISPCAN International Congress on Child Abuse and Neglect. September 09-12, 2012. Istanbul, Turkey.
- Myhre, AK. Child sexual abuse and strategies for prevention. Workshop: 8th Annual Conference on Mental Health. Beit Atfal Assumond, Beirut, Libanon. 06.06.14:
- Myhre, AK. Child Maltreatment: the concept of toxic stress and later disease. Plenary: 8th Annual Conference on Mental Health. Beit Atfal Assumond, Beirut, Libanon. 07.06.14
- Myhre, AK. Undersøkelse av barn ved seksuelle overgrep. Plenar. Soria – Moria konferansen "Vårt felles ansvar for en skadet oppvekst". Folkehelseinstituttet, Oslo. 11.06.14.

Innlegg på kongresser og konferanser (påmeldte):

- Sexual abuse of Children in a Nursery School in a small community in the middle of Norway. Theme 4: Physical assesment. Verbal presentation on the 10th International Congress on Child Abuse and Neglect. 10 – 13. 09.94. Kuala Lumpur. Malaysia.
- Myhre AK, Berntzen K, Selvaag E, Normann EK, Borgen G, Ruud B. Klassifikasjonsliste av anogenitale funn. Et hjelpemiddel i diagnostikken av seksuelle overgrep mot barn. Posterpresentasjon. Nordiske barnelegedager. Trondheim den 11 - 14 juni 1997.
- Myhre, AK, Berntzen K, Selvaag E, Normann EK, Ruud B, Borgen G. Klassifikasjonsliste av anogenitale funn. Et hjelpemiddel i diagnostikken av seksuelle overgrep mot barn. Nordisk seminar om børnemishandling og omsorgssvikt. København 25 - 27/5/98.
- Myhre, AK, Berntzen K, Selvaag E, Normann EK, Ruud B, Borgen G. Den morfologiske undersøkelsen av anogenitalregionen. Hvilke forventninger kan vi ha til undersøkelsen? Nordisk seminar om børnemishandling og omsorgssvikt. København 25 - 27/5/98.
- Myhre AK, Berntzen K. Bratlid D. Normal anal variasjon hos ikke misbrukte førskolebarn. Nordisk forening mot Barnemishandling og Omsorgsvikt, 1. nordiske kongress "Barn och Trauma". 22-24 mai 2000. Linköping, Sverige.
- Myhre AK, Berntzen K. Bratlid D. Normal anal variation in pre-school children selected for non-abuse. Oral presentation on the 13th International Congress on Child Abuse and Neglect Durban, South Africa, September 3 – 6, 2000.
- Myhre AK. Forekoms av anogenitale vorter, human papillomavirus og *Gardnerella vaginalis* hos ikke-misbrukte førskolebarn. Nordisk forening mot Barnemishandling og Omsorgsvikt, 2. nordiske kongress. 27 – 29 mai, 2002. Oslo, Norway.
- Myhre AK, Berntzen K. Bratlid D. Normal genital anatomy: a study of non-abused preschool girls. The third nordic congress on child abuse and neglect. 12 – 14 May 2004. Åbo, Finland.

- Myhre AK. Normal anogenital anatomy in child sexual abuse – what have we learned? Xth ISPCAN European Regional Conference on Child Abuse and Neglect. 11 – 14 September 2005. Berlin, Tyskland.
- Myhre AK, Myklestad K, Adams J. A longitudinal study of the anogenital development in girls from 6 – 12 years of age. NAPAG annual conference. 16 – 18 April 2008. USA
- Myhre AK, Adams J, Kaufhold M et. al. Anal findings in children with and without anal penetration. Preliminary result from a retrospective study. Oral presentation. 12th ISPCAN European Regional Conference on Child Abuse and Neglect. 18 – 21 September 2011. Tampere, Finland.

Inviterte foredrag ved sentrale kurs

- Flere SMB kurs Oslo
- Haukeland Bergen 2001 – kondylomer.
- Trondheim, 2003 – vulvovaginitt
- Trondheim 2003 – C kurs rettsmedisin, 2005, 2006, 2008, 2011
- Mikrobiologiske aspekter ved mistanke om seksuelle overgrep hos barn. Videre- og etterutdanningskur ”Infeksjoner hos barn etter nyfødtpperioden”. Det medisinske fakultet, Universitetet i Bergen. 12.10.2005. Bergen.
- Kondylomer hos barn, relasjoner til seksuelt misbruk. Videre- og etterutdanningskurs i seksuelt overførte infeksjoner. Det medisinske fakultet, Universitetet i Bergen. 20.10.2005. Bergen.

Medlem i faglige fora / organisasjoner.

- 1984 – medlem i norsk legerforening.
- 1991 – medlem i norsk barnelegeforening
- Fra 1996 - medlem i ”International Society for the Prevention of Child Abuse and Neglect”.
- Fra 1998 – medlem i ”Nordisk forening mot Barnemishandling og Omsorgsvikt”.
- Fra 2004 – medlem av ”The Ray Helfer Society”.
- Medlem i Den rettsmedisinske kommisjon, Gruppe for rettspatologi og klinisk rettsmedisin. Fast medlem fra april 2006, valgt på nytt fra april 2009, april 2012 og april 2015
- Fra 2008: Medlem i ”Nordic Pediatric Network on Child Abuse”

Andre aktiviteter

- Hovedtillitsvalgt Ylf ved Regionsykehuset i Trondheim. 010195 – 31.12.96.
- Gruppeleder prosessanalyse Kvinne/barn senteret. Gruppe B: Barn – ”kronisk”. Rapport 04.12.98. Trondheim.
- Avdelingstillitsvalgt Olf ved Avdeling for Barn og Ungdom, St. Olavs Hospital HF. 010904 – 010505.
- Prosjektleder for NUFU prosjekt PRO 42/2002: Urogenital occurrence and persistence of Group B streptococcal colonisation in Pregnancy and Pregnancy outcome in Zimbabwe.
- Kapittelansvarlig for kapittel 12 (sammen med flere), Akutt sosialpediatri, ved revisjon av Veileder i akutt pediatri. Den norske lægeforening 2007.
- Fulbright stipendiat november 2007 – april 2008. UCSD, San Diego, USA.

- Arrangør av og foreleser ved C kurs i klinisk rettsmedisin: "Klinisk rettsmedisin ved seksuelle overgrep". Kurset er arrangert hvert annet år siden 2002.
- Medlem i Barnevoldsutvalget, BLD, nedsatt i desember 2015

¹ Assistentlege m. fordypningsstilling i sosialpediatri har det kliniske ansvaret for barn henvist med spørsmål om omsorgsvikt og overgrep.

² Prosjekt: anatomisk og mikrobiologisk variasjon hos ikke misbrukte førskolebarn.

Saksansvarlig: Ida Munkeby
Saksbehandler: Kristin Wergeland Brekke
Arkiv: 2017/13656

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: NTNUs engasjement i Scholars at Risk (SAR)

Bakgrunn:

NTNU er medlem av det internasjonale universitetsnettverket Scholars at Risk (SAR) som jobber for å fremme akademisk frihet og tilby midlertidig opphold til truede forskere. SAR-nettverket består i dag av 450 universiteter hovedsakelig i USA og Europa, deriblant alle de norske universitetene. Nettverket har de siste femten årene bistått over 2000 forskere og organisert gjesteopphold for mer enn 700 forskere. Dette er forskere som har vært utsatt for trusler og sensur i sine hjemland på grunn av sin faglige virksomhet. Mange har vært fengslet eller opplevd at kollegaer har blitt drept som følge av sine ytringer. Det siste året har antall henvendelser til SAR eksplodert som følge av situasjonen i Syria og Tyrkia. Det er stort behov for flere gjesteforskerplasser for truede forskere.

NTNU har siden 2012 vært vertskap for tre SAR-forskere som har fått to års opphold hver. For å svare på det store behovet, har både UiO og UiB besluttet å utvide antall gjesteopphold de kan tilby. UiO utvider til fire forskere og UiB til to forskere årlig. UiA vil ta imot sin første forsker i år, mens UiT og UiS vil fortsette å ta imot en forsker annethvert år. Det tilrådes at NTNU utvider sitt engasjement til å kunne være vertskap for to forfulgte forskere fra høsten 2017. Lønns- og driftsmidler finansieres på ramme felles (omlag 1,9 mill kr for to forskere).

NTNUs innsats for SAR-forskere er i det store bildet en dråpe i havet. Samtidig er det en solidarisk handling med stor symbolverdi. Det gir et menneskelig ansikt til en alvorlig utfordring i verden. Det minner oss om hvor viktig det er å forsvare grunnleggende universitetsverdier som akademisk frihet og ytringsfrihet, likebehandling basert på kvalifikasjonsprinsippet og forskningsbasert utdanning. NTNU skal fortsette å sette universitetsverdiene på dagsorden nasjonalt og internasjonalt i forskning, utdanning og formidling, men også i konkret handling for integrering av akademiske flyktninger i Norge. NTNUs engasjement for SAR-forskere er dermed ett av mange bidrag til å fremme NTNUs visjon «Kunnskap for en bedre verden».

29.5.17

Saksansvarlig: Ida Munkeby

Saksbehandler: Kirsti Jensen

N O T A T

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: NTNUs forbedringsprogram (Status administrativ forbedring)

1. Bakgrunn

NTNU står overfor en rekke utfordringer knyttet til effektivisering, forbedring og omstilling knyttet til administrative prosesser. Regjeringens fellesføringer i tildelingsbrevet representerer to sterke drivere i så måte, med målsettinger om utstrakt digitalisering av offentlig sektor som den ene og eksplisitte krav om dokumentasjon på gjennomført effektiviseringsarbeid på den andre.

4. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

4.1 Effektivisering

Institusjonen skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med for eksempel omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. I årsrapporten skal institusjonen gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester, er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder.

Figur 1: Faksimile fra tildelingsbrevet for 2017

Tilsvarende vil realisering av fusjonen representere en egen driver for standardisering og omstilling ved NTNU. Dette ble konkretisert gjennom S-sak 47/16 om «Administrativ organisering av NTNU: Prosesser og funksjons- og oppgavefordeling», hvor flere tiltak ble iverksatt for å posisjonere NTNU for å møte disse utfordringene. Blant annet ble det gjort strukturelle grep i fellesadministrasjonen for å effektivisere drift og styrke utviklingskapasiteten, og innretningen av strategi- og omstillingsmidler gjennomgås for å sikre at vi får kraft i utviklings- og omstillingsarbeidet.

Et annet sentralt tiltak som ble gjort i S-sak 47/16 var å plassere eksplisitt prosesseierskap for gjennomgående administrative prosesser hos hhv. organisasjonsdirektør, økonomi- og eiendomsdirektør og prorektor for utdanning (S-sak 47/16). Prosesseierne har i fellesskap etablert et forbedringsprogram for å koordinere arbeidet med forbedring, standardisering og digitalisering av gjennomgående administrative prosesser ved NTNU, basert på premissene som ble trukket opp i styresaken.

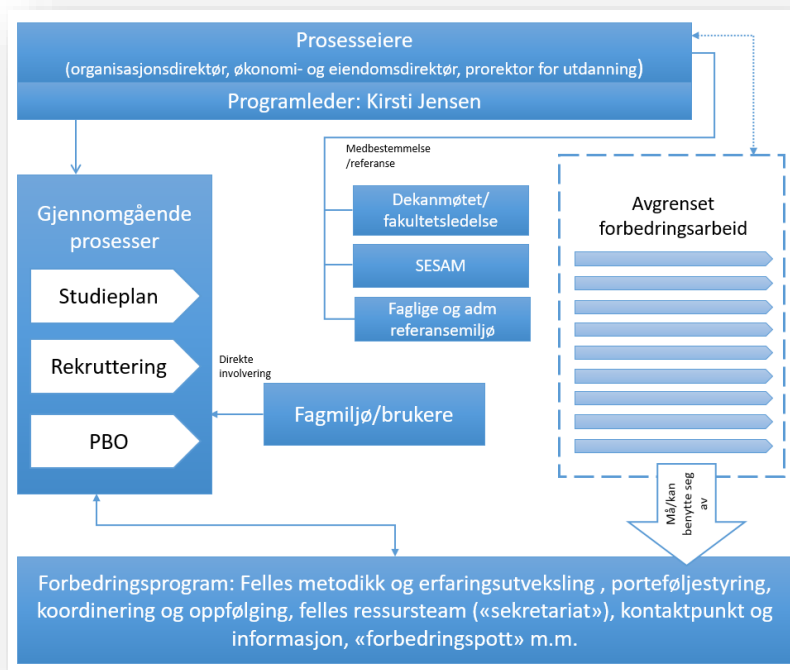
Hensikten med denne saken er å orientere om

- organisering og innhold i NTNUs forbedringsprogram for administrative prosesser
- utvalgte sentrale prosesser i 2017
- foreløpig fremdriftsplan for sentralt forbedringsarbeid
- forholdet til øvrig, lokalt forbedringsarbeid
- ressursapparat

2. NTNUs forbedringsprogram

Forbedringsprogrammet for administrative prosesser ved NTNU er illustrert i figuren under og består av fire hovedelement:

1. Styring og strategi: prosesseiere/programledelse og referansemiljø (øverst og midten)
2. En dynamisk portefølje av sentrale og lokale forbedringstiltak (boksene til venstre og høyre)
3. Et felles metodisk og organisatorisk rammeverk (NTNU-måten å gjøre det på)
4. Et ressursapparat bestående av ulike kompetansemiljø ved NTNU

Figur 2: Modell av NTNUs forbedringsprogram

Etablering av forbedringsprogrammet har tre hovedambisjoner:

- Det skal sikre at alle forbedringsinitiativ har tilgang på kvalitetssikret rådgiving og kompetanse
- Det skal legge til rette for kompetanse- og erfaringsutveksling, slik at forbedringsarbeidet ved NTNU preges av kontinuerlig læring og utvikling
- Det skal sørge for oversikt over og koordinering mellom ulike forbedringsinitiativ, slik at beslektede initiativ kobles sammen og belastningen på felles ressurser ikke blir for høy

Programmet er under oppbygging, og det vil ta noe tid før ambisjonene er realisert fullt ut.

I de følgende avsnittene gjøres det kort rede for de tre sentrale prosessområdene (avsnitt 3), for arbeidet med avgrenset lokalt forbedringsarbeid (avsnitt 4) og for organisering av ressursapparatet (avsnitt 5).

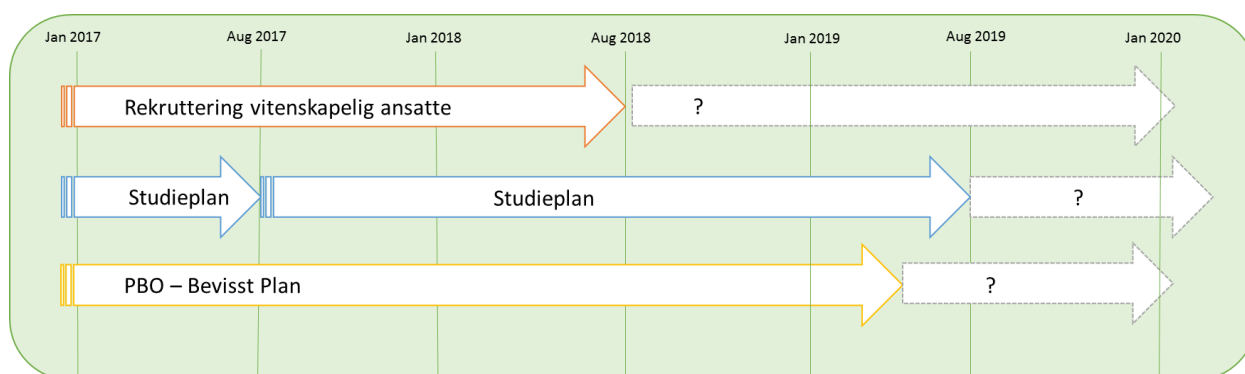
3. Felles forbedringstiltak av gjennomgående prosesser

I S-sak 47/16 ble det listet opp 16 aktuelle prosesser basert på materialet innkommet i forbindelse med Børresen-utvalgets arbeid. Gjennom behandling i dekanmøtet og møter med administrative ledere på fakultetene og i fellesadministrasjonen fremkom det raskt at tre forbedringstiltak var mest etterspurt, og de er følgelig igangsatt i sentral regi i 2017:

1. Plan, budsjett og oppfølging
2. Rekruttering av vitenskapelig ansatte
3. Studieplanlegging

De skisserte tiltakene på hvert område har noe ulik begrunnelse, men en fellesnevner er stor etterspørsel etter og potensial for effektivisert arbeidsflyt og bedre kvalitet gjennom utvikling av felles rutiner og digitale støtteverktøy. (Se for øvrig <https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Forbedringsprogram+NTNU> for kort beskrivelse av tiltakene.)

De planlagte forbedringstiltakene på hvert av disse områdene er i ulik fase og har noe ulik tidshorison: PBO/Bevisst og rekruttering var bortimot klare til å starte arbeidet i januar, mens det på studieområdet fortsatt gjøres et arbeid for å avgrense og konkretisere hvilke tiltak som skal gjennomføres og når. Tentativ tidsplan er oppsummert i skissen under.

Figur 3: Tentativ fremdriftsplan gjennomgående prosesser

Som skissen også viser, er det ikke gjort noen prioritering av hvilke andre prosesser som skal tas inn i forbedringsprogrammet etter hvert som disse tre prosessområdene har gjennomført de planlagte tiltakene. Hverken behov, muligheter eller kapasitet er statiske, så en slik prioritering vil gjøres etter hvert som vi ser at organisasjonen får kapasitet til å forberede nye tiltak.

4. Avgrenset forbedringsarbeid

Materialet fra Børresen-utvalget viser tydelig at behovet og motivasjonen for forbedringsarbeid er stort også «lokalt», dvs. innenfor f.eks. de enkelte fakultet og avdelinger. Med S-sak 47/16 er også det formelle eierskapet for slikt lokalt forbedringsarbeid lagt til rektoratet, mens operativt ansvar og eierskap ligger hos den aktuelle linjeledelsen. Disse tiltakene bør så langt mulig koordineres og støttes av samme ressursapparat som de sentrale forbedringstiltakene, både for å få kraft i arbeidet og for å ivareta læring på tvers. Samtidig er det essensielt at dette gjøres på en måte som bidrar til at lokalt initiativ og engasjement styrkes, dvs. at sentral støtte og koordinering ikke oppleves kontrollerende eller forsinkende.

Det er betydelig aktivitet knyttet til slikt avgrenset forbedringsarbeid, både på fakultetene og i fellesadministrasjonen. Det er foreløpig ikke gjort noe systematisk arbeid for å kartlegge omfang og innhold, selv om dette er en av ambisjonene på litt lenger sikt.

Under denne overskriften bør det imidlertid nevnes at dekanmøtet i april oppnevnte et hurtigarbeidende utvalg under ledelse av dekan Geir Øien, med det formål å identifisere konkrete tiltak som kan bidra til å realisere ytterligere 3 % innsparing i administrative tjenester i budsjettene for 2018/2019. Utvalget har i stor grad tatt utgangspunkt i de mer avgrensede forbedringsforslagene som ble innmeldt i forbindelse med Børresen-utvalgets arbeid, og utvalgets sekretariat samarbeider tett med forbedringsprogrammet med tilhørende ressursapparat i vurderingen av innmeldte forslag til forbedring og effektivisering.

5. Ressursapparat

Ressursapparatet har først og fremst en sentral rolle i å støtte opp under de gjennomgående forbedringstiltakene som utføres i sentral regi, dvs. i første omgang de tre tiltakene nevnt over. Disse tre er også sentrale i *utviklingen* av ressursapparatet, både gjennom gjensidig læring og utveksling av beste praksis mellom de tre og gjennom de behovene som disse identifiserer. Slik bygges ressursapparatet gradvis opp, slik at det innrettes og dimensjoneres for også å koordinere og støtte opp under det «lokale» prosessforbedringsarbeidet som skjer i regi av fakulteter eller avdelinger.

Ressursapparatet trekker veksler på hele NTNUs administrative ressurser, men har spesielt vektlagt å etablere koblinger på områdene virksomhetsstyring, HR, IT og kommunikasjon, i tillegg til prosess- og prosjektledelse.

I ressursapparatets rolle ligger også å utvikle noen standarder og metoder for forbedringsarbeid ved NTNU. I utgangspunktet ønsker vi ikke å legge inn sterke føringer på noen teori eller «skole» for arbeidet, men prinsippet om kontinuerlig forbedring ligger til grunn og innebærer blant annet to konsekvenser:

1. Tiltakene vi gjennomfører anses ikke som endelige, men som utgangspunkt for stadige revisjoner og nye forbedringer
 2. Forbedringsarbeidet organiseres ikke som særskilte prosjekt, men gjøres i den ordinære linja
- I tillegg er det et grunnleggende prinsipp at all prosessforbedring må ta utgangspunkt i sluttbrukerens behov, og at alle roller som er involvert i prosessen (inkludert sluttbruker) må være representert både i problemanalyse og i utvikling av nye løsninger.

6.6.17

Saksansvarlig: Frank Arntsen

Saksbehandlere: Trond Singaas/Geir Nilsen

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Samlokalisering som følge av fusjon

Bakgrunn

Fra 1. januar 2017 trådte en rekke organisatoriske endringer i kraft som følge av fusjonen, både når det gjelder faglig organisering (fakultets- og instituttstruktur) og administrativ organisering. Dette har utløst behov for endringer når det gjelder lokalisering (i Trondheim). Høsten 2016 ble det iverksatt et prosjekt med hensikt å samlokalisere i henhold til den nye organisasjonsstrukturen, faglig og administrativt.

Samlokaliseringen omfatter fellesadministrasjonen, fakulteter, institutter og grupper. I denne typen prosess vil det nødvendigvis være innbyrdes avhengigheter, og det må også forventes motstridende interesser. På denne bakgrunn ble det besluttet å gjennomføre et overgripende prosjekt, som kan ivareta både strategiske og operative hensyn, slik at flytte- og tilpasningsprosjekter bidrar til løsninger som er gode både for det enkelte fagmiljø, våre studenter og for NTNU som helhet.

I arbeidet som pågikk i fase 1 i prosjektet høsten 2016 ble følgende forutsetninger lagt:

- Samlokalisering av lærerutdanningene på Kalvskinnet og teknologimiljøene på Gløshaugen.
- Institutt for samfunnsøkonomi flyttes til Handelshøyskolen
- Lokalisering av den nye administrasjonen for økonomifakultetet i Handelshøyskolen
- Lokalisering av Institutt for sosialt arbeid fra Dragvoll til Tunga.

Det ble vurdert som en utfordring å få til en samlet flytting av teknologimiljøene til Gløshaugen. Ikke nødvendigvis ved plassering av de ansatte, men først og fremst sikring av høy kvalitet på arealene knyttet til undervisning (spesielt på laboratoriesiden), og også dekning av spesifikke behov som bachelorstudentene har. Arbeidet med konkretisering av mulighetene for samlokalisering av det enkelte fakultet og institutt ble derfor videreført i fase 2 av prosjektet.

IE-, IV- og NV-fakultetet har i fase 2 videreutviklet sine rapporter fra fase 1 med beskrivelser av muligheter og utfordringer ved ny lokalisering. Utover dette har HMS-seksjonen utarbeidet en enkel risikokartlegging, og Avdeling for eiendomsforvaltning har utarbeidet et notat om undervisnings- og studentarealer. Dette arbeidet vil videreføres i påfølgende utredninger.

Fakultetenes forslag fase 2 - oppsummert

IV-fakultetet

Fakultetet foreslår å flytte tidligere IBYG (HiST) til Byggteknisk laboratorium, tidligere IMA (HiST) til arealer i og rundt Verkstedteknisk laboratorium, at det nye Institutt for geovitenskap og petroleum samlokaliseres enten på Valgrinda eller Gløshaugen (Bergbygget, PFI og Geologibygget), og at Faggruppe fornybar energi flyttes til Varmeteknisk laboratorium. Dette krever at det finnes nye lokaler for Fagområde bygg ved Avdeling Campusservice.

Samling av Institutt for geovitenskap og petroleum på Gløshaugen vil kreve flytting av dagens NTNU-virksomhet i PFI-bygget til f.eks. Kjemi 5, og i tillegg må det etableres nye laboratoriefasiliteter. Om instituttet samlokaliseres på Valgrinda må det etableres et nytt laboratorium der gjennom et nybygg, men samtidig frigjøres arealer i Oppredningen (Bergbygget) som vil være en viktig brikke i arealkabalen på Gløshaugen.

Når det gjelder undervisningsrom og studentarbeidsplasser, anser fakultetet at det er mulig å utnytte ledig kapasitet på Gløshaugen, slik at det vil være mulig å tilfredsstille det samlede behov for undervisningsrom og studentarealer som er mindre enn de arealer som disponeres i dag. Denne vurderingen er foreløpig ikke endelig gjennomført.

IE-fakultetet

IE-fakultetet har fått presentert følgende arealer som mulig tilgjengelige arealer i arbeidet med samlokaliseringen:

- Elektro D + B2, 4. etasje (548 kvm)
- Høgskoleringen 3, 5. etasje (618 kvm)
- Sentralbygg 1, 9. etasje (370kvm)
- IT-syd, 2. etasje (544 kvm)

Fakultetet påpeker at de arealer som er tilgjengelige i arbeidet med samlokaliseringen (Totalt 2080 m²) er langt unna det arealbehovet som er beskrevet fra fakultetet. De vil selv arbeide videre med å se på omgjøring av lokaler som de selv disponerer, men mener dette ikke vil gi tilstrekkelig utslag til at det totale arealbehovet kan dekkes. Fakultetet ønsker å få tilstrekkelig tid til å gjennomføre prosessen med kvalitet.

NV-fakultetet

NV-fakultetet foreslår at Institutt for materialteknologi får disponere arealene i 3. etasje Kjemi 1 og i tillegg arealer i Oppredningen til bl.a. Felleslaboratorium og undervisningslaboratorier i materialteknologi, forutsatt at bygget fristilles. Kontorarealer i Kjemiblokk 1 oppfattes av fakultetet å være det beste, men det samlede arealbehovet er større enn det som dekkes av K1 alene. Dette betinger at instituttet kan overta arealer som benyttes av TTO i dag. Nye arealer for TTO kan finnes på Kalvskinnet. Samlokalisering av elektronmikroskopi foreslås i Kjemiblokk 1 og 2, noe som vil kreve utflytting av noe eksisterende forskningslaboratorieinfrastruktur fra K1.

Matvitenskap foreslås flyttet til Realfagbygget. I tillegg til laboratoriefunksjonene må det finnes arealer for kontor, studentarbeidsplasser, grupperom etc. Felleslaboratorier for kjemiundervisning som i dag foregår i Akrinn foreslås også plassert i Realfagbygget. NV-fakultetet konkluderer med at alternativer til fløy C2 i Realfagbygget for laboratoriefunksjoner må utredes, da arealene er betydelig mindre enn dagens arealer i Akrinn. Det må også tas høyde for at det skal etableres to nye sentre for fremragende forskning ved NV-fakultetet lokalisert i Realfagbygget.

NV-fakultetet peker også på behovet for at studentarbeidsplasser ivaretas og at det legges til rette for identitetsarealer for studieprogrammene. Disse bør lokaliseres nær fagmiljøene.

Vurderinger

Fakultetene har i fase 2 gjort en grundig gjennomgang av alternativer for samlokalisering/flytting på Gløshaugen. En utfordring har vært å finne løsninger som i minst mulig grad forskyver problemstillingen med å finne plass over på andre enheter. En god gjennomføring av samlokaliseringsprosessen og flytting av miljøene til/fra Kalvskinnet vil kreve tid til å finne de gode løsningene. Den foreløpige risikokartleggingen som er gjennomført peker på at flytteprosessen vil innebære risiko, og at det er viktig for NTNU å gjennomføre flytteprosessen i et tempo som tillater at alle faser av prosjektet blir gjort grundig og med god medvirkning fra alle involverte.

De arealer som er skissert tilgjengelige eller kan gjøres tilgjengelig pr. i dag, vurderes av fakultetene bare delvis til å være tilstrekkelige til å tilfredsstille alle kravene fra fakultetene med tanke på ivaretagelse av læringsmiljøet, nærhet mellom lærere/forskere, studenter og laboratorier til undervisning og forskning. Mulighetene for sambruk av de fasiliteter fakultetene allerede disponerer på Gløshaugen bør vurderes videre, og vil kunne gi positiv effekt på faktisk arealbehov etter ny lokalisering.

Når det gjelder felles undervisningsarealer er det nødvendig å gjennomføre simulering av en samlokalisering av undervisningen. Denne simuleringen skal gjennomføres i løpet av sommeren. Det vil da avklares endelig om det er tilstrekkelige arealer tilgjengelig på Gløshaugen. Det vises her blant annet til vurderingene fra IE-fakultetet om knapphet av arealer. For studentarealer/studentarbeidsplasser ser det ut til at tilgjengelige arealer er tilstrekkelige, men en verifisering av dette må avdekkes gjennom at fakultetene foretar en opprydding av rombetegnelser som gjenspeiler faktisk bruk samt at mulige tilrettelegginger vurderes.

Forslagene har gitt grunnlag for å se på et mer samlet grep, der løsninger på tvers av fakultetsgrenser har hatt særlig oppmerksomhet. Fakultetene har uttrykt ønsker og behov som ikke bare følger av fusjonen, men også pekt på andre hensyn. Prosjektet har i sine vurderinger av mulig samlet løsning lagt vekt på følgende hovedhensyn (i prioritert rekkefølge):

1. Integrasjon av fagmiljøer som følge av vedtak om fusjon
 - Integrasjon av bachelor teknologi på Gløshaugen
 - Integrasjon av Institutt for lærerutdanning på Kalvskinnet
2. Samlokalisering som følge av endret fakultets- og instituttstruktur
3. Nye lokaliseringsbehov som følge av aktivitetsøkning

Prosjektets foreløpige forslag til lokalisering er beskrevet i et eget arbeidsnotat. Rektor legger forslagene til grunn for en fase 3 i utredningsarbeidet. Premissene for reviderte forslag i fase 3 er:

- Fysisk integrasjon av faglige miljøer som direkte følge av vedtak om fusjon prioriteres i perioden 2017 – 2018. Dette gjelder integrasjon av bachelorutdanning inn i Gløshaugen og integrasjon av Institutt for lærerutdanning på Kalvskinnet.
- Det forutsettes en samling av Institutt for geovitenskap og petroleum på Valgrinda av faglige grunner og for å frigjøre arealer på Gløshaugen.
- Det tas sikte på at administrative tjenester i stor grad lokaliseres på Kalvskinnet.
- Stegvis flytting gjøres der dette kan være hensiktsmessig, ut fra faglige- og tidsmessige vurderinger.

Generelt sett har prosjektet for sin del pekt på muligheter som kan ligge på Kalvskinnet i ledige arealer i Sverresgate, i Gunnerusgate og i Arkitekt Christies gate. Prosjektet har ikke gjort nærmere eksakte vurderinger av potensialet som kan ligge i disse lokasjonene. Så langt er det kartlagt at et samlet disponibelt areal for eventuelle kontorplasser for fellesadministrasjonen, etter flytting av virksomheter er flyttet til Gløshaugen, kan være på opptil 500 – 650 kontorarbeidsplasser. Disse arealene kan også være aktuelle som buffer i den grad fortetting på Gløshaugen ikke lar seg realisere fullt ut innen fastsatte tidsrammer.

Prosjektets rapport pr mai 2017 er drøftet i SESAM og behandlet i AMU, og forutsettes behandlet videre der i tråd med de avtaler om medbestemmelse vi har. Fakultetenes delrapporter er og vil bli drøftet fortløpende i LOSAM ved det enkelte fakultet, samt i felles LOSAM for Fellesadministrasjonen.

Tidsplan

En vesentlig premiss for tidsplanleggingen er at lærerutdanningen må samlokaliseres for å virkeliggjøre en faglig integrasjon som forutsatt i styrets vedtak om fusjon. Det såkalte «lærerkvartalet» er under bygging på Kalvskinnet i dag, og ferdigstilles til nyttår. Da kan grunnskolelærerutdanningen flytte fra sine nåværende lokaler på Rotvoll. Samtidig er det planlagt at resten av lærerutdanningen, Program for lærerutdanningen lokalisert på Moholt, også skal flytte til Kalvskinnet gjennom at Akrinn fristilles etter flytting av bachelor teknologi til Gløshaugen. Dersom det skal skje en reell faglig integrasjon må lærerutdanningen faglig samlokaliseres etter andre prinsipper enn dagens todeling, slik den var før fusjonen. Mulighetene for dette ligger i fraflyttingen av Akrinn. Denne bør skje raskest mulig etter at grunnskolelærerutdanningen flytter fra Rotvoll og (helt eller delvis?) til Kalvskinnet.

Tidsplanen for samlokaliseringen etter fusjon er lagt for å få til slike løsninger så raskt som mulig. Tidspunkt for ferdigstilling av de større bygge-/ombyggingsprosjekter er satt til 01.01.2019. Det gir en slik overordnet tidsplan:

- Beslutning om overordnede løsninger 20. juni 2017
- Oppstart prosjektering/avklaring av hovedprosjekter 21. juni 2017
- Kontrahering ultimo desember 2017
- Oppstart bygging ultimo januar 2018
- Innflytting Akrinn senest årsskiftet 2018/2019

Det er to større byggeprosjekter som er nødvendig å starte opp snarest for å følge tidsplanen over, prosjekter som muliggjør en rekke andre bygningsmessige tiltak av mindre størrelse og noe senere oppstart for prosjektering. De to hovedprosjektene er

Nytt laboratoriebygg på Valgrinda, for Institutt for Geoteknikk og petroleum, som vil være på 1 300 m² og ha et kostnadsoverslag på 40 000 000 kr. Sintef vil ha interesser i et slikt laboratorium. Det er innledet samtaler om det kan være aktuelt at Sintef bygger, og at NTNU leier. I så fall skal det avklares med vårt departement. Dette vil forsøkes avklart før styrets behandling av saken.

Nye laboratorier for Matvitenskap i Realbygget, som vil være på 1000 m² og ha en kostnad på ca. 30 mill kr. Det pågår også en vurdering av alternativ plassering av laboratorier og kontorarealer for Matvitenskap i Realbygget, men dette vil ikke påvirke areal eller kostnad i vesentlig grad. Det forventes at denne avklaringen er gjort før styret skal behandle saken.

Økonomi

Dette er grove anslag basert på areal og m²-kostnad. Pr. dato er det ikke kartlagt hvilke behov det vil være for tilpasninger i de enkelte bygg, men det er anslått hvilke arealer det kan være behov for lettere oppussing basert på de plasseringsforslagene som er fremmet. Dette er naturlig nok et tema som vil bli diskutert underveis.

I utgangspunktet er det gjort anslag på at det vil være behov for etablering/oppgradering av 4 000 m² laboratorier og verksteder og 10 460 m² kontorarealer. Kostnadsanslagene er basert på erfaringstall fra tilsvarende prosjekter med en kostnad på 33 000 kr/m² på laboratorier og 6 500 kr/m² på kontorarealer.

Dette gir en kostnad på kr 132 000 000 på laboratorier og kr 67 990 000 på kontorarealer, til sammen kr 199 990 000.

Overslaget viser de samlede kostnader ved nybygg, ombygninger og bygningsmessige tilpasninger som er foreslått så langt. Anslaget er gjort ut fra en totalvurdering der tilpasninger av Kalvskinnet, Handelshøgskolens bygg (økonomifakultetet) og våre lokaler på Tunga (sosialfagene) også er inkludert. Til styrets vurdering nå er igangsetting av første trinn av prosessen, gjennom vedtak om igangsetting av de to hovedprosjekter som er størst og vil ta lengst tid, og som er helt nødvendige ledd forut for gjennomføring av andre tiltak.

Vedtak om igangsetting av prosjektering av de to hovedprosjektene vil ikke begrense handlingsvalg for de andre løsningene som fakultetene har pekt på, og som nå utredes videre. Rektors vurdering er at de to nevnte byggeprosjektene heller ikke vil være i konflikt med de langsiktige campusplaner med en samlet campus på og omkring Gløshaugen.

Vedlegg:

Underliggende rapporter m.v.

<https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Samløkalisering>

6.6.17

Saksansvarlig: Frank Arntsen

Saksbehandler: Merete Kvidal/Hanna Maria Jones

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

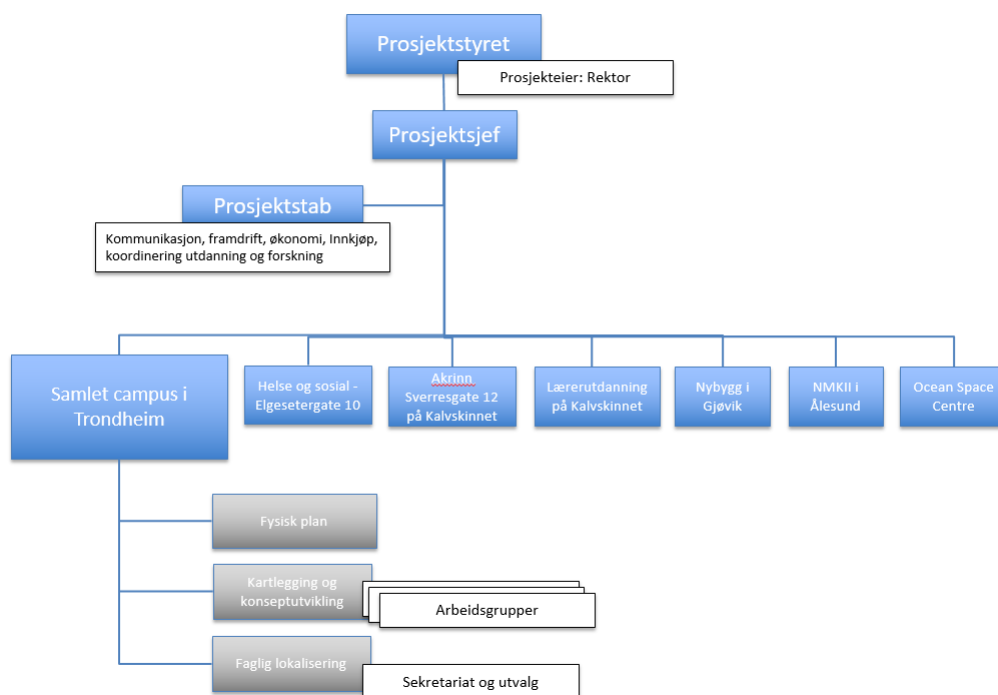
Om: Campusutvikling – orientering om status

Bakgrunn:

Prosjektet Samlet campus i Trondheim består i 2017 av tre delprosjekt; Fysisk plan, Kartlegging og konseptutvikling og Faglig lokalisering. Disse delprosjektene vil gi delleveranser til Kunnskapsdepartementets arbeid med rapport for oppstart forprosjekt (OFP). Parallelt med Fysisk plan utarbeider NTNU og Trondheim kommune et felles planprogram som fastsettes av Trondheim kommune og er grunnlag for videre reguleringsarbeid. Denne saken redegjør for status og avhengigheter mellom delprosjekter og prosesser i arbeidet.

I tillegg pågår byggeprosjektene nybygg i Gjøvik, NMKII i Ålesund, Akrinn, Nytt bygg for lærerutdanning i Trondheim, nytt bygg for helse- og sosialfag i Trondheim og Ocean Space Center i Trondheim. Denne saken redegjør kort for status i disse prosjektene.

Prosjektoversikt

Fysisk plan for samlet campus i Trondheim

Fysisk plan er NTNUs disposisjonsplan som skal vise mulighetsrom og alternativer for størrelser og plassering av nye universitetsarealer for NTNU.

I november 2016 ble det utlyst en idé- og plankonkurranse for utarbeidelse av et hovedkonsept for samlet campus i Trondheim og leverandører til oppdraget med å utvikle konseptet til en fysisk plan.

Konkurransen har hatt som mål å finne fram til et konsept for en overordnet struktur for campus med lokalisering av de arealene som NTNU har behov for og som best ivaretar kvalitetsprogrammet innenfor vedtatt lokalisering. Konkurranseområdet er avgrenset i henhold til område for nye bygg og leiekontrakter, jfr Vedtak i NTNUs styre 26. oktober 2016: S-sak 66/16 Campusutvikling ved NTNU – anbefaling om overordnet lokalisering.

Idé- og plankonkurranse for fysisk plan ble avsluttet 15. mai 2017, og leverandør valgt. Vinneren var KOHT arkitekter med konseptet Veien videre. Juryens rapport gir utfyllende bakgrunn for valget og klare råd til videre bearbeiding av konseptet (vedlegg 1). KOHT har med seg kompetanse på byplan, mobilitet, medvirkning og transport fra MIGRANT AS, LEVA Urban Design og Rambøll. De samarbeider med SLA landskapsarkitekter og mentor for kontoret er arkitektkontoret Jarmund & Vignæs.

22. mai ble det gjennomført oppstartsmøte med KOHT arkitekter for å definere oppdraget og jobben som skal gjøres i utarbeidingen av fysisk plan og planprogram. Det vil bestå i å videreutvikle konseptet de har utarbeidet så langt, og å utforske muligheter og alternativer i arbeidet med den fysiske planen.

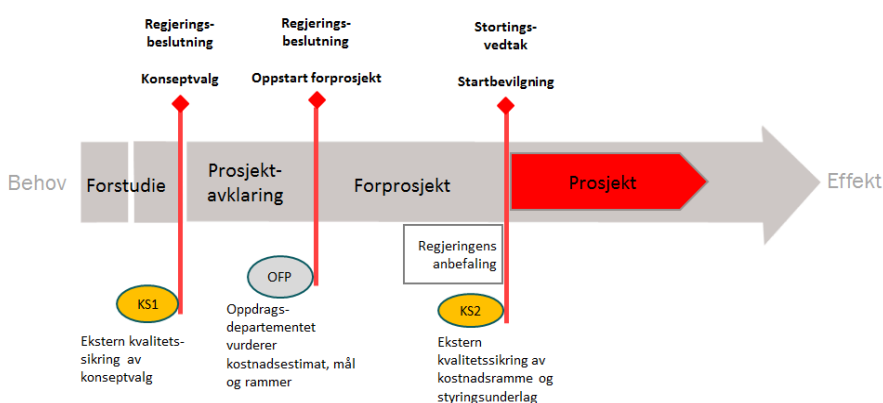
Den fysiske planen vil inngå i underlaget for Kunnskapsdepartementets rapport i forbindelse med oppstart forprosjekt (OFP-rapport). OFP-rapporten inngår som et vesentlig element i beslutningsgrunnlaget for regjeringen ved beslutning om OFP.

Den fysiske planen er også grunnlag for felles planprogram som utarbeides av NTNU og Trondheim kommune parallelt med fysisk plan. Planprogrammet fastsettes av Trondheim kommune og er grunnlag for videre reguleringsarbeid.

Styret vil bli forløpende orientert i den videre samkjøringen av prosesser.

Oppstart forprosjekt (OFP)

Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder for oppdragsgivende departement (i dette tilfellet; Kunnskapsdepartementet) for *Styring av store statlige byggeprosjekter i tidligfase* gir en beskrivelse av styringsprinsipper i tidligfasen i store statlige byggeprosjekter, og beskriver beslutningspunktet oppstart forprosjekt (OFP), mellom KS1 og KS2. Tidligfasen defineres som perioden fra et behov oppstår fram til ferdig forprosjekt og ev. beslutning om startbevilgning for gjennomføring av byggeprosjektet (KS2):

1

NTNU og Kunnskapsdepartementet er nå inne i fasen som i veilederen blir beskrevet som *prosjektavklaringsfasen*, mellom KS1 (2015) og regjeringsbeslutning om oppstart forprosjekt (OFP).

I denne fasen har oppdragsdepartementet ansvar for å klargjøre mål, overordnede rammer og kostnader for prosjektet. Statsbygg (eller annen byggherre) utfører arbeidet i avklaringsfasen i tråd med oppdragsbrev fra departementet. Oppdragsgivende departement fremmer deretter et regjeringsnotat med redegjørelse for beslutningsgrunnlaget, inkludert kostnadsestimat, før eventuell beslutning om oppstart forprosjekt (OFP).²

Kunnskapsdepartementet innstiller overfor regjeringen som beslutter om oppstartsmidler skal gis. Normalt tar behandlingen av en slik søknad ca 6 måneder. NTNU er i tett dialog og samarbeid med Kunnskapsdepartementet om videre planleggingsprosess og samkjøring av planleggingsprosessene.

Planprogram

Gjennom dialog mellom Trondheim kommune og NTNU er det avklart at arbeidet med den fysiske planen også skal gi underlag for utarbeidelse av et formelt planprogram i samsvar med §33-2 i plan-

¹ Figuren viser Statens prosjektmodell anvendt på statlige byggeprosjekter over 750 millioner kr, med kontrollaktiviteter under og beslutningspunkter og –nivå over. Kilde: KMDs veileder for styring av store statlige byggeprosjekter i tidligfase.

² KMDs veileder for styring av store statlige byggeprosjekter i tidligfase:

https://www.regjeringen.no/contentassets/1b8987132a004f208dea5a750203312f/h-2389_styring_store_statlige_byggeprosjekter.pdf (side 4)

og bygningsloven. I planprogrammet stadfestes blant annet medvirkningsopplegg, alternativer og utredningstema for oppfølgende reguleringsplaner gjennom politisk behandling. Dette er i tråd med anbefalinger om videre planprosess, gitt i sak 4/17 i formannskapet i Trondheim kommune (behandlet i formannskapet 10.1.2017).

Formannskapet behandlet 7. juni 2017 i sak PS 0141/17 *NTNUs campusutvikling i Trondheim, videre planprosess*, med følgende forslag til vedtak:

1. *Formannskapet anbefaler at Trondheim kommune fortsetter samarbeidet med NTNU om å utarbeide et felles planprogram for et samlet campus i Trondheim, med anbefalingene fra juryens rapport som utgangspunkt.*
2. *Det skal utarbeides et planprogram som beskriver alternativer, og i sluttbehandlingen tar stilling til foretrukket overordnet konsept. Planprogrammet skal gjelde som planprogram for alle senere reguleringsplaner for campus innenfor avgrensningen i planprogrammet.*
3. *Planprogrammet skal utarbeides med bred medvirkning og blant annet inneholde realistiske og relevante alternativer for et samlet campus, videre medvirkningsopplegg og utredningstema for oppfølgende reguleringsplanarbeid. Planprogrammets ulike alternativer skal underlegges overordnede analyser av konsekvenser, slik at planmyndigheten kan legge klare føringer og rammer for et framtidig samlet campus. Formannskapetets vedtak om at grøntområder i Høgskoleparken skal ivaretas, skal legges til grunn for utarbeidelsen av alternativene. Forslag til planprogram skal behandles politisk før det legges ut på høring i minimum 6 uker. Planprogrammet skal fastsettes av bystyret.*
4. *Sammen med planprogrammet, eventuelt før første reguleringsplan igangsettes, skal det foreligge et kvalitetsprogram for offentlige rom (tilsvarende Veiledende plan for offentlig rom, som brukt i Oslo kommune), som skal legges til grunn for kvaliteter i nødvendige infrastruktur- og uteromstiltak. Et slikt program skal danne grunnlaget for rekkefølgekrav i påfølgende reguleringsplaner. Kvalitetsprogrammet skal fastsettes av Trondheim kommune som planmyndighet.*
5. *Formannskapet tar for øvrig rådmannens redegjørelse om status for NTNUs campusutvikling i Trondheim og resultat av avholdt idé- og plankonkurranse, til orientering.*

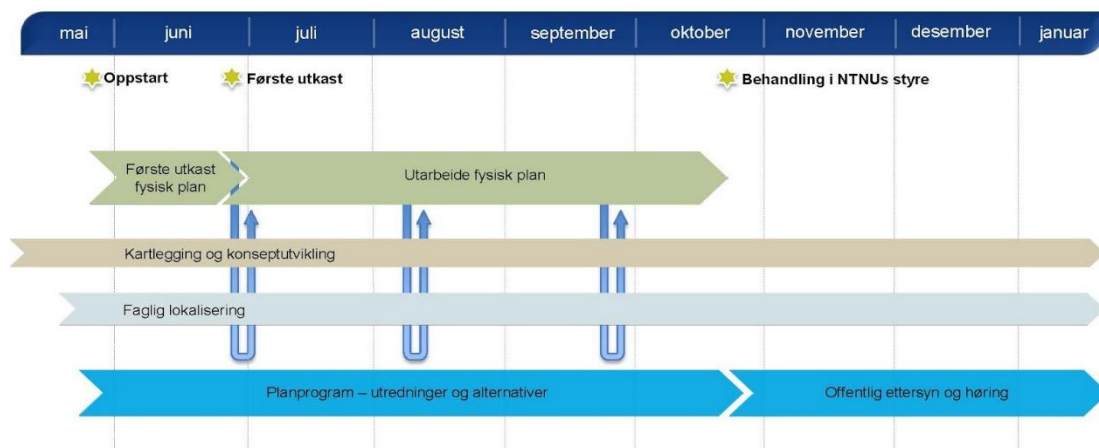
Alternativer i planprogrammet underlegges analyser, mulighetsstudier og utredninger, slik at et overordnet konsept for et samlet campus kan fastsettes av bystyret, før de enkelte reguleringsplaner for delområder utarbeides.

Et slikt planprogram kan dermed betraktes som en forenklet kommunedelplan, hvor medvirkningsopplegg i utarbeidelsesfasen er sentral:

- varsel om oppstart for planarbeid som for formell plan
- jevnlig grunneiermøter
- jevnlig møter med statlige interessenter og innsigelsesmyndigheter
- arbeidsmøter (workshops) med ulike representanter for lokalsamfunnet, særlig i oppstart (i samarbeid med bydelen)
- arbeidsmøter (workshops) med planmyndigheten (politikere) og andre interesseorganisasjoner
- lovpålagt høring og offentlig ettersyn
- åpne møter i høringsperioden

Videre prosess i 2017

Arbeidet med fysisk plan har gjensidige avhengigheter til delprosjektene kartlegging og konseptutvikling og faglig lokalisering. Samlet vil det foreligge delleveranser fra disse delprosjektene som gir grunnlag for arbeid med OFP-rapport og planprogram.

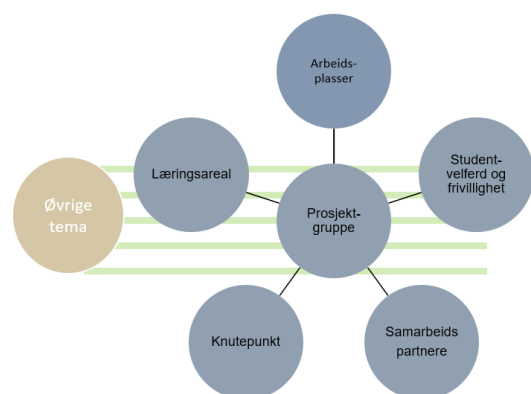

Utkast til planprogram tas sikte på å bli fremmet for formannskapet i Trondheim kommune i slutten av oktober. Med påfølgende høring (minimum 6 uker), åpne møter og bearbeidinger av innspill, tas det sikte på at planprogrammet kan få sin endelige fastsettelse av bystyret i løpet av første halvår av 2018.

Kartlegging og konseptutvikling

Delprosjektet «Kartlegging av arbeidsmønster samt konseptutvikling for arealer» omfatter varierte oppgaver som skal lede frem til grunnlag for rom- og funksjonsprogram for nybygg og ombygginger av eksisterende bygningsmasse. Grunnlaget skal ha legitimitet hos alle berørte parter, være kunnskapsbasert og være tuftet på en forutsigbar og åpen prosess med berørte parter.

Prosjektet skal levere beskrivelse av flere typer arealer: Arbeidsplasser, Læringsarenaer, Knutepunkt, Studentvelferd og frivillighet og samarbeidspartnere. Listen er ikke endelig. Til hver av de ulike typene areal er det knyttet en arbeidsgruppe med deltagere fra NTNU og NTNU Campusprosjektet. I tillegg koordinerer prosjektgruppen utveksling av kunnskap mellom arbeidsgruppene og fagekspertise internt og eksternt innenfor øvrige temaer. Noen av temaene som hittil er identifisert er bærekraft, drift, teknisk laboratorievirksomhet, pedagogikk, bibliotek. Listen er ikke utfyllende.

Arbeidsgruppene skal bidra til å etablere kunnskapsgrunnlaget for utvikling av ulike arealkonsept for Campus NTNU, samt delta i analysering av hvordan ulike arealkonsept best møter de behov og mål

som NTNU har. Deltagerne fra NTNU skal bidra til å etablere kunnskapsgrunnlaget for utvikling av ulike arealkonsept. De deltar som eksperter på organisasjonen (organisering og arbeidsmønster, utforming, teknologi). Deltagerne fra NTNU Campusprosjektet vil drive prosessene og innhenting av kunnskap, samt bidra med å oversette kunnskapsgrunnlaget til konsepter for bruk av ulike typer arealer.

Arbeidsgruppene etableres med deltagere fra flere fakultet, fellesadministrasjonen, og med medlemmer med erfaring fra ulike former for tillitsmannsarbeid. Arbeidsgruppene er imidlertid ikke en partssammensatt gruppe eller en beslutningsgruppe. Den representative medvirkningen foregår i sedvanlige fora. I arbeidsgruppene bidrar deltagerne inn i arbeidet i kraft av egen kompetanse og erfaring.

Arbeidet vil sluttføres i beskrivelser av forslag til arealkonsept for de areal som faller under gruppens arbeid (se ovenfor, listen er ikke endelig). Det er NTNU Campusprosjektet som er ansvarlig for denne leveransen.

Leveransen innebærer:

- Definisjon av arealkonsept med beskrivelse av funksjon (bruk) og areal (utforming). Kunnskapsgrunnlag som er etablert og brukt som underlag i arbeidet gjøres tilgjengelig for interesserte
- Beskrivelse av de prioriteringer, vurderinger og valg som er gjort skal også etableres.
- Gjennom gruppens arbeid skal også de organisatoriske og teknologiske forutsetninger for at foreslåtte arealkonsepter kan fungere, beskrives.

To av arbeidsgruppene – arbeidsgruppe for arbeidsplasser og arbeidsgruppe for læringsarenaer startet sitt arbeid i et felles oppstartsmøte 24. april. Gruppene er i gang med faste møter hver 14. dag.

Øvrige arbeidsgrupper, innenfor temaene Knutepunkt, Studentvelferd og frivillighet og samarbeidspartnere, har oppstartsmøte med foreløpige identifiserte deltakere 30. mai. Endelig sammensetning av gruppene etableres i Rektoratet.

Faglig lokalisering

Delprosjektet faglig lokalisering skal gjennomføre en utredning med to eller flere alternativer for lokalisering av fagmiljøer. Faglig lokalisering inngår i masterplan for campus; koordinert med Kartlegging/konseptvalg og fysisk plan. Mandatet gis av dekanmøtet, forankret i rektoratet.

Arbeidet pågår i et representativt utvalg ledet av Berit Kjeldstad, med et sekretariat ved rektors stab. Utvalget er satt sammen av deltakere fra fakultetene og Vitenskapsmuseet, studenter, tillitsvalgt og hovedverneombud.

Tentativ tidsplan:

Utredning med to eller flere alternativer for lokalisering av fagmiljøer:

- Fase 1/delrapport 1: premisser og prinsipper (november)
- Fase 2/delrapport 2: lokaliseringalternativer (vår 2018)

Akrinn

Nybygget i bygningskomplekset Akrinn er i prøvedriftsfase frem til juli 2017. Det er søkt utvidet prøvedriftsfase på grunn av feil og mangler, etter ønske fra NTNU om at også semesterstartperioden i august/september skal gå under prøvedriftsfasen.

Det pågår også rehabilitering og ombygging av omkringliggende bygg i Akrinn (Gunnerus gate 1, Sverresgate 10). Det prioriteres å få opp fungerende lokaler til semesterstart.

Mangellisten er fortsatt stor, men det jobbes iherdig for å finne løsninger og rette opp, spesielt på varme og ventilasjonsproblemene. Mange av de store avvikene som lekkasje i varmesløyfer og mangelfull trinnlydssperre i gulv blir rettet i sommerferien.

Statsbygg arrangerer før sommeren et evalueringsseminar med Kunnskapsdepartementet, Statsbygg og NTNU. Formålet er å reflektere og å lære. Det er viktig at dette prosjektet får en grundig evaluering, som igjen kan benyttes som grunnlag for videre prosjekter i NTNU. Både departementet sine representanter, tidligere HiST prosjektledere og totalentreprenør er blant de inviterte.

Nytt bygg for lærerutdanning

Byggeprosjektet går ihht planen og lokalene ferdigstilles 22. desember 2017. Det planlegges møblering og innflytting i ukene 52, 1 og 2 med noe utsatt studiestart for vårsemesteret.

Den fusjonerte lærerutdanningen, Institutt for lærerutdanning (ILU) planlegger flytting av samlede fagseksjoner og utreder nå hvem som inntil videre blir værende på Moholt, i påvente av ledige arealer i Akrinn, og hvem som flytter til E. C. Dahls-kvartalet. Lærerutdanningen vil dermed være lokalisert både på Kalvskinnet og på Moholt i vårsemesteret 2018. Grunnskolelærerutdanning vil ha sin hovedbase på Kalvskinnet og lektorutdanningen på Moholt. Noen ansatte vil måtte påregne å ha kontorsted på Moholt og undervisningssted på Kalvskinnet, og omvendt.

Fagmiljøet ved ILU er motiverte for å samlokaliseres på Kalvskinnet og har meldt sine behov inn til Samlokaliseringsprosjektet. E. C. Dahls-kvartalet (unntatt Sukkerhuset og Schnitlergården) er dimensjonert for 1513 studenter og 183 ansatte. ILUs egne framskrevne tall for år 2021 er ca 4 500 studenter og 400 ansatte.

Avhengigheter mellom byggeprosjektene på Kalvskinnet og øvrige prosjekter

Prosjektet samlokalisering etter fusjon utreder nå mulige løsninger for faglig integrasjon i Trondheim. Sentrale mål i Samlokaliseringsprosjektet er å samle Institutt for lærerutdanning på Kalvskinnet og å samle fagmiljø og institutt innenfor teknologi på Gløshaugen. Det pågår også en gjenopptagelse av mulighetsstudien for magasiner og utstillingsarealer for Vitenskapsmuseet p Kalvskinnet. Disse prosessene må samordnes med arbeidene med nytt bygg for lærerutdanning og sluttarbeidene i prosjektet for Akrinn.

Nybygg i Gjøvik – N-bygget

N-bygget, NTNU Gjøvik har et totalareal på ca. 5000 m2 fordelt på fem etasjer, og består i hovedsak av kontorer, 5 undervisningsrom, 1 auditorium, grupperom og kafé. I tillegg inneholder bygget verkstedhaller og laboratorier.

Byggherre/bygningseier er Statsbygg. Totalentreprenør er Betonmast Innlandet AS. Overtagelse er i november 2017, pluss tre måneders prøvedrift.

Prosjektet gjennomføres som et kurantprosjekt med en total styrings- og kostnadsramme oppgitt til 190 000 000 inkl. mva.

Fremdriften for prosjektet er som planlagt, og ferdigstillelses dato opprettholdes.

NMKII i Ålesund

Ferdigstillelse av bygg NMK2 er i henhold til fremdriftsplanen. NTNU ved IHB, fagmiljø for havromsoperasjoner vil ta over arealet den 14.8.2017.

I tillegg vil NTNU Ocean Training AS som er 100% eid av NTNU også kunne flytte inn samtidig. Arealet som skal disponeres i NMK2 utgjør totalt 2.515 kvm, hvorav NTNU Ocean Training AS disponerer 1.102 kvm.

Møbler, inventar og AV/IKT utstyr er bestilt og montering og tilrettelegging vil bli foretatt umiddelbart etter overtagelsen.

I forkant av overtagelsen blir sonene som er tiltenkt som simulatorområde stilles til rådighet slik at montering av simulatorer hovedsakelig kan gjennomføres i juli og august.

Nybygg for helse- og sosialfag i Trondheim (Elgesetergate 10)

Valg av totalentreprenør og løsningsforslag er til behandling internt i Statsbygg. Statsbygg vil offentliggjøre valget etter at evalueringsrapport er godkjent internt.

Prosjektorganisasjonen i NTNU og SiT forbereder oppstart og gjennomføring av bearbeidelse/forprosjektfase i høst. I den fasen videreutvikler Statsbygg prosjektet sammen med NTNU sin sluttbrukerorganisasjon og entreprenøren.

Byggestart avhenger av når Stortinget vedtar finansiering av prosjektet.

Ocean Space Center

Kvalitetssikring 1 av tilpasset KVVU levert 16. mai, offentlig 22. mai.

Kvalitetssikringsrapporten anbefaler å gå videre med et konsept for adskilte laboratorier for et nytt Ocean Space Centre på Tyholt. Det anbefales at det investeres i nye studentlaboratorier til undervisning og forskning, nye kontorer, ny undervisningsbygning, nye laboratorier for konstruksjon og maskineri og at det satses på hybrid og fullskala testing. Det anbefales videre at eksisterende havbasseng, slepetank og kavitasjonstunnel på Tyholt blir renoveret og vedlikeholdt.

Rapporten anbefaler at det ikke investeres i nytt sjøgangsbasseng eller dypvannsbasseng. Dette er en annen anbefaling enn i den tilpassede konseptvalgutredningen som forelå tidligere i år.

Rapporten viser investeringskostnad med forventningsverdi på kr 3,8 mrd (inkl mva, 2017 kroner). Nærings- og fiskeridepartementet vil nå vurdere rapporten, som deretter skal behandles av regjeringen. Det er regjeringen som beslutter om prosjektet skal utvikles videre, og hvilke alternativ som i så fall skal legges til grunn i et forprosjekt.

Vedlegg:

Juryens rapport i idé- og plankonkurranse fysisk plan:

http://www.ntnu.no/documents/1268425101/1269933790/Juryrapport_trinn+B/3bedc1e2-ef48-48ae-a5ce-9aaed1cc9774

6.6.2017

Saksansvarlige: Ida Munkeby / Frank Arntsen

Saksbehandlere: Aud Magna Gabrielsen og Ingrid Volden

N O T A T

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Universitetssamarbeidet mellom UiB, UiO, NTNU og UiT (BOTT) om administrative systemer

Formål

Gi styret en orientering om fremdriften i samarbeidet mellom UiB, UiO, NTNU og UiT (betegnes som programmet BOTT økonomi og HR) om anskaffelsesprosessen for felles administrative systemer innen lønn, personal og økonomi med tilhørende moduler i hht vedtak i styresak S-sak 22/15, samt orientering gitt i O-sak 23/16.

Bakgrunn

Denne saken er laget i samarbeid mellom de fire breddeuniversitetene UiB, UiO, NTNU og UiT (BOTT).

I S-sak 21/2015 behandlet den 17. juni 2016, fikk styret en orientering om samarbeidet mellom de fire institusjonene om anskaffelsesprosessen for felles administrative systemer innen lønn, personal og økonomi med tilhørende moduler, med følgende vedtak:

1. Styret tar til etterretning at det gjennomføres forprosjekt og anskaffelsesprosess for felles administrative systemer innen lønn, personal og økonomi med tilhørende moduler.
2. Styret tar til etterretning at prosessen gjennomføres og finansieres som et samarbeid mellom Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Norges teknisk-vitenskapelig universitet og UiT Norges arktiske universitet i regi av BOTT-samarbeidet, og forplikter universitetet til å prioritere nødvendige ressurser til gjennomføring av samarbeidet
3. *Styret ber om rapportering på fremdrift i arbeidet.*

1. Orientering om status

Som det ble orientert om tidligere ble de store anskaffelsene av administrative systemer gjort for 15-20 år siden. Juridisk Anbudsregler og kontraktsmessige forhold gjør at systemene må ut på nytt anbud. Dette gjelder systemene for økonomi (regnskap), lønns og personal, prosjektstyring, innkjøp og faktura.

Programmet for BOTT økonomi og HR (også omtalt som ERP-prosjektet) har utarbeidet konkurransedokumenter for en åpen anskaffelsesprosess i det åpne markedet.

Kunnskapsdepartementet er løpende blitt informert om fremdriften i programmets arbeid. Programmet legger til rette for at framtidig løsning som velges, også kan benyttes av andre aktører i sektoren hvis dette vil bli aktuelt.

Direktoratet for økonomistyring (DFØ), er en statlig aktør som leverer lønns- og regnskapstjenester til departementene og mange statlige aktører. De leverer lønnstjenester til 174 statlige virksomheter, og regnskapstjenester til 149 virksomheter. DFØ er underlagt Finansdepartementet, og er finansiert som et ordinært forvaltningsorgan. DFØ har som målsetning effektiv ressursbruk i staten og arbeider for standardiserte løsninger og stordriftsfordeler for staten.

Høsten 2016 har det vært dialog mellom Finansdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Gjennom dialogen med Kunnskapsdepartementet er de fire BOTT-institusjonene bedt om å gjennomføre en grundig prosess der DFØ vurderes som mulig tjenesteleverandør for programmet BOTT økonomi og HR. Denne vurderingen pågår nå for fullt i regi av BOTT økonomi og HR og intensjonen er å ha en innstilling til videre prosess klar den 19. juni. Prosessen med vurdering av DFØ gjennomføres før eventuell eksterne anbudskonkurranse / markedsdialog, fordi DFØ ikke opptre som en aktør i en offentlig anskaffelseskonkurranse tilsvarende eksterne leverandører.

Dialogen med DFØ er basert på det utarbeidede anskaffelsesgrunnlag for ekstern konkurranse (80 % ferdigstillelsesgrad). BOTT økonomi og HR ønsker med dette å vurdere DFØ opp mot de samme kriteriene som en legger til grunn for kommersielle aktører. Med bakgrunn i vurderingen vil BOTT gi en anbefaling til KD om eventuell leveranse fra DFØ samt omfanget på denne. Finansdepartementet som eier av DFØ, vil også involveres i beslutningsprosessen.

Dersom DFØ blir valgt som leverandør, vil Finansdepartementet overføre bevilgning fra rammen til Kunnskapsdepartementet for å dekke DFØ sine kostnader. Kunnskapsdepartementet vil så redusere bevilgningen til institusjonene. BOTT vil i dialogen med DFØ avklare kostnadene ved deres leveranse og avklare videre konsekvensene for institusjonenes økonomiske ramme.

Dialogen mellom DFØ og programmet er nå inne i den avsluttende fase. All dokumentasjon er levert fra DFØ som avtalt og BOTT vurderer dette nå opp mot kriteriene i anskaffelsesgrunnlaget. Tidsplanen i arbeidet overholdes og det er vil være dialog med Kunnskapsdepartementet i prosessen fram til innstilling til videre prosess forventes å foreligge 19. juni.

Oppsummering

Programmet BOTT økonomi og HR er i slutfasen av å vurdere DFØ som leverandør på de ulike deler av programmets behov. Intensjonen er å ha en innstilling klar ultimo juni.

Innstillingen kan gi følgende, mulige alternativer for programmet BOTT økonomi og HR:

Alt innstillinger	Vedrørende DFØ	Konsekvens videre prosess
1	Vurderes ikke å være aktuell som leverandør	Ordinær anskaffelsesprosess i markedet
2	Vurderes egnet som leverandør for deler av de forespurte området	Ordinær anskaffelsesprosess i markedet for resterende områder innen økonomi og HR
3	Vurderes å være aktuell som leverandør for hele det forespurte området	Implementeringsprosess for totalleveranse innen økonomi og HR fra DFØ

Dersom vurderingen resulterer i at programmet BOTT økonomi og HR innstiller på alt. 2 eller 3, vil det gjennomføres en vurdering / behandling i Kunnskaps- og Finansdepartementet og eventuell framdriftsplan vil bli konkretisert. BOTT økonomi og HR tar da sikte på å starte en mer inngående gjennomgang høsten 2017 sammen med DFØ før det fremmes en endelig beslutning.

Den pågående prosessen med vurdering av DFØ, har endret programmets opprinnelige planer og aktiviteter. Dette medfører at arbeidet med og fremleggelse av en sak for styret om økonomiske rammer for programmet BOTT økonomi og HR avventes inntil vurderingen av DFØ som mulig leverandør er gjennomført.

N O T A T

Til: Styret
Fra: Rektor

Om: Riksrevisjonens beretning om årsregnskapet for 2016

Formål

Gi Styret en orientering om Riksrevisjonens revisjon av årsregnskapet for 2016.

Bakgrunn

Riksrevisjonen skal bidra til at fellesskapets midler og verdier blir brukt og forvaltet slik Stortinget har bestemt. Det gjøres gjennom revisjon, kontroll og veiledning. Riksrevisjonen revidere ut fra tre revisjonstyper: regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Hvert år gjennomfører Riksrevisjonen regnskapsrevisjon på avlagt årsregnskap.

I henhold til hovedinstruks for økonomiforvaltning punkt 2.2 «Styret er ansvarlig for at den samlede økonomi- og formuesforvaltning skjer i samsvar med forutsetningene for tildeling av bevilgning og departementets generelle bestemmelser om økonomiforvaltningen». Riksrevisjonens uttalelse er den eksterne kontrollen på at dette er oppfylt.

NTNU mottar hvert år et brev om de foreløpige funnene som er avdekket. NTNU gir tilsvaret på disse funnene, og dette danner bakgrunnen for endelig revisjonsberetning.

De vesentligste funnene Riksrevisjonen kommenterte i foreløpig revisjon d. var:

Revisjon av refusjoner fra NAV

Revisjonen viste at NTNU har etablert tilfredsstillende rutiner og arbeidsdeling i prosessen, samt etablert hensiktsmessig internkontroll av prosessen.

Kredittkort med firmaansvar

Revisjonen viste at interne rutiner ikke fullt ut etterleves, det er nå etablert ytterligere kontroller av prosessen samt ytterligere informasjon til alle med slike kort.

Oppfølging av bidrags- og oppdragsaktiviteten (BOA)

Revisjonen viste at BOA-prosjekter ikke ble avsluttet forløpende i 2016. Det er nå etablert nye rutiner og systemløsninger for avslutning av BOA-prosjekter som skal sikre at dette blir gjennomført.

Arbeidsgivers pensjonsinnskudd i Statens pensjonskasse (SPK)

Revisjonen viste at det er nødvendig med ytterligere gjennomgang for å avstemme riktig pensjonsavsetning mellom NTNUs regnskap og krav fra SPK. Det er iverksatt tiltak for å avdekke mulige avvik.

NTNUs tilsvaret på denne revisjonen ga da grunnlag for endelig revisjonsberetning.

2016 var det første regnskapsåret i den fusjonerte institusjonen. Dette medførte et betydelig arbeid for å etablere strukturer og følge opp økonomistyring og regnskapsføring på alle enheter i henhold til forskrifter og regelverk. I forbindelse med omstruktureringen fra 1.01.2017 måtte det igjen gjøres en stor innsats for å gjennomgå oppsett og oppfølging på ulike systemer i årsskiftet 2016 til 2017. NTNU hadde derfor i regnskapsavslutningen for 2016 mindre tid til å gjennomføre årsoppgjøret enn hva som er tilgjengelig tid i et normalt driftsår.

Det er derfor med stor tilfredshet at Riksrevisjonen gjennom sin beretning stadfester at årsregnskapet er i henhold til fastsatte standarder og regelverk. Dette betyr at vi i NTNU har både etablert interne rutiner som er tilfredstillende, og at vi har dyktige medarbeidere som har gjort en betydelig innsats for å gjennomføre dette arbeidet

Konklusjon

Riksrevisjonen har i sin endelig beretning bekreftet at avlagt årsregnskap er i henhold til statlig regelverk og statlige regnskapsstandarder, og gir et rettviseende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger i 2016.

Vedlegg: Riksrevisjonens beretning for 2016

Riksrevisjonen

Vår referanse 2016/01115-6

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE
UNIVERSITET NTNU
Org. nr.: 974767880

Riksrevisjonens beretning

Til Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) sitt årsregnskap for 2016. Årsregnskapet består av ledelseskommentarar, oppstilling av bevilgningsrapportering og virksomhetsregnskap, inklusive kontantstrømpoppstilling og noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2016.

Etter Riksrevisjonens mening gir NTNUs årsregnskap et rettviseende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger i 2016, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring. Vi mener vidare at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av virksomhetens resultat for 2016 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2016, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAIs etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene og INTOSAIs etikkregler. Etter Riksrevisjonens oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse om revisjonen av årsregnskapet og uttalelsene om etterlevelse av administrative regelverk dekker ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V), og vi attesterer ikke denne informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det revisors oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskapen opparbeidet under revisjonen, eller hvorvidt den øvrige informasjonen tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom det konkluderes med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er Riksrevisjonen pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens, styrets og overordnet departements ansvar for årsregnskapet

Ledelsen og styret er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et rettviseende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten, herunder statlige regnskapsstandards (SRS). Ledelsen og styret er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som de finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Overordnet departement og styret har det overordnede ansvar for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999) alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke beslutningene som treffes av brukere på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999, utøver revisor profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen.

Revisor identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Revisjonshandlinger utformes og gjennomføres for å håndtere slike risikoer, og tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis innhentes som grunnlag for revisors konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Dette skyldes at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner, eller overstyring av intern kontroll.

Revisor gjør også følgende:

- opparbeider en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll
- evaluerer hensiktsmessigheten av regnskapsprinsippene som er brukt, og rimeligheten av regnskapsestimater og tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, herunder tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde

Revisor kommuniserer med ledelsen og styret, og informerer overordnet departement, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Revisor vil også kommunisere om forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, herunder eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Av de forholdene som blir kommunisert med ledelsen og styret, og som overordnet departement blir informert om, tar revisor standpunkt til hvilke av forholdene som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse regnes som sentrale forhold ved revisjonen. Disse beskrives i så tilfelle under eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom Riksrevisjonen gjennom revisjon av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomføres utvalgte revisjonshandlinger for å kunne gi uttalelse om hvorvidt det er vesentlige brudd på disse.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi gir en uttalelse med moderat sikkerhet på om vi er kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene i vesentlig grad er i strid med administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelserevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnås gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendig.

Basert på revisjon av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene er i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 26.04.2017

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Bernt Nordmark
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur

N O T A T

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: **Status for Bedre sammen-prosjektet**

Et velfungerende samarbeid mellom NTNU og SINTEF er viktig for institusjonene selv, men også for næringsliv og offentlig forvaltning. Styrene ved NTNU og SINTEF ba om en evaluering av samarbeidet i et felles prosjekt – *Bedre sammen*. Ifølge mandatet var hensikten å utrede hvordan institusjonene best oppnår økt kvalitet i forskning og større kraft i internasjonal konkurranse om forskningsmidler og oppdrag fra nasjonalt og internasjonalt næringsliv.

En felles prosjektgruppe ble satt ned i oktober 2014 for å evaluere samarbeidet og foreslå tiltak for å bedre samhandlingen som grunnlag for neste generasjon strategier for fellesskapet. Bedre sammen-prosjektet ble behandlet i juni 2016, ref S-sak 44/16. Hovedrapporten fra prosjektet har en rekke anbefalinger for å styrke samhandlingen mellom NTNU og SINTEF. Styrene besluttet at rapporten skal følges opp i 2017. Felles ledermøte mellom NTNU og SINTEF har implementerings- og oppfølgingsansvaret.

Under følger en rapport som viser status for implementeringen av anbefalingene.

Høydepunkter

- Samarbeidsforum for teknologi er etablert og har tatt tak i en rekke saker innenfor strategisk samhandling på fakultets-/instituttnivå. Forumet adresserer styrking av samarbeidet på tematiske områder, EU-samarbeid, samarbeid om forskningssentra og samarbeid om PhD.
- Digitaliseringsområdet har kommet langt på kort tid med å styrke samarbeidet. Viktigste tema så langt er forskningspolitisk samarbeid overfor Forskningsrådet og departementer.
- Felles inspeksjon av laboratorier 12. mai er starten på en omfattende HMS-gjennomgang i felles laboratorier og verksteder hvor ledere fra NTNU og SINTEF sammen skal utvikle en god og varig praksis for å løfte hverandre kompetansemessig og sette felles HMS-standarder.
- NIFUs evaluering av Gemini-sentrene er godt i gang. Åpent dialog-møte med sentrene avholdt 10. Mai. Sluttrapport skal leveres til styringsgruppa for Gemini-sentrene innen 30. Juni 2017.
- Samfunnskalender for oppfølging av saker på den politiske agenda er utarbeidet og tatt i bruk.
- Times Higher Education har kåret NTNU til global leder hva gjelder samarbeid mellom et universitet og næringslivet. Koblingen til SINTEF er begrunnelsen. Dette er underkommunisert internt og eksternt.

1. Hovedpunkter fra Bedre sammen rapporten og NIFU-studien

Hvorfor Bedre sammen

- Samarbeidet mellom NTNU og SINTEF har vært en suksess og partnerskapet anerkjennes som et kraftsentrum. Styrene har bedt om en evaluering, fordi potensialet kan være enda større.
- NTNU og SINTEF har sammenfallende visjoner og satsingsområder. Samfunnets verdiskaping og løsninger på vår tids store utfordringer er del av samfunnsoppdraget hos begge.
- NTNU og SINTEF har ulike profiler, roller og rammebetingelser. NTNUs tyngdepunkt ligger nærmere grunnleggende forskning, men skillene er ikke alltid skarpe. Det finnes gråsoner hvor begge opererer, og begge til en viss grad skal operere.
- Utviklingstrekk innenfor og utenfor institusjonene bidrar til å endre forutsetningene for samarbeid. Vi måles i økende grad langs de samme tellekantene.

Styrken i samarbeidet

- *Den historiske relasjonen* – formelle og uformelle arenaer for samhandling.
- *Geografisk nærhet* – muliggjør daglig kontakt og utvikling av personlige og faglige relasjoner.
- *Komplementaritet* – eller økt kritisk masse og mulighet for å dekke bredere forskningsfelt.
- *Fleksibilitet* – sammen er NTNU og SINTEF stabil og langsiktig, men også dynamisk og fleksibel.
- *Attraktive miljøer* – store, konkurransedyktige fagmiljøer gjør Trondheim attraktiv for forskere.
- *Samarbeid i prosjekter* – prosjektsamarbeidet er grunnstolpen i relasjonen.
- *Samarbeid med industrien* – samarbeid gjør fagmiljøene til bedre partnere for næringslivet.
- *Samarbeid om laboratorier* – prosjekt- og laboratoriesamarbeidet er gjensidig forsterkende.
- *Samarbeid om utdanning* – direkte eller innenfor rammen av felles prosjekter.

Suksesskriterier

- *Likevekt mellom miljøene* – både i antall deltagere og representanter i ledelsesfunksjoner.
- *Likeverdighet mellom partene* – man anerkjenner hverandres kompetanse og bidrag.
- *Formelle og uformelle møteplasser* – sikrer regelmessig kontakt og dialog og bidrar til gjensidig forståelse for hverandres virksomhet, rammebetingelser og organisasjonskultur.
- *Klare omforente mål* – bidrar til samhold, felles engasjement og retning i samarbeidet.
- *Klar rolle- og arbeidsdeling* – forhindrer spenninger knyttet til å «tråkke i hverandres bed».
- *Kryssende institusjonstilhørighet* – er et sentralt kjennetegn ved integrert samarbeid.
- *Personlige relasjoner* – gode relasjoner og gjensidig respekt og tillitt bidrar til balansert samarbeid.

Utfordringer i samarbeidet

- Mangel på strategisk samhandling er en grunnleggende utfordring på alle nivåer. Vi involverer ikke hverandre i strategiske prosesser og det oppstår lett konflikter rundt sentersamarbeid.
- Vi møtes i økende grad på samme arenaer, men ut fra ulike rammebetingelser og samfunnsoppdrag. Nye krav/retningslinjer fra myndighetene fungerer som dis-insentiver for samarbeid.
- Vi beveger oss fra relasjonsbasert til transaksjonsbasert samarbeid. Motivasjonen påvirkes av at samhandling ikke lenger er et lokalt anliggende men er formalisert og regulert sentralt.
- Skjevheter i relasjonen bunner ofte i manglende likeverdighet. Vi ser en mangelfull forståelse i organisasjonene for hverandres roller og rammebetingelser.
- Samarbeid om forskningsinfrastruktur som er noe av grunnfjellet i relasjonen er under press. Fagmiljøene er bekymret over mindre samlokalisering og følgene av leiestedsmodellen.

1. Status for tiltak og måloppnåelse

2.1 Strategisk samhandling

Mål for samarbeidet: NTNU og SINTEF skal samarbeide strategisk om utvikling av virksomhetene på alle relevante nivåer og fagområder.

Tiltak:

1. Styrke strategisk samhandling, involvere hverandre mer i løpende strategiprosesser
2. Initiere prosesser på felles satsingsområder, etablere pilotprosjekter for å skape nye muligheter
3. Mer balansert representasjon i hverandres styre og råd
4. Vurdere samarbeidspotensialet mellom SINTEF og "nye NTNU"

Status:

1: Strategisk samhandling:

- Tydelige signaler om økt strategisk samhandling har utgått fra rektor/konsernsjef. Demonstreres gjennom forskningspolitiske aksjoner som allerede er iverksatt (se samfunnskalender). Signalene fra toppen motiverer i neste omgang nivåene under til å agere tilsvarende.
- Nyopprettet samarbeidsforum for teknologi har satt saken på agendaen. Forumet består av NTNUs dekaner, instituttledere i SINTEF og ledere av tematiske satsinger i NTNU/SINTEF. Har avtalt 5 møter gjennom 2017 som adresserer alle relevante deler av *Bedre sammen*.

2: Felles satsingsområder:

- **Digitalisering:** Samarbeid om innspill til Digital 21 har vokst til en bredere samhandling inn mot forskningsråd og departementer og økt faglig samarbeid rent generelt. Inkluderer også felles holdning til Digital Norway/Toppindustrisenteret. NIFU fremhever IKT som et område med lite samarbeid mellom NTNU og SINTEF. Begge sider ønsker nå å styrke samarbeidet.
- **Energi:** God dialog mellom SINTEF Energi og NTNU Energi om strategisk samordning og felles anbefalinger til politiske myndigheter rundt "Nullutslipps-samfunnet".
- **Hav:** Er godt i gang. Ansvarlige er TSO Ocean/SINTEF Ocean AS.

3: Styrerepresentasjon

- Samarbeidsforum for teknologi har satt saken på agendaen. Enighet om prinsippene. NTNU er godt representert i SINTEFs styrende organer. Større SINTEF-representasjon i NTNUs organer er ønsket og implementeres gjennom oppnevning av nye fakultetsstyrer i 2017.

4: Samarbeidspotensial mellom SINTEF og "nye NTNU" – ikke påbegynt.

2.2 Kulturbyggende tiltak

Mål for samarbeidet: *Samarbeidet skal preges av en grunnleggende, gjensidig respekt for hverandres oppgaver og egenart, og forståelse for hverandres roller og rammebetingelser.*

Tiltak:

1. Oppfølging av ledere på samarbeid. Utvikle felles tiltak for samhandling i form av opplæring og lederutvikling
2. God forvaltning av felles laboratorier med særlig fokus på HMS
3. Styrke insentiver for samarbeid; er rammeverket hensiktsmessig, fungerer inst. avtaler etter hensikten?
4. Fremheve betydningen av samarbeidet i begge institusjoners kommunikasjon

Status:

1: Følge opp ledere/felles tiltak for samhandling – HR-ansvarlige har laget en plan for implementering og kommer tilbake med resultatoppfølging til høsten.

- **Opplæring/lederutvikling** – legge relasjonen inn i opplæringsprogram med vekt på å motivere til å utnytte mulighetene på en positiv måte. Utveksling av kandidater og gjensidig invitasjon i utviklings-/opplæringsløp som innledere eller deltakere vurderes. Benytte eksisterende arenaer til å styrke relasjonen og bygge gjensidig forståelse. Framsnakke hverandre innad og utad.
- **Oppfølging i linja** – NTNU-SINTEF som fast tema i lederdialog og medarbeidersamtaler på alle nivåer: Hvordan fungerer samarbeidet? Utnyttes mulighetene, eventuelt hvorfor ikke? Hva kan gjøres bedre? Tiltak for styrking av samarbeidet nedfelles i handlingsplanen for kommende år.
- **Felles ledermøter** – DD-møtet kan videreutvikles som kulturbyggende arena, kanskje med større hyppighet enn i dag. Regi og innhold kan utvikles med tema og arbeidsmåter for styrking av felles kultur og spredning av beste praksis. Kan kombineres med å invitere inn faggrupper.
- **Tema i egne ledermøter** – samarbeidet må på dagsorden i interne ledermøter og arenaer, som rektors møter med instituttledere og dekaner og SINTEFs ledersamlinger på konsern- og instituttnivå. Tradisjonen med å invitere samarbeidspartnere inn i ledersamlinger bør fortsette.

2: Forvaltning av felles laboratorier – HMS - ansvar:

- **Felles HMS-tiltak** – NTNU og SINTEF gjennomfører felles HMS-opplæring som muliggjør felles forståelse for hvor standarden skal ligge. HMS-sjefene inviteres som observatører i hverandres arbeidsmiljøutvalg og kan utveksle informasjon og få innsikt i utfordringer og forbedringsarbeid. I forhold til beredskap arbeides det med å etablere en romkortdatabase ved NTNU som skal kobles til SINTEFs base. Stoffkartotekene skal kobles sammen i løpet av året.
- **HMS-gjennomgang i felles laboratorier/verksteder** – i regi av ledere fra begge institusjoner og i dialog med lokale ledere og medarbeidere. Konsernsjef og rektor starter prosessen i felles lab ved SINTEF MK. Målet er å utvikle en god og varig praksis for å løfte hverandre og sette felles standard. Linjeledere på institutt-/avdelingsnivå har tilsvarende gjennomgang på sine områder.

3: Styrke insentiver for samarbeid – ikke påbegynt.

- Foreslås satt opp som tema for et felles ledermøte i desember 2017. Målet vil være å avdekke eventuelle hindringer og utvikle grunnlag for styrking av insentivene for samarbeid.

4: Kommunikasjon – første møte mellom kommunikasjonsansvarlige er avholdt. Det viktigste er at de to organisasjonene snakker positivt om hverandre og understreker betydningen av samarbeidet, innad og utad. Avventer aksjonsplan.

2.3 Samarbeid om Gemini-senter

Mål for samarbeidet: *Samarbeidet mellom faggrupper i NTNU og SINTEF er selve grunnmuren i relasjonen og skal optimaliseres som del av Bedre sammen-prosessen.*

Tiltak:

1. Evaluere Gemini-sentrene som grunnlag for styrket samarbeid på faggruppenivå
2. Vurdere Gemini-sentrenes profil, er det behov for å tydeliggjøre skillet mellom tematiske og disiplinorienterte sentra?

Status:

1: Evaluering av sentrene

- Oppdraget er gitt til NIFU på bakgrunn av allerede ervervet kunnskap gjennom *Bedre sammen*-evalueringen. Oppstart januar 2017. Intervjuene er i gang. Plenums møte med alle sentrene 10. mai hvor første versjon resultater ble lagt frem. Evalueringen skal være avsluttet 30/6 2017. Implementering av resultater planlegges for høsten. Ansvar for oppfølging: Styringsgruppa.

2: Vurdering av profilen – tema for styringsgruppa for Gemini-sentrene på bakgrunn av evalueringen.

2.4 Samarbeid i forskningssentra

Mål for samarbeidet: Når det er faglig relevant skal NTNU og SINTEF samarbeide om forskningssentra som SFI og FME. Det bør også samarbeides om SFF når det er relevant. Samarbeidet skal være basert på komplementaritet, ryddighet og forutsigbarhet.

Tiltak:

1. Sørge for at alle senterøknader er strategisk forankret på ledernivå
2. Evaluere løpende senter på innovasjonseffekt og samarbeidsmønster
3. Arbeide sammen for at suksessraten på SFF innenfor teknologiske fag øker
4. Sørge for ryddige søknadsprosesser med klare kjøreregler for valg av senterleder, vertsinstitusjon, ressursfordeling m.m.

Status:

1: Forankring av søknadsprosesser

- Samarbeidsforum for teknologi har startet prosessen. Første case er samordning av søknader frem mot neste SFI-runde med frist 2018. Tema for neste møte.

2: Innovasjonseffekt og samarbeidsmønster

- Prosess iverksatt i regi av prorektor for innovasjon.

3: Teknologiske SFF –

SFF utlyses hvert 5 år. Neste SFF utlysning kan forventes i 2021. NTNU har i relevante sammenhenger vist til teknologifagevalueringens påpekninger om at en for stor andel av den teknologiske forskningen i Norge kan synes å være for knyttet til kortsiktige behov i industrien og at det er for lite langsiktig grunnleggende teknologisk forskning i Norge. NTNU vil spille dette inn i til regjeringens arbeid med revidering av langtidsplan for forskning og høyere utdanning. NTNU sier at det er rom for å finansiere flere SFF i Norge.

Dersom det blir flere sentre, bør også miljøene selv, særlig ved NTNU, aksle seg til å nå opp i konkurransen om SFF.

4: Ryddige søknadsprosesser –

Hovedlinjene for hvordan dette skal foregå ligger i Bedre sammens delrapport 3.

Samarbeidsforum for teknologi arbeider videre med dette

2.5 Samarbeid om EU-forskning

Mål for samarbeidet: NTNU og SINTEF skal samarbeide om langsiktig posisjonering i forhold til EUs virkemidler og om å vinne fram i konkurransen om EU-midler.

Tiltak:

1. Etablere EU-forum for utvikling av felles strategier og deling av informasjon
2. Kartlegge toneangivende nettverk og relevante samarbeidspartnere, utnytte Brusselkontoret i posisjonering mot EU
3. Sørge for at ledere på alle nivå avkrefter myter om hindringer for samarbeid
4. Etablere piloter for EU-samarbeid som tildeles ressurser for prosjektutvikling

Status:

1: Etablere EU-forum – forumet er etablert, men det har ennå ikke hatt 1. møte.

2: Øvrige punkter – avventer at forumet blir operativt.

2.6 Samarbeid om forskerutdanning

Mål for samarbeidet: NTNU og SINTEF skal styrke samarbeidet om å veilede doktorgradskandidater som samfunnet har behov for.

Tiltak:

1. Ta i bruk veiledningsressursene ved SINTEF bedre enn i dag
2. Sørge for at PhD-samarbeidet er basert på ryddighet og forutsigbarhet, egen-finansiering må avklares i søknadsfasen

Status:

1: Utnytte veiledningsressurser ved SINTEF –

Institutt-ph.d-ordningen.

SINTEF har i alt fått tildelt xx stipendiater fra gjennom regjeringens øremerkede stipendiatstillinger til instituttsektoren. Et viktig formål med stipendiatstillingene til instituttsektoren er å utnytte veiledningsressursene i instituttsektoren bedre. SINTEF kommer med et utspill om hvordan SINTEF mener at disse stillingene skal behandles strategisk.

2: Samarbeid om PhD –.

Løpende. Bedre sammen-rapporten fastsatte overordnede felles retningslinjer form hvordan dette skal foregå.

2.7 Samarbeid om infrastruktur

Mål: Partene skal samarbeide strategisk om forskningsinfrastruktur som grunnlag for fremragende forskning. Samarbeid om førsteklasses laboratorier skal bidra til å løse store samfunnsutfordringer og utvikle norsk næringsliv. Samarbeidet skal være basert på ryddighet og forutsigbarhet.

Tiltak:

1. Opprette et strategisk samarbeidsforum for forskningsinfrastruktur som basis for å utvikle felles strategier og investeringsplaner som gir konkurransefortrinn og som er forankret i egne strategier
2. Sikre at vi utvikler gode søknader sammen som når opp i konkurransen om infarstrukturmidler
3. Etablere driftsmodeller som tilfredsstiller regelverk og underbygger strategien
4. Ha et særlig fokus på samlokalisering i den pågående campus-prosessen

Status:

1: Opprette strategisk samarbeidsforum/utvikle felles strategier:

- NTNU har et strategisk infrastrukturutvalg. SINTEF etablerer et tilsvarende utvalg. De to utvalgene skal ha i felles møter Første møte underveis.

2: Utvikle gode søknader sammen – avventer forumet.

3: Etablere driftsmodeller

- Med unntak av Tyholt-miljøet, har alle fagmiljø som har felles bruk av laboratorier, gjennomgått og revidert driftsmodeller og samarbeidsavtaler. Fristen for nye avtaler på Tyholt er satt til 15.6.2017.
- Det er gjennomført en betydelig opprydding i eierskap til utstyr, arealfordeling, kjøp av tjenester, fakturering mellom partene og prisberegning. De fleste fagmiljø har etter gjennomgangen konkludert med særeiemodeller i kombinasjon med samarbeidsavtaler som regulerer vilkår for tilgang. Innenfor geologi og bergteknikk, katalyse og CO2-fangst og lagring, bygg, m.fl. er det etablert noen sameier for laboratorier der aktiviteten er tett integrert og der begge parter er enig om langsiktig strategisk utvikling av forskningsinfrastrukturen.

4: Samlokalisering i campus-prosessen

- God dialog mellom berørte miljøer om første fase, også kalt "kort campus"-plan, som handler om å samle lærerutdanningen på Kalvskinnet. Som konsekvens må teknologene opp til Gløshaugen. Det krever fortetning på Gløshaugen. En første plan skal være klar før sommeren.
- I det langsiktige perspektivet vurderes løsninger for å få Dragvoll-miljøene ned til Gløshaugen. Mål om å ha planen klar innen utgangen av året.

2.8 Signaler til myndigheter

Mål: NTNU og SINTEF skal samarbeide om å gi klare og entydige forsknings- og innovasjonspolitiske råd.

Tiltak:

1. Utvikle en samfunnskalender som basis for forsknings- og utdanningspolitisk samarbeid

2. Styrke forskningspolitisk samhandling på områder av strategisk betydning for begge institusjoner. Bruke vår felles tyngde til å få gjennomslag for politikk som fremmer teknologiutvikling, innovasjon, verdiskaping

Status:

1: Opprette samfunnskalender – utført. Aksjonsområder:

- Industrimeldingen – SINTEF har fått gehør for mange av sine innspill. Har hatt felles møte med saksordføreren for meldingsarbeidet i næringskomiteen.
- Langtidsplanen for forskning – skal revideres. Vi utvikler et grunnlag for felles innspill og dialog med departementer og partier frem mot valget.
- Digital 21 – samarbeid om innspill fra IE-fakultetet og SINTEF Digital.
- Ocean Week – ble arrangert i uke 18. Potensial for å styrke konseptet gjennom enda bedre samarbeid.
- Arendalsuka – samordning av planer og logistikk.
- Lerchendal-konferansen – årets konferanse er evaluert og ny programkomite etablert. Arbeider med hovedtema for neste års konferanse.
- Starmus-festivalen – SINTEF utformer forslag til side-arrangementer.
- Revitalisere ledermøte mellom NTNU, SINTEF, UiO, IFE + gjester.

2: Forskningspolitisk samhandling – løpende prosesser. Aksjonsområder:

- Arbeide for finansieringsordninger og rammebetingelser som fremmer samarbeid og arbeidsdeling UoH/institutt
- Arbeide for utlysning av tematiske sentra på områder hvor vi kan bidra til å møte store samfunnsutfordringer
- Arbeide for at det utformes virkemidler som styrker teknologisk grunnforskning
- Arbeide for flere dr.grader innenfor matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fag, og at NTNU opprettholder sin nasjonale lederrolle
- Arbeide for at universitetenes samarbeid med næringslivet får samme økonomiske uttelling, uavhengig av om kontrakten går direkte eller via et forskningsinstitutt
- Arbeide for at myndighetene bidrar til å påvirke utforming av virkemidler i EU slik at de treffer samarbeidet
- Arbeide for at myndighetene støtter deltakelse i EUs satsinger økonomisk

2. Prioriterte aksjoner for Bedre sammen prosjektet de neste 4 måneder

- Videre prosesser i regi av samarbeidsforum for teknologi, herunder gjensidig styrerepresentasjon.
- Starte innledende prosess rundt å identifisere interessante muligheter inn mot neste SFI-utlysning.
- Vurdere opprettelse av tilsvarende forum for samfunns- og helsefag.
- Gjennomføre HR-prosessen, ref. handlingsplan fra HR-ansvarlige.
- Avslutning av Gemini-evalueringen og behandling av resultater i styringsgruppa for sentrene.
- Foraene for EU-samarbeid og strategisk samarbeid om infrastruktur blir operative.
- Utvikle omforent modell for samarbeid om institutt-PhDer.
- Tett dialog rundt faglig samorganisering fase 1.

Oppfølging av samfunnskalender og plan for forskningspolitisk samhandling